

P A R S II.

De Sacramentis.

T I T U L U S I.

De Sacramentis in genere.

C A P U T I.

§. I. *Sacramenta Sanctos ministros exigunt.*

UM in Ecclesia Dei nihil sanctius, excellentius, aut magis divinum habeatur, quam novæ legis Sacramenta, seu certa nostræ salutis instrumenta, quibus vera in fidelibus justitia gignitur, augetur, vel amissa reparatur; magnam sanè in ministro sanctitatem requirunt.

§. II. *Attentos pariter pios & circumspectos.*

Quapropter in eam curam toti incumbant Pastores, Vice-Pastores, cæteri- que Sacramentorum ministri, ut Sacramentum aliquod administraturi, in rem tractandam animum intendant, nec de eis, quæ eò non pertinent, quicquam cum alio colloquantur, in ipsaque administratione non solum integrè, distinctè, clarè, attentè & devotè essentialia Sacramentorum, Materiam scilicet, Formam, & *actua- lem*, vel saltem *virtualem* intentionem faciendi quod Christus Dominus noster instituit, vel quod vera Christi Ecclesia in eo facit & servat, adhibeant; sed etiam sancta illa sanctè, piè, & reverenter, orationes

& quasvis alias ab Ecclesia Catholica præscriptas preces religiosè, & clarà voce ex libro Pastoralis seu Ritualis ob memoriæ lapsum recitando, tractent, ac legitime petentibus dispensent.

§. III. *Sacratissima Eucharistia & Olea sacra fideliter custodiantur, nec ex materia cujuscumque Sacramenti alicui quippiam tradatur.*

ET quoniam *Sanctum minimè dandum* Matth. 7. v. 6. *est canibus*, quilibet Parochus & Vice-Parochus sacratissimam Eucharistiam & Olea sacra in locis tutis, & vasis mundis fideliter sollicitèque custodiat; ita ut impiis ac sacrilegis hominibus non facilis ad ea accessus pateat; nec ex sacra materia cujuscumque Sacramenti, ullus unquam aliquid alicui, etiam specie medicinæ, vel tollendi maleficii tradat, vel tradi permittat: neque ipse Pastor, vel Vice-Pastor Materias Sacramentorum ad alium usum applicet, quam eum, quem Ecclesia designavit.

C A P U T II.

§. I. *Minister Sacramentorum sit vitæ integræ & sanctæ.*

ET si Sacramenta indignâ administratione contaminari non possint, utpotè C. Si iustus 30. C. Miti 84. cum seqq. 1. quæst. 1. quorum

Concil. Trid.
sess. 7. de Sa-
cram. in gene-
re can. 12.

Jeremiæ 48.
vers. 10.

quorum virtus & efficacia non à probitate conferentis, sed à solo Deo fonte & auctore omnis salutis, gratiæ ac sanctitatis dependet; multùm tamen honoris, dignitatis, atque venerationis apud Christi fideles, præsertim in fide infirmos illis decedit, si eorum ministri vitæ impurius sint. Monemus proindè seriò & in Domino hortamur omnes Parochos, Vice-Parochos cæterosque Sacramentorum ministros, ut ea reverenter, mente, manuque purâ tractent, ac petentibus administrent; ne de iis dicatur illud Jeremiæ: *Maledictus qui facit opus Domini fraudulenter, seti, ut LXX. Interpretes habent, negligenter.*

§. II. *Sacerdos peccati mortalis sibi conscius, vel de eo dubitans, antequam Sacramenta administret, confessionem præmittat.*

ITaque si Sacerdos peccati mortalis (quod absit) sibi conscius, aut de eo probabiliter dubius fuerit, ad Sacramentorum administrationem non accedat, nisi priùs se confessione expiârît, quantum copia Confessarii, temporis, ac loci ratio patietur; aliàs præmissâ saltem contritione, peccata sua detestetur cum firmo animi proposito primâ opportunitate ea confitendi.

§. III. *Non jejunus ea non ministret.*

SI quis (quod Deus avertat) non jejunus Sacramentum aliquod administrare præsumperit, sive is Pastor, sive Sacerdos alius fuerit, pro delicti magnitudine severè puniatur.

C A P U T III.

§. I. *Populo sæpius virtus, utilitas & necessitas Sacramentorum & caeremoniarum exponantur.*

Concil. Trid.
sess. 24. de re-
form. cap. 7.
Concil. Pro-
vinc. Colon.
sub Herman-
no V. part. 7.
cap. 2. pag.
375. & sub
Adolpho III.
§. an in-
struant, §. an
doceant §. an
circa, pag.
485.

UT fidelis populus ad suscipienda Sacramenta majori cum reverentia atque animi præparatione accedat, volumus omninò & mandamus, ut Pastores, & Vice-Pastores sæpè divinorum horum mysteriorum institutionem, usum, virtutem, utilitatem, necessitatem, & efficaciam, uti & rituum atque caeremoniarum significationes, tam in Concionibus & Catechismi explicatione, quam singulorum Sacramentorum administratione juxta præscriptum Concilii Tridentini, & sanctorum Pa-

trum, & Catechismi Romani doctrinam pro captu susipientium, & adstantium, piè prudenterque, etiam linguâ vernaculâ, prout occasio permittet, exponant.

§. II. *Excommunicati nominatim, denunciati, aut manifesti Clerici percussores ad Sacramenta non nisi in periculo vitæ, & præstitâ cautione admittantur.*

NULLUS à Judice Ecclesiastico nominatim excommunicatus, denunciatus, aut etiam manifestus Clerici percussor, ad Ecclesiastica Sacramenta, extra mortis periculum admittatur, nisi priùs in scriptis, seu aliàs legitimo ac fide digno testimonio constiterit, eum ab eodem Judice, aut suo Superiore in foro exteriori absolutionem obtinuisse. Veruntamen in mortis periculo ad Sacramenta talis admitti potest, factâ tamen priùs promissione, & quoad ejus fieri potest, præstitâ cautione, quod si periculum evadat statim curabit, ut ab illo Judice absolvatur.

§. III. *Heretici, publicè facinorosi, aut usurarii à Sacramentis arceantur.*

NULLUS etiam hæreticus, aut publicè facinorosus absque legitima pœnitentia, nullus publicè usurarius, etiam in mortis periculo constitutus, nisi usuris priùs restitutus, aut saltem de eisdem restituendis firmâ, juxta sacrorum Canonum præscriptum præstitâ cautione: nullus etiam concubinarius, vel concubina, nisi se tantâ loci interapedine, ut cesset omnis incontinentiæ suspicio, separaverint: nulli demum, qui in statu illicito, aut crimine notoriè publice vivunt, aut vitam turpiter transactam non detestantur, ad Ecclesiæ Sacramenta admittantur.

C A P U T IV.

§. I. *In Sacramentorum administratione præter intentionem, materiam & formam, Ecclesiæ Catholicæ ritus & caeremoniæ adhibeantur.*

VOLUMUS omnino & severè præcipimus, ut quivis Parochus, Vice-Parochus, aliufve Sacerdos in cujusque Sacramenti administratione præter adualem seu virtualem intentionem, legitimamque materiam & formam, non alios quam approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus

C. Ex. omni-
nitas 11.
quæst. 3. cum
segg.

C. Quamquam
de usuris in 6.
Statuta Sig-
fridi Archiep.
Colon. cap. 14.
pag. 46. &
47. Statuta
Wichholdi Ar-
chiep. Colon.
cap. 12. pag.
54.

tus & cæremonias adhibeat, atque ita decenter gravique actione cuncta juxta Ritualium librorum præſcripta peragat ut & tantorum myſteriorum Majestas commendetur, & circumſtantium fidelium mentes per hæc viſibilia religionis & pietatis ſigna, ad pietatem & rerum divinarum, quæ in Sacramentis latent, contemplationem excitentur.

§. II. *Sacerdos ante Sacramenti adminiſtrationem cæremonias perlegat, & devotè ſe præparet.*

Sacerdos itaque ad Sacramenti alicujus adminiſtrationem accellurus, ritus & cæremonias pro temporis opportunitate prævideat, diligenterque perlegat; ac deinde rei ſacræ, quam acturus eſt, meditationi paululum vacet, gratiamque dignè, & cum fructu Sacramentum adminiſtrandi devotiſſimè imploret.

§. III. *Habitus ſacrum ab Eccleſia præſcriptum non negligat.*

Inſuper Parochus, vel quivis alius ad Sacramentorum diſpenſationem legitime admiffus Sacerdos, in omni Sacramentorum adminiſtratione quocunque anni tempore, etiam *Adventus, Quadrageſima*, imò & *Majoris Hebdomadæ* ſuperpelliceo, ejuſque deſuper, quem Sacramenti ritus expoſcit, coloris ſtolæ ſit indutus, niſi in adminiſtrando Pœnitentiæ Sacramento occaſio, conſuetudo, vel locus aliud interdum ſuadeat.

§. IV. *Adſiſtat omni Sacramento, Pœnitentiæ excepto, miniſter ſecundarius honeſtè veſtitus.*

In ſingulorum quoque Sacramento- rum adminiſtratione (Pœnitentiæ duntaxat excepto) unus ſaltem decenti habitu Clericali, mundoque ſuperpelliceo indutus, ac linguæ pariter latinæ gnarus, qui Sacerdoti totius Eccleſiæ nomine reſpondeat, adhibeatur Miniſter.

§. V. *Nihil pro Sacramentorum miniſterio exigatur, ſed quod moris eſt, vel piè offerretur, acceptetur.*

C. Placuit
102. l. 9. l.
C. cum in
Eccleſia. C.
ad Apoſtoli-
cam de ſimon.

Pro Sacramentorum miniſterio nihil exigatur, eo peracto, ſi quid vel ſponte, vel ex laudabili conſuetudine offerri ſoleat, velut vitæ ſtipendium licitè

acceptari poterit; præſertim ubi potior pars victus atque ſuſtentationis Paſtoralis in oblatiſ fidelium conſiſtit.

Statuta Siſtridi
Archiep. Colon.
cap. 6. pag.
39. Concl.
Provinc. ſub
Hermannus
V. Archiep.
parte 8. cap. 1.
pag. 387.

C A P U T V,

§. I. *Sacrum Chriſma & Sancta Olea Presbyteri, non laici vel fœminæ in Vaſculis mundis excipiant.*

Quamvis Decani Rurales per ſe ipſos, aut ſaltem per Decanatum ſuorum Camerarios, vel Vicarios ſeu alios Presbyteros in Eccleſia Noſtra Metropolitana Feriâ V. Hebdomadæ Sanctæ comparere, Sacrum Chriſma, & Sancta Olea è manibus Clerici quem vocant *Camera*, ſeu ad id à Nobis vel Noſtro in Pontificalibus Vicario deputatorum recipere, ac dein Parochiſ, & Vice Parochiſ ſuorum Decanatum diſtribuire teneantur: nihilominus intelligimus quosdam domi ſuæ hærentes per Pedellos ſuos homines laicos, imò etiam (quod maxime abſurdum eſt) per ſubmiſſas fœminas, hæc Sancta vel petere, vel ad ſe per multa itinerum ſpatia curare deferri. Ut huic abuſui & Sacrilegii periculo occurramus, omnibus ac ſingulis Decanis Ruralibus & aliis, quibus id incumbit, ſeverè præcipimus, ut ipſimet, vel eorundem Camerarii, vel alii idonei ſubſtituti Sacerdotes, præfatâ Feriâ V. in Eccleſia Noſtra Metropolitana ſuperpelliceo, ac deſuper ſtolæ induti tempeſtivè compareant, ac in tribus mundis & honeſtis Vaſculis ſaltem ſtanneis (nullo autem modo cupreis, neque teſtaceis aut vitreis) benè obturatis; quæ inter ſe diſtincta & per incifas literas majuſculas diſcreta ſint, excipiant.

§. II. *Sacrum Chriſma & Sancta Olea gratiâ & juſtâ quantitate diſpenſentur.*

HI verò quibus Sacrum Chriſma, Sanctaque Olea in Metropolitana Noſtra Eccleſia diſtribuendi munus injunctum eſt, abſque ullo murmure aut contentione benignè ac gratis, omnique cum gravitate & pietate, nec non juſtâ quantitate illa diſpenſent; & quidem primò exteris & à Civitate Noſtra Colonienſi remotioribus, ut ad Eccleſias ſuas tempeſtivè antè Vigiliam Paſcha eadem deferre, ipſaque Vigiliâ Fons Baptifmalis novo Oleo & Chriſmate Sacro (veteribus combuſtis) benedici queat.

C. Placuit
ut nullus 102.
l. 9. l. Statuta
Provinc. Colo-
n. ſub Hen-
ric. Archiep.
cap. 26.
pag. 83.

§. III. Di-

§. III. *Distributa per Decanos Rurales, aut alijs, Pastores vel alij Sacerdotes accipiant & deferant.*

Pastores etiam Singuli quotannis à Decano suo Rurali, vel ex ea, unde consueverunt, Ecclesia, per se aut alium Sacerdotem Sacrum Chrisma & Sancta Olea adferre non omittant, in Vasculis tamen, ne error contingat, discriminatis.

§. IV. *Sicubi Sacerdotum paucitas, per laicos honestos inclusa ligneis thecis & signata deferantur.*

Sicubi verò Parochiales Ecclesiarum extra Ciuitatem Nostram Coloniensem non habent plures quàm unum, vel duos Sacerdotes, eosque Sacro illo tempore in Passionis Dominicæ Mysterijs explicandis, aut excipiendis confessionibus occupatos, Decani Rurales, alijque, quibus Sacrum Chrisma, Sanctaque Olea adferre & distribuere incumbit, cum reuerentia sacra pixides capsis ligneis (quarum formam prædecessor Noster Ferdinandus Archiepiscopus Colonienfis hæcenus præscripsit, & per singulos Decanos Rurales sibi subiectis Parochis exhiberi mandauit) includant. Hæc ligneas capsas ita clausas Decanorum Ruralium, & jus habentium sigillis consignent, atque ita ad Parochias subiectas per honestos viros laicos deferantur, qui ubicumque locorum fuerint, priusquam ad proprios redeant Pastores, eà quâ decet, ueneratione, Sacrum Chrisma cum Oleis custodiant, caveantque ne in via potationibus vacent, vel quid aliud indecorum committant.

§. V. *Vetus Oleum sacrum non aboleatur, nisi allato nouo, & pro eo vasculum aliud habeatur.*

Quia quolibet anno Feriâ V. Coenæ Domini in Nostra Ecclesia Metropolitana benedicuntur Olea sacra infirmorum, Catechumenorum, atque Chrisma, & ideo prædictorum Oleorum vascula per Pastores seu vice-Pastores à vetu-

state diligenter expurgata ad Decanos Rurales pro recens benedicta materia recipienda deferri debeant, ne intereà Dei populus Sacramentorum usu destituatur, parentur honesta & nitida quædam alia vascula, in quibus vetera pro populi necessitate tantisper conseruentur, donec noua adferantur.

§. VI. *Vetera Olea Sacra, quæ fluunt, lampadi Eucharistica infundantur, quæ gossipio inhaerent, exurantur.*

Simul atque verò quivis Pastor seu Vice-Pastor novum Chrisma Sanctaque Olea receperit, veteribus non utatur, sed quidquid ex his liquidum superfuerit, totum lampadi in Ecclesia antè Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ardenti infundat; sin bombyci vel gossipio duntaxat immixtum fuerit, super piscinam comburat.

§. VII. *Si exaruerit Oleum benedictum, vel penitus defecerit, à Superiore petatur novum.*

Si contingeret Sacrum Chrisma, vel aliquod Sanctorum Oleorum exarescere, aut crebro Sacramentalium usu deficere, aliud non benedictum Pastor seu Vice-Pastor non admisceat, sed benedictum à Nobis, Nostrovè in Pontificalibus Vicario, vel Decano suo Rurali petat.

§. VIII. *Sin haberi nequeat, gutta profani & puri affundatur, ita tamen ut benedicti major sit quantitas.*

Si verò Chrisma vel Oleum benedictum ab ijs haberi non possit, ac proinde veteri Chrismati Sanctove Oleo deficienti admiscendum sit Oleum non benedictum, per guttas tantum puri ac recentis Olei olivarum non consecrati instilletur, ut Oleum consecratum id, quod infunditur, copiâ superet; tum ita diligenter virgulâ permisceantur, ut nihil inde, cui non aliquid consecrati Chrismatis, vel Olei admixtum fuerit, accipi possit.

Statuta Sifridi Ar. hep. Colon. cap. 4. in fin. §. item Chrisma pag. 38.

TITULUS

TITULUS II.

De Sacramento Baptismi.

CAPUT I.

§. I. *Baptismus ultra octavum diem non differatur.*

Cum Sacrum baptisma ex institutione Christi omnibus, non modo adultis, sed & infantibus ad salutem necessarium esse testatur ipsa veritas his verbis, nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei; summa ad illud tempestivè ritèque administrandum ac suscipiendum diligentia est adhibenda. Quamobrem sub gravi pœna arbitraria præcipimus, ne Baptismus infantium, etiam quorumcunque nobilium aut insignium personarum, ulla prorsus de causa diutiùs, quàm ad tertium vel summum octavum à partu diem, differatur.

Ioan. 3. ver. 17. Concil. Trid. sess. 7. de Baptismo can. 2.

vel saltem aliquem in Ordine Sacro Constitutum diligenter purgetur. Si fortè aqua fuerit imminuta, vel non sufficiat, potest alia non benedicta admisceri, sed minori quantitate, ut infusam superet benedicta.

§. III. *Si defecerit, nova, clauso templo, benedicatur.*

Si alicubi aquam Baptismalem corrumpi, vel vas ipsum gelu, vel aliter quomodocunque findi atque ita ipsam quam effluere, vel totam deficere contigerit, Parochus seu Vice-Parochus Vigiliam Paschæ aut Pentecostes, ut novam aquam benedicat, non exspectet, sed faciat id, quàm fieri potest citissimè juxta formam in libro Pastoralis seu Ritualis præscriptam, ostiis tamen Ecclesiæ clausis, & exclusis laicis, ipsoque vasculo debite priùs mundato.

Rituale Rom. loco pract.

CAPUT II.

§. I. *Sola naturalis aqua est Baptismi Materia, modum illam benedicendi præscribit Missale.*

Sciat quilibet Pastor & Vice-Pastor Materiam Sacramenti Baptismi esse solam aquam veram & naturalem, proinde nullo prorsus vino aliove liquore utendum. Aquam verò ipsam non aliter, quàm adhibitis ritibus & præcibus in Missali Romano, seu recognito & correcto Colonienfis præscriptis adhibendam esse.

§. II. *Aqua baptismalis sit unius solùm anni, & in vase lapideo, vel plumbeo conservetur.*

Aqua fontis baptismalis sit eo anno benedicta in Sabbato Sancto Paschatis, vel in Vigilia Pentecostes, quæ in vase lapideo solido & mundo nitida & pura conservetur, & ubicunque proximè sacrum Fontem necdum extracta est piscina; citra moram extruatur, & in eam vetus, dum nova Fontis aqua benedicenda est, effundatur, ipseque fons, antequam nova benedicatur, per Pastorem

Rituale Rom. de Sacrament. Baptismi tit. de materia Baptismi.

§. IV. *Congelata liquefiat.*

Si aqua sit congelata cùretur ut liquefiat: si nimis frigida, potest parum aquæ non benedictæ calefieri, & misceri aquæ Baptismali in vasculo, ne noceat infantulo Baptizando.

Rituale Rom. ibidem.

CAPUT III.

§. I. *Trina vel una aspersio fluentis aquæ, aut etiam infusio vel immersio adhibeatur cum clara Formæ pronuntiatione.*

Licet Baptismus vel trinà aquæ ablu-tione, infusione, immersione & aspersione cum defluxu aquæ, quæ Sanctissimam Trinitatem, vel unicà, quæ unicam & indivisam trium Personarum Divinitatem, & CHRISTI Passionem designat, administrari possit, priorem tamen modum propter expressiorem Sanctissimæ Trinitatis significationem convenientiorem & velut usitatiorem retinendum censemus; ita ut trinà ablu-tione sive infusione caput baptizandi perfundatur, & uno eodemque tempore clarè, distinctè & attentè Forma pronuntietur.

C. de trinit. 80. C. propter de consec. dist. 4. Rituale Rom. de Sacramento Baptismi tit. de forma Baptismi §. Baptismus licet &c.

H §. II. *Forma*

§. II. *Forma ad unamquamque ablutionem seu infusionem non repetatur.*

CAveat verò baptizans, ne ad unamquamque ablutionem seu infusionem totam quoque formam repetat, sed ad dictam jam normam sub unica formæ pronuntiatione tres ablutiones vel infusiones absolvat, tantum aquæ adhibendo, ut non aspersio, sed verè ablutio reputetur, quæ baptizatum non solum superficiè tenus in capillis, sed & in cute tingat.

§. III. *Extra baptisterium supra pelvîm abluatur baptizandus, aqua pelvi excepta loco sacro, si piscina desit, effundatur.*

Rituale Rom. loco cit. & ibidem in fin. §. Vbi verò &c. & tit. de sacris Ojeis §. Vasculum seu cochlear &c. & §. pelvis.

IN Baptismi administratione infantes supra fontem baptismalem non teneantur, sed extra eundem aqua Baptismi nitido vasculo seu cochleari ex argento vel alio metallo (quod huic usui tantum serviat) supra caput baptizandi ab ipso met Baptizante fundatur; quæ nisi statim in piscinam baptisterii prope ipsum fontem extructam defluat, suppositâ pelvi, malluvio aut alio vase ad hoc præparato excepta in ipsius baptisterii, vel Ecclesiæ sacrarium, seu piscinam vel cœmeterium, aliumve locum honestum effundatur.

C A P U T I V.

§. I. *Obstetrices calleant Formam & normam baptizandi.*

Curet Parochus seu Vice-Parochus, ut Obstetrices rectè baptizandi ritum probè teneant, & servent; quem in finem eis sæpius vernaculâ linguâ inculcet Baptismi formam, quam dum pronuntiant, aquam pariter effundant, ut morali iudicio simul fieri censeantur, ideòque priusquam proferant verba: *N. Ego te Baptizo &c.* aquam super baptizandum non effundant; doceatque dum baptizant, intentionem debere esse faciendi id, quod Christus Dominus instituit, vel Sancta Ecclesia Catholica facit & servat.

§. II. *Extra necessitatem extremam proles à parentibus non baptizetur.*

C. Ad limina 30. q. 1.

Pater & Mater propriam prolem extra mortis articulum baptizare non debet, neque tunc quidem, nisi alio, qui baptizare possit, absentè, per quod ta-

men nulla cognatio, quæ Matrimonii usum impediatur, contrahitur.

C A P U T V.

§. I. *Baptizaturus decenter ad tantam functionem accedat, moneatque Paternos & Maternas, ut piè, quid agatur, attendant.*

SAcerdos itaque baptizaturus ad tantum muneris functionem, non leviter & remissè, sed sanctè graviterque accedat, ac Paternos comprimis moneat & Maternas, dum ad templum comitantur, ut jocis omnibus, fabulis, nugisque semotis piè ac religiosè, quid agatur, attendant, Deoque gratias agant, qui filium iræ & hæredem gehennæ benignè ad Sacramentum regenerationis admittit, ut Filius Dei & regni cœlestis hæres efficiatur.

§. II. *Parochus nomina baptizati, parentum ejus, & susceptorum in libro baptismali cum anno, mense & die annotet.*

Quilibet Parochus seu Vice-Parochus peculiarem librum habeat, in quo singulorum baptizatorum, nec non parentum, Patrinorum ac Matrinatum nomina & cognomina, diemque mensem & annum Baptismi diligenter describat, annotato simul anno, mense & die natiuitatis ipsius infantis. Sic enim & ætas pueri, & ejus conditio, & inter quos spiritalis cognatio contracta sit, facilè dignoscetur.

Concil. Trid. sess. 24. de reform. matrimon. cap. 2.

§. III. *Liber baptismalis Archidiacono vel Decano Rurali quovis anno in visitatione exhibeatur.*

Eundem librum quotannis in visitatione Archidiacono vel Decano suo Rurali Pastor exhibeat, qui, extra publica belli aliaque pericula, non nisi in Sacristia loco tuto & clauso, aut fonti baptismali vicino, ubi verò completus fuerit, diligenter in Archivo Ecclesiæ custodiat.

C A P U T VI.

§. I. *A Baptismo omne profanum abfit.*

Cum in Baptismo unusquisque operibus satanæ, ejusque pompis renuntiet, Parochus subinde populum doceat, quàm simplici & Christiano habitu infans ad Baptismum sit deferendus, ut nihil ad-

Concil. Provinc. Colon. part. 7. cap. 6. pag. 377.

ad-

adhibeatur quod mundi hujus pompam præse ferat; cum minimè deceat in ipso vitæ Christianæ limine eis studere rebus, quibus tunc solemnî sponfione renuntia-
tur.

§. II. *Extra Parochiam sine licentiâ nemo baptizetur.*

NULLUS, nisi præviâ licentiâ Pastoris, prolem suam extra Parochiam baptizari procuret, ubi verò de ejus licentiâ baptizata fuerit, illius testimonium Pastori adferat, qui id libro Baptismali inferat. Pastores autem rarò nec nisi gravi de causâ talem licentiâ largiantur.

§. III. *Parochus dispiciat, an infans suæ Parochiæ sit.*

IDEO Parochus, infante ad se delato; dispiciat an suæ Parochiæ sit: quem si alienæ deprehenderit esse, non nisi urgente necessitate baptizet, sed ad proprium Parochum remittat. Quod maximè in prolibus thoro illegitimè natis observandum.

§. IV. *Parochi infantes illegitimos, vel parentibus pauperibus natos, vel sponsore desinitos baptizare non recuset.*

AD hæc sub pœna suspensionis ab officio & beneficio Pastoralî, aliæque graviori arbitraria, omnibus ac singulis Parochis & Vice-Parochis præcipimus ne ob id solùm, quod infans baptizandus sit illegitimus, vel ex parentibus pauperibus, vel exteris natus, nullusque pro ejus sustentatione sese Sponsor offerat, ipsum baptizare recuset, aut differant, et si Magistratus loci, vel alii quicumque ob prædictas vel alias similes causas infantem baptizari prohibeant.

§. V. *Matre peste correptâ natus per infusionem aquæ sine solitis ceremoniis baptizetur, periculo cessante, ceremoniæ adhibeantur.*

QUANDO infans peste laborans, aut eo nomine suspectus, utpote ex matre pestifero infecta morbo natus erit baptizandus, poterit quamprimùm à Pastore seu Vice-Pastore aliove Sacerdote, si haberi valeat, domi privatæ per infusionem aquæ baptizari, qui deinde si ab omni suspitione luis liber erit, in Ecclesiâ suâ Parochiali Parochò seu Vi-

ce-Parochò suo sistatur, ut ex instituto Ecclesiæ Catholicæ cæremonias adhibeat.

CAPUT VII.

§. I. *Si quis prudenti judicio sub conditione baptizandus sit, ea exprimat.*

CUM Baptismum nullo modo liceat iterare, si quis sub conditione baptizandus erit, ea sic exprimat: *N. si non es baptizatus ego te baptizo in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti* nec antequam dicere inceperit: *Ego te baptizo*, aquam baptizando infundat. Hoc tamen non passim fiat, nec leviter; sed prudenter; & ubi re diligenter investigatâ, Baptismum non fuisse collatum, probabilis subnascitur dubitatio.

§. II. *Sal expositiis infantibus appositus incertum Baptismi signum.*

QUia sal apud pueros expositos reperiuntur non est sufficiens & certum Baptismi collati indicium: ideo semper absque discrimine pueri expositi sub conditione baptizentur, nisi testimonii certioribus eisdem baptizatos esse comprobentur.

CAPUT VIII.

§. I. *Nunquam nisi unus vel una, & ad summum unus & una ad suscipiendum è Baptismo infantem admittantur.*

NUMERUS Patrinatorum à generali Tridentina Synodo ad multifariæ cognationis spiritualis impedimenta evitanda præscriptus sequetur à Parochis, qui proinde nunquam plures, quàm unum vel unam, vel ad summum unum & unam ad infantem de Baptismo levandum admittant; hisque infantem tangendum vel suscipiendum simul offerant, quos saltem puberes, ac sacro Chrismate confirmatos esse convenit.

§. II. *Ad tangendum infantem instar Patrinatorum se ingerere volentes arceantur.*

ALIOS verò quantumvis Nobiles qui majoris solemnitatis & splendoris gratiâ ad tangendum infantem patrinatorum instar se ingerere velint, à fonte arceant Pastores, priusquam baptizetur infans: nec

H 2 ullos

Concil. Trid. sess. 24. de reformatione mat. im. cap. 2. C. in Catechismo 100. C. non plures 101. C. in Baptismate 102. de consecr. dist. 4.

illos præter designatos & in libro baptif-
mali describendos verè Patrinos esse, aut
ullam cognationem spirituales contrahe-
re, disertè declarent: sicut nec Patrinus, ne-
que etiam Baptizatus contrahit cum susci-
pientis conjugè, cum tantùm inter Bapti-
zantem, Baptizatum, Baptizatique Pa-
trem & Matrem: item inter suscipientes
& Baptizatum ejusque Patrem & Ma-
trem cognatio spiritualis intercedat.

§. III. *Obligationis suæ Patrini moneantur.*

Patrinis quoque & Matrinis in me-
moriâ revocent Pastores, quod se-
se apud Deum sponsores obtulerint pro
Baptizatis, quos proinde veluti filios spi-
rituales dum adolefcunt, per se vel ido-
neos Magistros diligenter instruere, fidei
Catholicæ rudimenta docere, à vitiis ab-
strahere, & ad virtutes vitæque honestatem
sectandam frequentius hortari tenentur.

C. Vos antè
omnia 105.
de consecr.
dist. 4. concil.
Provinc.
Colon. sub
Hermanno
V. part. 7.
cap. 4. pag.
576.

§. IV. *Infideles, viciis infames, amentes, &
minores duodecim annis ad levandos è
Baptismo infantes non admittantur.*

C. in Ba-
ptifmale 102.
tit. cit.

Concil.
Provinc.
Colon. d. loc.

Ideirò Parochi non modò infideles,
Judæos aliosque non Baptizatos, sed &
hæreticos, vel de hæresi suspectos, ebri-
os, publicè excommunicatos, infames,
annis duodecim minores, Orationem Do-
minicam, Salutationem Angelicam, &
Fidei Symbolum ignorantes, pro Bapti-
zato respondere non valentes, aut per
mentis inopiam ejus quam faciunt spon-
sionis notitiam non habentes, ab infan-
tium de fonte levatione, arcendos esse
meminerint.

§. V. *Parentes proprias proles è Baptismo non
levant, neque Regulares quempiam de
Baptismo suscipiant.*

C. non licet
102. C. Mo-
nachis 104. de
consecr. dist. 4.
Concil.
Provinc. Co-
lon. sub Adol-
pho 3. cap.
quamvis
pag. 459.

Pater aut Mater propriam prolem è
Baptismo non levet, tametsi mortis
periculum eidem immineat, quo casu Pa-
trinos seu Matrinâs adhibere non est ne-
cessè; Monachis, Sanctimonialibus & cu-
jusvis Ordinis vel instituti Regularibus,
etiam Abbatibus, de fonte levare infan-
tem in jure prohibitum est.

§. VI. *Mandans non mandatarius Cognationem contrahit.*

Sacra Con-
gregatio Car-

Dum quis infantem per procurato-
rem è fonte levat non procurator sed

ipse constituens cognationem contrahit,
eoque casu tam mandans, quam manda-
tarius libro Baptizatorum inscribatur.

dinalium in-
terpretum
Concilii Trid.
sess. 24. de re-
form. cap. 2.
§. Baptizatum
Farnac.
part. 4. pag.
69. col. 2.
§. Baptizatum.

§. VII. *Cognationem contrahit in necessitate
sine ceremoniis Baptizatum suscipiens.*

ET quia quando Baptismus domi in
necessitate confertur, non verò cum
cæremoniâ, quæ tunc defecerunt, in Ec-
clesia adhibentur, cognatio contrahitur;
ideirò Parochi nomen Patrinorum in
Baptizatione adhibitorum libro Baptif-
mali tantùm inscribant.

Sacra Con-
gregatio loco
cit. §. qui in
Ecclesia.

C A P U T IX.

§. I. *Baptismus sine necessitate extra Eccle-
siam, quæ Baptifserium habet, non
conferatur.*

Tametsi urgente necessitate, quovis
tempore, etiam interditi, & cessa-
tionis à divinis, & quovis loco Baptif-
mus conferri possit, nihilominus cum pro-
prius Baptismi administrandi locus sit
Ecclesia, in quo vel prope quam Baptif-
malis fons esse solet: ideo sub pœna su-
spensionis ab officio Pastoralis, & aliâs, ar-
bitraria prohibemus, ne quis Pastorum
aliorumque Sacerdotum, quantumvis ex-
emptorum, Baptismi Sacramentum sine
cæremoniis Ecclesiæ adhiberi solitis, vel
in privatis ædibus, aut alio in loco, quàm
in Ecclesia fontem Baptifmalem conse-
cratum habente, extra gravem necessita-
tem, conferre audeat, idque non nisi ma-
tutino tempore.

C. Si qui ne-
cessitate 16.
de consecr.
dist. 4. Concil.
Provinc. Co-
lon. sub Her-
manno V.
part. 7. cap. 7.
pag. 377. Sy-
nodus diocœ-
sara Colon.
2. Octob. an-
no 1507. sub
Ernesto cele-
brata tit. 2.
num. 3.

Concil. Pro-
vinc. Colon.
sub Adolpho
3. §. an
etiam Bapti-
zent pag. 495.
col. 2.

C A P U T X.

§. I. *Quid obstetrices præstare debeant, ante-
quam ad Obstetricandum admittantur.*

Magistratus hortamur in Domino &
requirimus, ne quam parturienti-
bus ad obstetricandum concedant nisi
prius à Pastore loci, ubi obstetrix moratur,
testimonium sinceræ & Catholicæ Fidei
habeat, professionemque Fidei coràm eo-
dem Pastore seu Decano Rurali faciat;
nec non Materiam Formamque Baptismi
testimonio ejusdem Pastoris probè cal-
leat, & præter consuetum juramentum in
libro Pastoralis Colonienfis præscriptum,
juret quod infantes à se excipiendos
quantocyùs, vel saltem infra tres, aut
summum octo dies Baptizari curabit, &
ob-

obfiftentes parentes, vel amicos, mox Paftori loci denunciabit.

§. II. *Obftrictes extra cafum neceffitatis non baptizent.*

Obftrictes pariter omnes serio monitas volumus, ne infantem extra cafum neceffitatis baptizare audeant, baptizatum verò ad Ecclefiam, ut præfcriptæ ab Ecclefia Cæremoniæ adhiberi queant, primâ opportunitate deferant.

§. III. *Nutrices proles non baptizatas lactandas non fufcipiant.*

Inhibemus fimiliter, nè Nutrices, proles, quas legitimo Paftoris testimonio ritè baptizatas effe non conftat, impofterum lactandas fufcipiant.

C A P U T X I.

§. I. *Paftores hortentur populum ut à convivijs baptifmalibus abftineat.*

Concil. Provinc. Colon. sub Hermano V. part. 7. cap. II. pag. 376. Et Adolpho 3. §. de neftanda pag. 449. sub fin.

Ad pravam confuetudinem, quâ post infantium Baptifmum convivia non fine incommodis celebrari confueverunt, abolendam; mandamus Paftoribus, vice-Paftoribus & Concionatoribus, ut populum, quatenus hujufmodi conuiuijs abfti-

neat, fubinde moneant & exhortentur; quod ut facilius fuaviufque impetrent, imprimis ipfi, quantumvis invitati, à dictis convivijs fe fe honeftè fubducant, modesteque excufent fcientes quod tunc rectâ viâ gradientur oves, quando bono exemplo præcedunt Paftores.

§. II. *Pia confuetudo recolendi quotannis diem natalem Baptifmatis in ufum revocetur.*

Impenfius proinde defideramus, ut Religiofum illud institutum, quo olim dies Baptifmi folemni abrenunciationis fponfione inſignis, quotannis à fidelibus celebrabatur, cum ad pietatis Chriftianæ cultum piamque morum difciplinam non parum adjuventi adferre foleat, in ufum revocetur: Itaque Parochi, Vice-Parochi & Concionatores auditores fuos hortentur, ut unusquifque diem illum, quo baptizatus eft, non convivorum apparatu, non luxu, non operibus tenebrarum, cum dies lucis fit, fed ardentiore prece, facrà exhomologefi & Communione, atque Eleëmofynâ, fi per facultates liceat, omnique charitatis opere, atque officio, & pietatis exercitatione, ſpiritualifque gaudii celebritate quotannis recolat, memor fe æternæ damnationis deleto chirographo regni cæleftis defignatum effe hæredem.

T I T U L U S I I I.

De Purificatione Puerperarum.

C A P U T I.

§. I. *Puerperas aliquot diebus à partu Ecclefiam non frequentare convenit.*

C. Vnic. de Purificat. poft part.

Quanquam in nova lege puerperæ Chriftianæ ftatim à partu gratias acturæ templum fine peccato ingredi poſſint, ut INNOCENTIUS III. Pontifex refpondit: more tamen ab antiquis temporibus introducto, tum ob valetudinis curam, tum ob venerationem Sacrorum, & ad imitationem puriffimæ Virginis MARIÆ, ab ingreſſu Ecclefie diebus aliquot abftinent.

§. II. *Puerperæ in publicum proditura primùm ad Ecclefiam fuam Parochialem fe conferant.*

Sacris Canonibus inhærentes, veterem Sac Religiofum Catholicæ Ecclefie morem, plerisque in locis, propè collapſum in ufum revocamus, quo puerperæ, confirmatâ à partu valetudine, in publicum proditura, antequam aliò digrediantur, primùm ad Ecclefiam fuam Parochialem fe conferant, ut Domino Deo pro felicitis puerperii beneficio grates referant, eiufque benedictionem confequantur.

- §. III. *Puerperæ ante 25. à partu diem ad purificationem non admittantur, loco defunctæ alia mulier non substituatur.*

Volumus ergò ut nulla omninò puerpera ante vigesimum-quintum à partu diem, à proprio Parocho seu vice-Parocho ad purificationem, neque alibi quam in Ecclesia admittatur, ibidemque Sacrificio Missæ intersit, & nunquam alia mulier purificanda in locum defunctæ puerperæ substituatur.

- §. IV. *Fœminæ ex illicito concubitu parientes ad purificationem non admittantur.*

Mulieres porrò, quæ ex illicito concubitu pepererunt, in pœnam peccati, ad servandam Ecclesiæ disciplinam, à sacro hoc ritu meritò arcentur: quamobrem nulli Pastori Vice-Pastori, aliive Presbytero sub pœna suspensionis eo ipso incurrendæ, mulieres similes ad purificationemmittere liceat.

C A P U T II.

- §. I. *Puerperæ ad purificationem sine pompa procedant.*

Cum in quibusdam Dicecesis Nostræ locis Puerperæ à partu in publicum prodeuntes, numero mulierum comitatu stipatæ, ad Ecclesiam, non sine magnis

impensis se conferant, sub viginti quinque florenorum aureorum pœna vetamus, ne ulla prorsus puerpera cum pluribus, quam duabus aut summum tribus fœminis ad purificationem & benedictionem in Ecclesia accipiendam procedat.

- §. II. *Diebus Dominicis vel Festis purificatio non instituatur; Ecclesiastici conviviis, purificatis mulieribus, instructis non intersint.*

Cæterum, quia plerasque datâ operâ diem Dominicum vel Festum, ut licentiùs genio indulgeant, suæ purificationi eligere inaudimus; ordinamus, ne præfatis diebus sacris mulierum purificatio instituatur. Gravissimèque interdici-mus, ne ullus Parochorum, aliorumve Sacerdotum, vel Clericorum convivia purificatis mulieribus instructa frequentet.

- §. III. *Orationes purificandis destinatæ cadaveri puerperæ, vel eidem infirmæ in privatis ædibus non adhibeantur.*

Damnamus ineptias nonnullorum, qui ad cadaver mulieris in partu mortuæ, antequam tumuletur, legunt orationes, quæ puerperis in Ecclesia purificandis adhibentur. Inhibemus pariter ne quando mulieri post partum ex infirmitate periclitanti in privatis ædibus Sacramenta ministrantur, Orationes, introducendis in Ecclesiam puerperis prælegi solitæ, recitentur.

T I T U L U S I V.

De Sacramento Confirmationis.

C A P U T I.

- §. I. *In Confirmationis Sacramento robur & plenitudo Spiritus Sancti baptizato confertur.*

Sacramento Baptismatis succedit aliud, quod à SS. Patribus nunc *Confirmatio*, nunc *manus impositio*, nunc *Sacramentum Chrismatis* aut *Vnctio* nominatur: cuius quidem Sacramenti virtute homini baptizato plenitudo Spiritus Sancti, & auxilium ac robur singulare confertur, quale datum

est Apostolis die Pentecostes, ut Christi nomen & fidem coram Principibus mundi & orbe toto intrepidè valeant profiteri.

- §. II. *Ordinarius Sacramenti Confirmationis minister est Solus Episcopus jurisdictione præditus.*

Ordinarius hujus Sacramenti minister est solus Episcopus: ad legitimam autem eius administrationem jurisdictione requiritur; hinc Episcopus solos

Spiri-

*Eugenii IV.
Papa constit.
19. §. 11. c.
Presbyteris
119. de con-
secr. dist. 4. c.
de his vero 3.
c. manus quo-*

que 4. de conſecr. diſt. 5. Concil. Trid. ſeſſ. 7. de Conſecr. can. 3.

Spirituali ſuæ poteſtati ſubjectos confirmare debet, niſi expreſſa vel ſaltem probabiliter præſumpta alterius Epifcopi proprii licentia accedat.

C A P U T II.

§. I. Sacramentum hoc ſine gravi Sacrilegio iterari non poteſt.

Concil. Trid. ſeſſ. 7. de Sacrament. in genere can. 9. c. dictum 8. & c. de homine 9. de Conſecr. diſt. 5.

Sacramentum hoc cum non tantum baptizatum in gratia per Baptiſmum collata, ad Chriſti nomen fortiter confitendum, & contra omnes dæmonis, mundi, carniſque impetus animoſe pugnandum corroboret; ſed etiam indelebilem animæ characterem imprimat, nunquam ſine gravi Sacrilegio iterari poteſt.

§. II. Confirmatis circumſtantiæ Confirmationis in memoriam revocentur.

Statuta Sifridi Archiep. Colon. cap. 5. in fine pag. 38.

Quia tamen frequenter evenit, ut parentibus vitæ defunctis pueri Confirmationis ſuſceptæ nequaquam memores, iterum ſe offerant Confirmationi; ideo mandamus Parentibus ac Patrinis, ut præſertim ante rationis uſum Confirmatis quando, à quo & ubi fuerint Confirmati, & à quo patrino Epifcopo oblatis sæpè in memoriam revocent, ut hac gratiæ plenitudine, quam vi Sacramenti acceperunt, ad Dei gloriam & ſalutem ſuam rectè utantur, & de virtute in virtutem quotidie progrediantur.

§. III. Paſtores moneant ſæpius parentes, ut ſuos liberos, qui annos diſcretionis attigerunt, ad ſuſcipiendum hoc Sacramentum adducant.

Statuta Sifridi Archiep. D. loco Concil. Provinc. Colon. ſub Herman. V. part. 7. cap. 9. pag. 378.

Cum hujus Sacramenti ſuſceptio utiliffima ſit, præcipimus omnibus ac ſingulis Civitatis & Diœceſis noſtræ Paſtoribus, Vice-Paſtoribus, Concionatoribus & Catechiſtis, ut parentes crebrò adhortentur, quatenus ſuos liberos nondum confirmatos ad ſuſcipiendum hoc Sacramentum adducant, dummodo annos, quos vocant diſcretionis, attigerint: tum ut ipſum Sacramentum præmiſſis Fidei, rectæ intentionis & aliarum virtutum actibus, maiori cum reverentia fructuque ſuſcipiant: tum etiam ut poſteà melius Sacramenti ſuſcepti poſſint meminiffe, eviteturque illius repetendi periculum, niſi fortè Epifcopus Confirmans aliter judicaverit.

§. IV. Circa quatuor tempora, & Pentecoſten Colonia, extra eam cum Epifcopum adventurum noverint, confirmandi debite inſtruantur.

Eapropter Paſtores, vice-Paſtores, Concionatores & Catechiſtæ Dominicis & feſtis diebus jejunia quatuor temporum proximè antecedentibus, quibus populus Coloniam, ad ſuſcipiendum Confirmationis Sacramentum, acurrere ſolet, præſertim verò in Feſtis Pentecoſtes, ac quandocumque nos vel Vicarium noſtrum in Pontificalibus adventurum, & hoc Sacramentum adminiſtraturum eſſe compererint, auditores ſuos plene inſtruant de omnibus, ad illud dignè ſuſcipiendum pertinentibus.

Catechiſm. Roman. part. 2. de Sacram. Confirmat. cap. 3. n. 1.

§. V. Uſum Sacramenti Confirmationis à primordio Eccleſiæ fuiſſe Paſtores doceant.

ET quia noſtri temporis hæretici ſpiritu humilitatis deſtituti ridere ſolent, quod non intelligunt, hocque Sacramentum ludibriis & cachinnis excipiunt; doceant in concionibus Parochi, vice-Parochi & Concionatores, tam ex ſacris literis, quàm SS. Patrum ſcriptis & Conciliorum definitionibus, Confirmationem inter Sacramenta novæ legis ſemper numeratam fuiſſe, uſumque ejuſdem ab Eccleſiæ naſcentis viguiſſe exordio.

Catechiſm. Roman. loc. cit.

§. VI. Quinam à Sacramento Confirmationis, vel ad tenendum in ipſo Sacramento arcendi ſint.

Inter adultos verò nullus hæreticus, excommunicatus, interdictus, vel gravioribus facinoribus contaminatus, aut primorum Chriſtianæ Fidei rudimentorum, videlicet Orationis Dominicæ, Salutationis Angelicæ, ac Symboli Apoſtolorum ignarus, ad percipiendum hoc Sacramentum, vel ad tenendum confirmandum ſe ingerat; niſi fortè doctrinæ ſit incapax, veluti perpetuo amens, ſurdus, mutus, &c. quo caſu tantum ad Confirmationis Sacramentum ſuſcipiendum, nullo verò pacto ad quempiam in ipſo Sacramento tenendum admittitur.

§. VII.

§. VII. *Confirmandi sint in statu gratia.*

C. ut jeiuni 6. de consecr. dist. 5. Concil. Provinc. Colon. part. 7. cap. 9. pag. 377. & 378. Statuta Adolphi 3. Archiep. Colon. pag. 475. colum. 1.

Cum Sacramentum Confirmationis ex propria sua institutione, gratiæ augmentum conferat, necessarium censetur, ut illud recepturus, jam ante in Dei gratia sit constitutus; ideirò volumus, ut omnes confirmandi, qui octo vel summum decem annis majores sunt, dolique capaces, ne gratiæ Spiritus Sancti ponant obicem, si conscientia sibi fuerint peccati mortalis, Confessionis Sacramentum præmittant, quo à peccatorum fordibus expurgati, velut vasa munda amplissimis Spiritus Sancti donis copiosius impleantur, & tam animæ, quàm corpora eorum, viva Spiritus Sancti templa efficiantur.

§. VIII. *Vel saltem actum contritionis præmittant. Pastores confirmandos deducant.*

Si tamen confirmandi temporis angustia prelli, vel aliàs legitimè impediti Confessionem Sacramentalem præmittere nequeant, de admittis saltem peccatis præviè conterantur. Pastores igitur & Vice-Pastores, eorumve Vicarij, vel Sacellani, catechisticis item lectionibus Præfecti adultis confirmandis, certum confitendi tempus præstituent, eosdemque ad designatam pro Confirmatione accipienda deducant Ecclesiam, vel de eorum facta Confessione atque convenienti dispositione testabuntur.

§. IX. *Confirmandi mundi & fronte liberâ accedant.*

Præterea Sacramenti hujus reverentia postulat, ut omnes confirmandi facie totâ, & à sudore fordibusque expurgatâ, fronte liberâ, nec panno obvolutâ se listant, ut sacro perungi Chrismate decentius & commodius possint.

CAPUT III.

§. I. *In Confirmatione non sit Patrinus, qui fuit in Baptismo, nec plures uno vel unâ adhibeantur.*

C. in Catechismo 100. C. non plures 101. de consecr. dist. 4.

In Confirmatione non sit idem qui fuit in Baptismo Patrinus, nisi necessitas aliud postulet, ut eâ ratione confirmati amplior cura habeatur, si ejus instructio ad plures pertineat; non tamen

plures quàm unus sive vir sive mulier, neque parentes ullum ex suis liberis in Confirmatione teneant, neque conjugum alter alterum.

§. II. *Regulares persone pro Patrinis non assumantur.*

Monachi quoque vel Sanctimonialiæ aliivæ cujuscvis Ordinis Regulares in Patrinos vel Matrinis non adhibeantur: obligationi enim confirmatum instruendi satisfacere nequeunt.

C. non licet 103. C. Monachi 104. de consecr. dist. 4. C. pervenit 20. 18. quæst. 2.

§. III. *Patrinus ejusdem sit sexus cujus est confirmandus, neque ipso minor ætate.*

Patrinum ejusdem sexus, cujus est confirmandus esse convenit, neque minorem ætate; indecorum enim est, si minor majorem monendo, vel corripiendo patris vices obeat.

§. IV. *Patrinus sit Catholicus, pubes, confirmatus & bonæ vitæ.*

Volumus autem non quemlibet absque discrimine ad id muneris admitti; sed tantum Catholicos, ætate puberes, Sacramento Confirmationis insignitos, ab omni excommunicatione liberos, vitâ moribusque integros, & qui Christianæ Fidei rudimenta noverint, eoque anno ad Sacramentum Confessionis & Communionis accesserint; & generatim qui in Baptismo Patrinus esse prohibetur, in Confirmatione quoque non est admittendus. Veratur etiam abusus, quo patrinus rogatur obivus quilibet ignotus ac peregrinus; cum confirmatus à similibus nullum spirituale emolumentum habere possit, cujus solius gratia assumitur.

C. In Baptismo 102. de consecr. dist. 4.

§. V. *Neque Patrinus, neque confirmandus armatus accedat, nomina minus convenientia in Confirmatione mutantur.*

Patrinus ad hoc Sacramentum armis vel gladijs accincti non accedant, neque armis instructi adducantur. Curent etiam parentes, aut patrinus, ut si quis ridiculum vel gentile, neque conveniens homini Christiano nomen in Baptismo acceperit, illud in nomen homini Christiano conveniens commutari.

§. VI.

§. VI. *Observanda à Patrinis in Confirmatione, & post Confirmationem.*

SI quandoque iudicio Episcopi infantes confirmandi fuerint portentur brachio dextro, & teneantur, atque à genibus flexis Episcopo offerantur; adulti manibus ante pectus devotè complicatis genuflectant, Patrini verò sive Matrinæ, à tergo manu dextrâ dextro humero confirmandi impositâ, donec Episcopus frontem confirmandi in modum Crucis unxerit, leviterque maxillam ejus percusserit, assistant: Patrini pariter de nomine confirmandorum rogati, clarâ & distincta voce illud exprimant: susceptoque Sacramento cum confirmatis recedentes, aliis succedentibus locum relinquunt.

§. VII. *Patrini fasciam lineam conferant, quæ per confirmatos in tertium usque diem gestetur.*

Patrini fasciam adferant lineam novam ac mundam, duobus aut tribus digitis latam, & justæ longitudinis, ut confirmatorum frontes & capita ob reverentiam sacri Chrismatismatis, statim eâ decenter possint obligare, interposito inter fasciam & consignatum frontis locum linteolo duplicato, aut modico gossipii; caveatur, ne Patrini, Confirmativè manu contingant sacram Unctionem: fasciam circumligata non statim deponatur, sed juxta veterem & receptam consuetudinem in tertium usque diem, vel minimùm quousque Chrismatismatis unctio fuerit deficcata gestetur.

§. VIII. *Patrini munera Confirmatis dare non obligantur.*

Sciant Patrini vel Matrinæ, ac etiam illi qui fasciam Confirmatorum deponunt, quod neque Confirmatis, neque eorum Parentibus quidquam omninò largiri teneantur, ne, quod aliquando factum esse constat, cuiquam hoc Sacramentum, iterandi præbeat occasio.

§. IX. *Patrini ante benedictionem Episcopalem non abeant.*

Patrini & Matrinæ confirmatos apud se modestè retineant, & precibus intenti ultimam benedictionem ab Episcopo præstolentur.

§. X. *Ritus in solvenda confirmati fascia à Sacerdote servandus.*

ET si præstet per Pastorem, ejus Sacellanum, aut alium Sacerdotem quàm per Patrinum fasciam deponi: si tamen deponat modum hunc servet: primo aqua munda in pelvim infundatur, deinde fasciam, adhibitoque modico sale, frontem confirmati defricet, eluat & abstergat; finitâ elutione, fascia unâ-cum panniculo seu gossipio, quo unctio cooperta fuit, comburatur, conjicianturque cineres, nec non aqua lotionis in piscinam sacram, vel cœmeterium, ossuarium, profluentem, vel in ignem; aut Parochus ipsam fasciam in sacrario, aut alio loco honesto comburendam in usum cinerum sacrorum in die Cinerum in Quadragesima conservet. Cavendum autem est, ne in sterquilinum, vel in cœnum aut alium immundum locum hæc aqua, ob sacri Chrismatismatis reverentiam effundatur; quamvis si vitæ diligenter lata, in sacrario, vel alio decenti loco conservata, ad similem sacrum ritum adhiberi possit; ad profanos tamen usus applicari non debet, cum per sacri Chrismatismatis contactum quadammodo sit consecrata. Cæterum absque urgente causa non permittendum, ut mox post collatum Sacramentum frons confirmati abluatur seu abstergatur.

C A P U T I V.

§. I. *Semel confirmatus iterum confirmari non debet, de Confirmatione dubitans Nos vel Suffraganeum nostrum consulat.*

Cum semel confirmatus iterum confirmari non debeat, si quem præmaturo parentibus orbatum, vel alium quemcunque post diligentem inquisitionem dubitare contingat, num aliquando hoc Sacramentum acceperit, is Nos seu Nostrum Suffraganeum consulat, ut sub conditione, si ita vilum fuerit, confirmari valeat.

§. II. *Confirmatorum, Parentum & Patrinorum nomina inscribenda.*

Quod ne deinceps facile contingat, usque de cognatione spiritali constare possit, Parochi & Vice-Parochi singulorû, Confirmatorum, eorumque Parentum, ac

I Pa-

Patrinorum seu Matrinarum nomina in peculiari libro distinctè describant.

§. III. *Moneantur Patrini quænam sit eorum obligatio.*

Parochi, Vice-Parochi & Concionatores Patrinis & Matrinis inculcent,

ut suos filios & filias spirituales virtutis & christiænæ perfectionis viam ingredi hortentur, ipsosque orationem Dominicam, salutationem Angelicam, & Symbolum Apostolorum, nec non reliqua fidei rudimenta doceant, vel curent saltem ut, Catechisimum hebdomadatim semel adendo, ea perdifcant.

TITULUS V.

De Sacramento Pœnitentiæ.

CAPUT I.

§. I. *Sacramenti Pœnitentiæ institutio.*

Concil. Trid. sess. 14. de Sacram. Pœnit. cap. 1.

Joan. 20. Matth. 12.

Sacramentum Pœnitentiæ Christus Dominus tunc præcipuè instituit, cum à mortuis excitatus insufflavisset in discipulos suos dicens: *accipite spiritum sanctum: quorum remiseritis peccata remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt.* quo tam insigni facto, & verbis, tam perspicuis potestatem remittendi & retinendi peccata, ad reconciliandos fideles post Baptismum lapsos Apostolis & eorum legitimis successoribus fuisse communicatam, universorum Patrum consensus semper intellexit.

§. II. *Nullus confitens nisi peccata ore tenus expresso absolvatur.*

UT autem virtute hujus potestatis à Christo Communicatæ absolutio Sacramentalis impertiatur, ordinariè loquendo confitens peccatis speciatim expressis, materiam clavibus subijcere debet; neque peccata per nuncium seu literas Confessario absenti Sacramentaliter confiteri, ab eoque absente absolutionem impetrare licet: quod CLEMENS VIII. Pontifex verbis subjectis declaravit: *Sanctissimus P. N. D. CLEMENS Papa VIII. &c. auditis votis Patrum Theologorum, & re cum Illustrissimis & Reverendissimis Dominis Cardinalibus contra hereticam pravitatem generalibus inquisitoribus maturè ac diligenter consideratâ, hanc propositionem, scilicet, licere per literas seu internuntium, Confessario absenti peccata Sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere, ad minus nisi falsam, temerariam & scandalosam damnavit ac prohibuit. Præcepitque ne deinceps*

Clementis VIII. Pape constit. 87. §. 1. & sequent.

ista propositio publicis, privatisque lectionibus, concionibus & congressibus doceatur; neve unquam tanquam aliquo casu probabilis defendatur, imprimatur, aut ad praxin quovis modo deducatur, quod si quis illam docuerit, defenderit, imprimi fecerit, aut de ea disputativè tractaverit (nisi forsitan impugnando) vel ad praxin directè vel indirectè deduxerit, præter excommunicationem lata sententia, quam ipso facto incurrat, & à qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio quacunque etiam dignitate fulgente, etiam S. R. E. Majori Pœnitentiario, nisi à pro tempore existenti Romano Pontifice absolvi, aliis etiam pœnis arbitrio infligendis subiaceat. In Generali Congregatione Sanctæ Romanæ & universalis inquisitionis habita in palatio Apostolico in Monte Quirinali die 20. mensis Julii 1602.

§. II. *Forma absolutionis præscribitur.*

Insuper volumus & mandamus ut omnes omninò hac à Sede Apostolica præscriptâ absolvendi Pœnitentes formâ utantur: *Dominus JESUS CHRISTUS te absolvat: & ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis & interdicti, in quantum possum, & tu indiges: deinde ego te absolvo à peccatis tuis, in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti. Amen.* Quod si pœnitens laicus fuerit, verbum suspensionis omittatur: neque huic formæ quicquam aliquid vel pietatis vel reverentiæ causâ addat, neque in ea mutet: antequam quoque detur absolutio imponatur satisfactio.

Rituale Rom. de Sacram. Pœnit.

C A-

CAPUT II.

§. I. Sacramentum Pœnitentiæ in mortale lapsis est necessarium.

C. Secundo 72.
de Pœnit. dist.
1. Concil.
Trid. sess. 14.
de Sacrament.
Pœnit. can. 7.

Sacramentum istud non minùs lapsis post Baptismum ad salutem necessarium, quàm nondum renatis ipse Baptismus, rectè à SS. Patribus & Oecumenicâ Tridentinâ Synodo *secunda post naufragium tabula* nominatur; quia sicut naufragis unicum vitæ servandæ pœfugium superest tabula, quâ enatent, sic innocentia Baptismi perditâ, quasi fractâ per peccatum mortale primæ gratiæ navi, nisi quis ad hanc Pœnitentiæ tabulam confugerit, certum æternæ damnationis periculum subit. *Nisi Pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis: facite ergo fructum dignum pœnitentiæ.*

Luc. 13. v. 3.
Matth. 3.
v. 8.
Luc. 3. v. 8.

§. II. Confessio diu non est differenda.

Hinc diligenter docendus est populus, ut mortali peccato commisso, statim de eo cõteratur; deinde Sacerdoti à Nobis Nostrovè in spiritualibus Vicario ad Sacramentales Confessiones excipiendas approbato illud legitimè confiteatur, & salutarem pœnitentiam sibi injunctam impleat: nec confessionem ad festum usque Paschæ differat.

§. III. Merito Passionis Christi Sacerdos peccata remittit.

Concil. Trid.
sess. 14. de
Sacrament.
Pœnit. cap. 1.
vers. 5.

Doceant Parochi, & Vice-Parochi suos parochianos institutionem, partes & effectum hujus Sacramenti, quodque summâ animi demissione & dolore, magnâque spe misericordiæ divinæ ad latebras conscientia detegendas unumquemque oporteat accedere; declarentque remissionem peccatorum in confessione per Sacerdotis absolutionem factam, meritò Sanguinis CHRISTI perfici: siquidem post resurrectionem suam, hoc inter prima munera Passionis suæ contulit Apostolis, ut quorum remitterent peccata, iis eadem apud Deum remissa essent.

Matth. 18.
v. 18.
Joan. 20.
v. 23.

§. IV. Numerus & circumstantiæ peccatorum exprimi debent.

Moneant etiam Parochi, Vice-Parochi, Concionatores, Catechistæ parochianos suos, speciem & numerum

peccatorum mortalium, quantum fieri potest; & circumstantias eorundem, quæ speciem mutant, aut vehementer aggravant, in Confessione explicandas esse.

§. V. Sæpius in anno repetatur Confessio.

Pastores, Vice-Pastores, Concionatores & Catechistæ sæpius hortentur pueros & minores, ut in festis solemnioribus; adultiores autem saltem quinque summis anni festivitibus, Sacramento confessionis conscientia suæ maculas eluant; sic fiet, ut illi à teneris instructi methodum ritè confitendi facilius addiscant firmiterque retineant, & facti provectiores, minore cum difficultate sese in illa exerceant: hi verò divinæ gratiæ, ad eò ipsis in adulta ætate, ob quotidiana vitæ pericula necessariæ copiam abundantius adipiscantur.

§. VI. Medici curent, ut anima prius, quàm corpori consulatur.

Sancitum est ab INNOCENTIO III. & PIO V. ut medici ad ægrotos lectò decumbentes vocati, antequam illorum curam suscipiant, ipsos statim admoneant confessionis apud idoneum & Episcopi Diocesani auctoritate approbatum confessarium instituendæ, neque ultra tertiam diem eos visitent, nisi fortè tempus ampliandum infirmo; Confessario justis de causis videretur, vel medicis constiterit infirmum peccata sua confessum esse. Has salutare constitutiones diligenter observari volumus, medicosque in Domino monemus, ut si quos ægros de hæresi suspectos, vel à fide Catholica alienos tergiversari, aut vitæ liberioris fuisse animadverterint, Pastori seu Vice-Pastori denuncient; vel si id damno sibi fore timeant, Parochum seu Vice-Parochum saltem monendum curent, ut quamprimum periculosè infirmum in sua Parochia visitet. Idemque Religiosi ac Religiosæ, qui ægris assistunt, præstent. Pastor autem seu Vice-Pastor monitus, ægrum statim conveniat, & ad suscipiendum salutarem Pœnitentiæ Sacramentum modis omnibus inducat, & cæteris omnibus officii sui partibus debitè fungatur.

C. Cum infra
mit. 13. de
Pœnit. & re-
miss. Pis. 7.
Papa consti-
tuit. 3.

§. VII. *Puerpera & periculosè agrotantes tempestivè muniantur.*

Puerpera & alii, quibus probabile vitæ periculum imminet, non differant salutaribus Pœnitentiæ remediis se tempestivè munire, ne cum corpore pariter animæ periculum incurrant; advigilent etiam studiosè ad hoc Pastores & Vice-Pastores, cuniquè necessarium judicaverint, ultrà se offerant.

§. VIII. *Consuetudo confitendi in initio Quadragesimæ in usum revocetur.*

Trid. sess. 14. de Pœnit. c. 5. in fine.

Antiquam confitendi consuetudinem in initio Quadragesimæ, à Christi-fidelibus omnibus in usum revocari summo perè exoptamus, ut futura jejunia & alia pietatis opera in statu gratiæ perficiantur, & meritum inde augeatur. Quare Pastores, Vice Pastores, concionatores & Catechistæ Dominicâ Sexagesimæ vel Quinquagesimæ adhortentur auditores suos, ut ipsi antecineralibus, vel sub initium jejunii Quadragesimæ peccata sua confitentur; nihilo tamen minùs Confessionem ante Paschalem Communionem iterent. Injungimus quoque iisdem Pastoribus, Vice-Pastoribus & Confessariis, ut dicto tempore tam initio, quàm sub finem Quadragesimæ & circa solemnità festa, sacra Tribunalia adeant Pœnitentes audituri.

§. IX. *Dominicâ Pœnitentiæ præceptum Paschalis Communionis promulgetur.*

Ne quis ignorantiam præcepti de annua saltem Confessione & Communionem in Paschate, ab omnibus & singulis utriusque sexus Christi-fidelibus, cum ad annos discretionis pervenerint, juxta Concilii Lateranensis constitutionem implendi præterequeat, volumus quotannis tam à Secularibus, quàm Regularibus Concionatoribus & Confessariis id ipsum Dominicâ Pœnitentiæ publicari, & post Dominicam in *Albis* vigilare & annotare Pastores & Vice-Pastores, quinam ex suis parochianis intra quindenam paschalem, quæ à Dominica *Palmarum* usque ad Dominicam in *Albis* inclusivè numeratur, defuerint officio, eos moneri, & nisi præcepto satisfecerint, vivos à cœtu fidelium, mortuos ab ecclesiastica sepultura arceri.

C. Omnis utriusque sexus de Pœnit. & remiss.

§. X. *Pastores Confessionis documentum exigant.*

Ne tepidi Catholici, vel de fide suspecti facilè, prout hætenus factum fuisse cum dolore animi accepimus, dictam Ecclesiasticam legem eludant, & in sordibus suis diutiùs volutentur, volumus ut Pastores & Vice Pastores, quoties similes in Parochia sua commorari deprehenderit, exigant ab iis chirographum Confessarii sui, ut inde constet, ubi & quando fuerint isto anno Confessi. Item in pagis, qui se dicunt in Paschate alibi confessos esse, testimonio Confessarii auctoritate Nostrâ approbati id docere teneantur: quod si non fecerint, contra eos, ut non confessos procedatur.

C A P U T III.

§. I. *Requisita in ministro Sacramenti Pœnitentiæ.*

Quoniam minister Sacramenti Pœnitentiæ est solus Sacerdos, qui non hominis, sed Dei Judicium exercet, circa animas pretioso Christi Sanguine redemptas, dum Confessionibus Pœnitentium intendit: in eo comprimis præter potestatem Ordinis, quam Presbyterio, initiatus accepit, necessario requiritur jurisdictio in Pœnitentem ordinaria, vel delegata, sinè qua nulla est absolutio, sicut sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum disertis verbis GREGORIO XV. & URBANO VIII. confirmantibus declaravit.

Eugenii IV. constit. 195. 13. Concl. Trid. sess. 14. de Sacrament. Pœnit. c. 6. & 7. & can. 1 c.

§. II *Sine Presbyterii Ordine Confessiones excipientes, vel Missam celebrantes graviter puniantur.*

Ideò Nos ut impiam & sacrilegam nefariorum hominum audaciam, qui ad sacrum Presbyteratus Ordinem non promoti, mûnus audiendi Confessiones usurpare præsumunt coërceamus: CLEMENTIS VIII. & URBANI VIII. Sanctionibus in eos, qui non initiati Sacerdotio Missam celebrant, vel Sacramentalem Confessionem audiunt, publicatis insistendo, decernimus, ut si quis, seu laicus, seu Clericus secularis, aut cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, etiam necessariò exprimendæ, Religiosus, aut cujuscunque alterius Instituti, quomodo-

cunquè

eunque etiam exempti & Apoſtolice Sedi immediatè ſubjecti, nec non Militiarum quarumcunque, etiam S. Joannis Hieroſolymitani fuerit, ſalutis ſuæ immemor, eò temeritatis proceſſerit, ut Sacerdotii caractere minimè inſignitus, Miſſam celebrare, aut Sacramentalem Confefſionem audire non vereatur, ob atrociffimum hoc ſcelus ſuum, quo non tantùm Catholicam veritatem, quæ ſolos Presbyteros diſtorum Sacramentorum miniſtros eſſe docuit, factò impugnare; ſed & Sacramenti Pœnitentiæ dignitatem contemnere, atque Chriſti-fideles cum maximo animarum periculo decipere audeat, is uti Eccleſiæ miſericordiâ planè indignus condignè puniatur, & ab Ordinibus Eccleſiaſticis, ſi quos habuerit, ritè degradetur, abſque mora Curiæ ſeculari tradatur, Judicium ſententiis debito ſupplicio puniendus. Quin nec hujusmodi delinquenti privilegium ætatis minoris, dummodo vigefimum annum compleverit, valeat ſuffragari, quò minùs per præfatos Pontifices maximos impoſitis pœnis ſubjiciatur; ſi quis verò ſceniçè vel ludicrè Mimorum modo Pœnitentiam vel Euchariftiam exhibuerit, ſeveriſſimis pœnis arbitrio Noſtro ſubjaceat.

§. III. *Quid ad jurisdictionem accipiendam requiratur.*

Sacerdos ad dimittenda peccata fit aptus in genere per poteſtatem Ordinis, determinatè verò per poteſtatem jurisdictionis; ſine qua confefſiones Sacramentales excipere præſumens, præter pœnam arbitrariam, eamque gravem, ipſi auctoritate noſtrâ infligendam, ab officio & beneficio ſuſpendatur. Porrò nullus Sacerdos, etiam Regularis, poteſt confefſiones ſecularium, etiam Sacerdotum, audire nec ad id idoneus reputari, niſi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut aliàs idoneus judicetur, & approbationem obtineat.

§. IV. *Approbatuſ in una Diœceſi in alia ad confefſiones exponendus de novo debet approbari.*

Emel approbatuſ ab Episcopo unius Diœceſis, etiam ab Episcopo alterius Diœceſis, in qua ad animarum curam, vel confefſiones exponendus eſt, iterum approbari debet, nec ſine ejuſmodi nova

approbatione, ullas quarumcunque perſonarum ſecularium Sacramentales confefſiones excipere poteſt.

§. V. *Ad curam animarum ſecularium exercendam, & eorundem, vel Monialium Confefſiones excipiendas juſ approbandi ſoli Episcopo Diœceſano competit.*

Poteſtas porrò qualemcunque Sacerdotem ſecularem aut Regularem quantumvis exemptum, vel quocunque privilegio munitum ad curam animarum ſecularium exercendam, aut Sacramentales ſecularium, aut quorumcunque Ordinum Monialium confefſiones excipiendas approbandi, Episcopis tantummodo Diœceſanis competit: privilegiiſ contrariis, ſtatutis, indultis & conſuetudinibus etiam immemorabilibus penitus ſublatis.

Gregorii Pape XV. conſtit. 18. atque ibid. declarat. Congreg. ſard. Concil. Trid. interpr. deſuper emanata tum ab ipſo Gregorio, tum Urbano VIII. cuius ſucceſſore approbat. Innocent. X. Pape conſtit. 30.

§. VI. *Approbatio gratis detur & in ſcriptis habeatur.*

Hæc approbatio, gratis dando in ſcriptis habeatur, ut in omnem eventum poſſit, maximè Viſitationibus exhiberi.

C A P U T I V.

§. I. *Subjungimus & publicamus Urbani Pontificis declarationem quæ ſic habet.*

URBANUS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

§. II. *Cauſa abrogationis.*

Um, ſicut accepimus, aliquibus Religioſis quorundam Ordinum, ſeu Congregationum à Sede Apoſtolica indultum fuerit, ut Sacramentales perſonarum ſecularium Confefſiones audire valeant, etiamſi ab Episcopis Diœceſanis ad id examinati, & approbati non fuerint; nec deſint, qui temerè aſſeverent, hoc ipſum privilegium cæteris quoque aliorum Ordinum Regularibus competere ex ampliffimis privilegiorum communicationibus, quas ab eadem Sede Apoſtolica obtinuerunt: & hinc ſaluberrimum ſacri Concilii Tridentini decretum deſuper ſancitum penitus evertatur.

Urbani Pape VIII. conſtit. 92.

Concil. Trid. ſeſſ. 23. de reſorm. cap. 15.

Innocent. X. conſtit. 30.

§. III. Revocatio indultorum.

Nos huic malo opportunè providere volentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis Regularium præpositorum consilio, omnia, & singula indulta huiusmodi audiendi secularium Confessiones absque Ordinarii examine, & approbatione, quibusvis Collegiis, Capitulis, Religionibus, Societatibus, etiam Societati JESU, Congregationibus & Ordinibus, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, nec non Monachorum quorumcunque etiam S. Benedicti, Cisterciensium & Carthusiensium, ac etiam quibusvis Militiis, etiam Hospitalitatis S. Joannis Hierosolymitani, ac quibuscunque Ecclesiis, etiam Patriarchalibus & Metropolitanis, Monasteriis, cæterisque locis piis, sive eorum & earum respectivè Abbatibus, Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælatiis, Prioribus, Rectoribus, etiam generalibus vel Provincialibus, Capellanis, Confessariis, aut aliis quocunque nomine nuncupatis Superioribus, & personis quibuscunque, etiam quomodolibet exemptis, ac Sedi Apostolicae subiectis, cuiuscunque dignitatis, præminentie, & conditionis existentibus, & quovis privilegio munitis, & tam ad supplicationem partium, quàm motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine hætenus quandocunque & qualitercunque ex quavis, etiam de necessitate exprimenda causa, & aliàs quomodolibet concessa, Apostolicâ auctoritate, tenore præsentium revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus & annullamus, viribusque & effectu evacuamus, ac revocata, cassa, sublata, abrogata & annullata, viribusque & effectu vacua esse & fore, nec Religionibus, Societatibus, etiam Societati JESU, Congregationibus, Ordinibus ac Militiis & Ecclesiis, Monasteriisque prædictis, eorumque Superioribus, & personis quibuscunque in posterum ullo modo suffragari, minusque illos, & illas, etiamsi de iis, specialis, specifica & expressa, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, indultis huiusmodi uti posse.

§. IV. Clausula præservativa.

Præsentes verò literas, & in iis contenta quacunque, etiam ex eo, quod quicunque in præmissis interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati & auditi non fuerint, de subreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quocunque defectu notari, impugnari, redargui, in jus, vel controversiam revocari, ad terminos juris reduci, aut adver-

sus illas quodcunque juris, gratiæ vel facti remedium impetrari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere.

§. V. Clausula sublatâ aliter iudicandi facultate.

Sicque per quoscunque Iudices Ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos & Nuntios, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari & definituri debere, ac irritum & inane quidquid fecerit super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contrigerit attentari, decernimus & declaramus.

§. VI. Derogatio contrariorum.

Non obstantibus præmissis ac quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Ordinibus, Societatibus, & Congregationibus prædictis, eorumque Præpositis, Decanis, Magistris, Abbatibus, Ministris, Prælatiis, Prioribus, Rectoribus & aliis Superioribus, Capellanis, aliisque prædictis, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in genere, vel in specie, ac aliàs, in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro plene & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

§. VII. Fides transumptorum.

Volumus autem, quòd præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

§. VIII.

§. VIII. *Publicatio in urbe omnes ligat.*

Quodque eadem presentes literæ, seu illarum exempla ad valvas Basilicarum S. Joannis Lateranensis, ac Principis Apostolorum de urbe, & in acie Campi Florido affixa omnes ita ardeant & afficiant, ac si unicuique personaliter intimata fuissent. Dat. Romæ apud S. Mariam majorem sub annulo Piscatoris. die XII. Septemb. M. DC. XXVIII. Pontificatus nostri anno sexto.

§. IX. *Nemo ad hujusmodi functiones admittatur sine testimonio approbationis.*

Strictè igitur mandamus omnibus & singulis Ruralibus Decanis, Pastoribus, Vice-Pastoribus, Ecclesiarum Rectoribus, & quorumcumque Regularium & Societatum Superioribus, quanti umvis exemptis, ut neminem cujuscumque status, dignitatis vel autoritatis fuerit, ad hujusmodi functiones in suis Ecclesiis, aut Congregationibus obeundas admittant; præsertim ignotum, nisi prius scripto docuerit, se ad hoc legitime fuisse approbatum.

C A P U T V.

Missionarii exhibeant literas approbationis, stabiliunt Confessariorum & Concionatorum nomina annotentur.

Cum in Diœcesi Nostra duplicis sint conditionis Sacramenti Pœnitentiæ ministri; stabiles nimirum, uti Parochi, Sacellani, Patres Conventuum; & Missionarii: de utrisque non nulla videntur esse statuenda. Ac Missionarii quidem non nisi exhibitis literis approbationis suæ, ad Sacramentorum administrationem admittantur. De stabilibus verò decernimus, ut singuli Decani Rurales, Pastores, Vice-Pastores, alique Ecclesiarum Rectores, in Manuale hunc in finem conficiendum, ac singulis annis Nobis, seu Vicario Nostrò in Spiritualibus Generali, aut Archidiacono, sive Decano suo Rurali in visitatione exhibendum dictorum Confessariorum & Concionatorum nomina, Ordinis qualitatem, nec non nomen ejus, qui literas approbationis hujusmodi expedivit referant.

C A P U T VI.

§. I. *Qualitates requisitæ in ministro Sacramenti Pœnitentiæ.*

AD hæc magnâ oportet sacri hujus Tribunalis ministrum esse instructum scientiâ & prudentiâ, utpote, qui de rebus maximis ex tempore debet judicare. Ideo Confessarius, ut rectè decernat inter lepram & non lepram, ac, tanquam peritus medicus, animarum morbos prudenter curet, & apta cuilibet remedia applicet, fufis ad Deum orationibus, moderatione passionum, & frequenti sacræ Scripturæ, SS. Patrum, & probatorum Authorum lectione requisitam sibi scientiam comparet, & epitomen aliquam casuum conscientiæ sibi familiarem habeat, ut occurrentibus dubiis satisfacere possit; quem in finem etiam peritorum consilium, nullâ tamen factâ Pœnitentis mentione in rebus gravioribus exquirat.

§. II. *Confessarius sciat casus Sedi Apostolicæ, & Episcopo Diœcesano reservatos.*

IN specie verò sciat casus & censuras tum Sedi Apostolicæ, tum Nobis reservatos, easque diligenter observet: casus Sedi Apostolicæ reservatos præcipuos recenset Bulla Cœnæ Domini, ac probati Authores, qui subijciunt alios permultos desumptos ex corpore juris communis, & diversorum Pontificum constitutionibus. In Diœcesi verò nostra Coloniensi Nobis hi sunt reservati, prout eos reservamus: *Apostasia, homicidium voluntarium, incendium Ecclesiæ, Sodomia, raptus Virginum, incestus cum consanguineis aut affinibus in primo aut secundo gradu, aut cum Sanctimonialibus, adulterium manifestum, injectio manuum violenta in parentes cum lesione, blasphemia magna, seridque prolata, veneficium, sortilegium, ligatura & omne maleficium, quo impeditur actus matrimonialis in conjugibus, perjurium manifestum.*

§. III. *Vota non faciliè commutentur, aut ab excommunicatione detur absolutio.*

SCiant item Confessarii Sedi Apostolicæ inter cætera reservata esse vota; *Castitatis perpetuæ, Religionis approbatæ, Peregrinationis Romanæ, Jerusalemitanæ, & Compostellanæ*: quoad reliqua verò vota &

excommunicationes, quibus eorundem permutatio sive absolutio Apostolico privilegio aut delegatione permittitur, caveant, ne temerè permutando vota, vel ab iis absolvendo suam excedant potestatem.

S. I V. *A casibus reservatis extra mortis periculum sine speciali facultate Confessarius non absolvat.*

Nemo Sacerdotum seu secularium, seu cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis & Instituti Regularium, etiam ad confessiones secularium personarum audiendas legitimè approbatorum, à casibus Sedi Apostolicæ, aut Nobis reservatis quempiam, extra mortis periculum, absque speciali Apostolica, seu Nostra facultate absolvere præsumat: Sacerdos enim ad confessiones excipiendas generatim approbatus, nullam ab iis absolvendi habet potestatem, prout sacra Congregatio Cardinalium subjectis verbis defini- vit.

S. V. *Decretum sacre Congregationis Cardinalium negotiis Episcoporum & Regularium præsidentium.*

Sacra Congregatio S. R. E. Cardinalium negotiis & consultationibus Episcoporum & Regularium præposita censuit, per confirmationes privilegiorum, quas regulares à Sede Apostolica post sacrum Concilium Tridentinum obtinuerunt, nequaquam revixisse privilegia priùs ab eodem Concilio, ac deinde etiam ipsius Congregationis decretis sublata atque extincta, siquæ habebant absolvendi à casibus Ordinario loci reservatis; quemadmodum nec indulta absolvendi à casibus contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini legi consuevit, utpote sublata per annuam illius Bullæ publicationem, vires, aut robur acquisivisse, ex subsequentibus privilegiorum confirmationibus. Ac proinde Regulares cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis & Instituti, etiam necessario exprimendi, nec intra, nec extra Italiam in vim privilegiorum, aut confirmationum ejusmodi, quas vel hæcenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt, posse quemquam absolvere ab eisdem casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reservatis. Ac si secus egerint, absolutiones nullas atque irritas fuisse ac fore. Ab aliis verò casibus & censuris Sedi Apostolicæ reservatis, si quidam Regulares habeant à Sede Apostolica absolvendi facultatem, illam extra Italiam minimè sublata fuisse iisdem sacra Congregationis decretis hac

de re editis, jussu San. mem. CLEMENTIS VIII. Quam sacre Congregationis sententiam, sanctitas sua ad se relata approbavit, mandavitque ab omnibus, ad quos pertinet, inviolabiliter observari. Romæ 17. Novembris 1628.

S. VI. *Potestate à casibus reservatis absolvendi, vel in irregularitatibus & votis dispensandi nemo utatur, nisi eandem exhibuerit.*

Quod si quis à dictis casibus Episcopo Diocesano reservatis absolvendi potestatem, vel eâ majorem à Romano Pontifice obtinuerit, inhibemus ne priùs illâ in Nostra Diœcesi utatur, quàm eam Nobis, Nostrove Vicario in Spiritualibus Generali, aut Archidiacono loci examinandam exhibuerit; ne hõc colore sub ovina pelle lupi in ovile Nostrum irrepant, gregemque Nostrum dissipent ac mactent. Quod si legitimè de tali obtenta facultate constiterit, eâ non ad eversionem, sed ædificationem utatur, expositâ Pœnitentibus peccatorum gravitate, & congruâ satisfactione, prout Spiritus suggererit, prudenter impositâ, neque in irregularitatibus aut votis, nisi speciali munitus potestate dispenset.

S. VII. *Ubi, & quomodo Sedes confessionales debeant esse dispositæ.*

Ut perveris & improbis hominibus omnis calumniandi occasio, quantum fieri potest, subtrahatur, mandamus omnibus facultatem & licentiam audiendi confessiones habentibus, ut, sicuti erectæ nondum sunt Sedes confessionales, eas quamprimum sumptibus Fabricæ in ipsa Ecclesia, loco publico & aperto curent erigi, quæ Confessarium à Pœnitente utrimque asserculo cancellato, seu crate perforatâ, ac Pœnitentem ab aliis alio asserculo disjungant; extra quas nullus unquam Confessarius secularis, seu cujusvis Ordinis, Congregationis & Instituti Regularis, virorum aut cujuscunque qualitatis & conditionis mulierum, seu puellarum, etiam Religiosarum, confessiones excipiat: surdis autem, prægnantibus, aut aliquâ infirmitate laborantibus poterit Confessarius commodum tempus eas audiendi assignare; semper tamen in loco Ecclesiæ valde conspicuo; nec quisquam Sacerdos manè ante Solis ortum, aut Vesperis post Solis occasum, alterius

terius sexus confessiones sine lumine audiatur.

§. VIII. *Quo habitu Confessarii esse induti, & quid considerare debeant.*

Confessarii in sacro illo Tribunali modestiam & gravitatem præseferant sedentque superpelliceo induti, & stolâ à collo dependente, seu alio decenti habitu presbyterali, ac memores sint, se agere conscientiarum iudices ac spirituales animarum medicos, justitiæ simul ac misericordiæ ministros à Deo constitutos esse, ut tanquam arbitri inter Deum & homines, non minùs honori divino, quàm animarum salutì consulant, nec excedant ad dextram vel sinistram, sive indulgentiâ, sive severitate; proinde non oscitantes sed magna cum attentione, circumspèctione & iudicio Sacramentum hoc administrent, & cognito Pœnitentium statu, congrua vitiis adhibeant remedia, & pœnitentiam salutì animarum maximè convenientem imponant.

§. IX. *In sola Ecclesia confessiones excipiantur, maximè mulierum, nisi necessitas aliud exegerit.*

Nulli etiam seculari in privatis ædibus, vel in Sacraria, vel alibi, quàm in sede adhuc finem in Ecclesia dicto modo erectâ, idque januis patentibus liceat confessiones, præsertim mulierum, audire, nisi gravi necessitate, aut infirmitate hoc exigente; quæ si inciderit, Confessarius in Sacramentalibus mulierum confessionibus excipiendis cubiculi januam apertam, ejuisque velum, si quod fuerit, levatum semper habeat; ita ut conspici, non autem audiri possit: Quod si forsan in celebritate aliqua extraordinaria, Pœnitentium concursus plures Confessarios postulet, eo casu sacra Tribunalia pro tempore tunc assignanda, loco patenti in Ecclesia, & quantum fieri potest, ad normam supradictam constituentur.

§. X. *Pœnitentes genuflexi discinctis gladiis confiteantur, Confessarius sedens & recto capite confessiones excipiat.*

Sicut nullis prorsus confitentibus quacunque etiam dignitate Ecclesiasticâ, aut seculari fulgentibus licitum est allidere Confessario (extra infirmitatem) sed

ipsis Pœnitentibus animo contrito, non quasi hominis, sed Dei sententiam de suis peccatis auditoris, humiliter discinctis, si quos habent, gladiis, genuflectere; ita & Sacerdos nullius pariter, cujuscunque conditionis existat, Confessionem excipiat, nisi sedens, nec aliter, quàm recto capite, Pœnitentem absolvat. Insuper nec vultus austeritate, nec verborum asperitate Pœnitentes deterreat, sed magna cum mansuetudine ad veram peccatorum confessionem invitet.

§. XI. *Confessarii confessiones audientes, ut alii propius accedant, non permittant.*

Non permittat Confessarius, dum unius confessionem audit, alios propius accedere, ne pœnitens dum ab aliis audiri metuit, peccata reticeat, & Confessarius minùs liberè confitentes examinet: caveatque ne tunc ea in medium proferat, vel à confitentibus adducantur, quæ ad materiam confessionis non pertinent.

§. XII. *Pœnitentes rudiores in rebus fidei, & modo confitendi instruuntur.*

Confessarii, dum rudiores Pœnitentes inveniunt, de quorum instructione in rebus fidei & modo confitendi dubitant, ante omnia illos examinent, an fidei Catholicæ rudimentorum, aut Orationis Dominicæ, salutationis Angelicæ, Symboli Apostolorum, Præceptorum Decalogi, & Ecclesiæ, atque peccatorum Capitalium notitiam habeant, & quos horum ignaros cognoverint, si tempus suppetat, breviter, vel assignato alio commodiore, instruant de rebus fidei, & aliis ad salutem cognitu necessariis, de conscientie discussione, confessione, & dolore ad eam necessario; corripiant eorum ignorantiam, utque in posterum ea diligentius addiscant, seriò commoneant. Recteque pro Officii sui munere facient Confessarii, si Pœnitentem, quem vel examinandæ conscientie non vacasse, vel simplicitate nimia in hac parte laborare intelligunt, suâ diligentia, & prudenti interrogatione adjuvent.

§. XIII. *Circa castitatis materiam examinandam Confessarii sint circumspècti.*

Monemus seriò omnes & singulos Confessarios, ut in examinandis confitentibus

K

tibus

tibus parè & valdè cautè circa peccata carnis procedant, non solum dum virgines, sed etiam conjugatos aut quoscunque cœlibes audiunt, ne incautis interrogationibus peccata, quæ ignorant, eos doceant, vel aliter offendiculo sint & in cæteris omnibus prudentes sint & circumspècti, eaque sinceritate & maturitate munere suo fungantur, quam & tanta ministerij Sanctitatis, & animarum salus deposcit.

§. XIV. *Circa confitentem, aut complices, non sint curiosi.*

UT supervacanea, à Confessione aliena & extranea inter confitendum non sunt miscenda; ita multò minùs à Confessario nomen complices, vel ipsius etiam Pœnitentis, ejus domicilium, vel rei domesticæ status curiosè inquiratur: hæc enim affectatam curiositatem, familiaritatem aut quæstum redolent; quin hortamur Pœnitentes, ut tales Confessarios vel prætereant vel deserant.

§. XV. *Nemo pœnitentem inducat ad sibi soli ex voto confitendum.*

CUM puritati & tranquillitati conscientiarum modis omnibus consulendum sit, Confessariis omnibus sub pœna arbitraria, eaque gravi, prohibemus, nè quemquam ad sibi solis confitendum inducant, multoque minùs voto ad id obligent; imò etiam propensis ad id vovendum vel promittendum dissuadeant & vetent: quin & nos ejusmodi votum seu promissionem, etiam juratam, à ratione alienam & imprudentem esse declaramus, & quatenus opus est, rescindimus; sed hoc potius curent, ut omnis tolleretur contentio dicentium: *Ego sum Paulus, ego autem Apollo; ego verò Cephas.*

1. Corinth.
1. vers. 12.

C A P U T VII.

§. I. *Proprii peccati complicem nemo audiat.*

UT animarum periculis, quantum in Domino possumus, occurramus, sub pœna suspensionis ipso facto incurrendâ, inhibemus omnibus Confessariis, nè quis confessionem mulieris, eum qua in materia carnis peccavit, aut complices, aut fautoris peccati (nisi in necessitate extrema) excipiat.

§. II. *Pœnitentem ad turpia sollicitantis pœna.*

CONFESSARIUS porro, qui occasione, vel specie Sacramentalis Confessionis Pœnitentem ad turpia sollicitarit, seuerissimè puniatur juxta constitutionem GREGORII PAPÆ XV. cujus hæc verba sunt: *Statuimus, decernimus & declaramus, quod omnes & singuli Sacerdotes, tam seculares, quam quorumvis etiam quomodolibet exemptorum, ac sedi Apostolicae immediatè subjectionum Ordinum, Institutorum, Societatum & Congregationum Regularum, cuiuscumque dignitatis & præeminentiæ, aut quovis privilegio muniti existant, qui personas, quacumque illæ sint, ad inhonestas, sive inter se, sive cum aliis quomodolibet perpetranda in actu Sacramentalis Confessionis, sive ante, vel post immediatè, seu occasione vel prætextu Confessionis hujusmodi, etiam ipsa Confessione non securâ, sive extra occasionem Confessionis in Confessionario, aut in loco quocumque, ubi Confessiones Sacramentales audiuntur, seu ad Confessionem audiendam electo, simulantes ibidem Confessiones audire sollicitare, vel provocare tentaverint, aut cum eis illicitos & inhonestos sermones, sive tractatus habuerint, in Officio Sanctæ Inquisitionis seuerissimè, ut infra, puniantur. Et præterea omnes hereticæ pravitatis Inquisitores, & locorum Ordinarios omnium Regnorum, Provinciarum, Civitatum, Dominiorum & locorum universi Orbis Christiani in suis quemq; Diocæsis & territoriis, per has nostras literas, etiam privative, quoad omnes alios, specialiter ac perpetuò Judices delegamus, ut super his contra supradictos simul, vel separatim in omnibus, prout in causis Fidei, juxta sacrorum Canonum formam, nec non Officii Inquisitionis hujusmodi constitutiones, privilegia, consuetudines & decreta diligenter inquirant & procedant: & quos in aliquo ex hujusmodi nefariis excessibus culpabiles repererint, in eos pro criminum qualitate & circumstantiis suspensionis ab executione Ordinis, privationis beneficiorum, dignitatum & Officiorum quorumcumque, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, nec non vocis activæ & passivæ, si Regulares fuerint, exilii, damnationis ad triremes, & carceres etiam in perpetuum, absque ulla spe gratiæ, aliasq; pœnas decernant; eos quoque, si pro delicti enormitate graviores pœnas meruerint, debitâ præcedente degradatione, curiæ seculari puniendos tradant.*

Gregorii
XV. Papæ
constit. 34.

§. III.

s. III. *Inquisitorum arbitrio probationes permittuntur.*

DAntes etiam facultatem Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus, generalibus Inquisitoribus, ne delictum tam enorme, & Ecclesie Dei tam perniciosum, remaneat ob probationum defectum, impunitum, cum difficilis sit probationis, testibus etiam singularibus, concurrentibus presumptionibus, iudiciis & aliis adminiculis, delictum probatum esse arbitrio suo iudicandi, & curie seculari, ut praesertur, reum tradendum esse, pronuntiandi.

s. IV. *Pœnitens sollicitantem tenetur denunciare.*

MAndantes omnibus Confessariis, ut suos Pœnitentes, quos noverint fuisse ab aliis ut supra, sollicitatos, moneant de obligatione denunciandi sollicitantes, seu, ut praesertur, tractantes, Inquisitoribus seu locorum Ordinariis praeferendis: quod si hoc Officium praetermiserint, vel Pœnitentes docuerint non teneri ad denunciandum Confessarios sollicitantes seu tractantes, ut supra, iidem locorum Ordinarii & Inquisitores illos pro modo culpe punire non negligant.

s. V. *Fœminarum cavenda familiaritas.*

CAveant itaque Confessarii, ne familiares sint fœminis sibi confitentibus; prolixiora colloquia earundem evitent, neque illas ad nimis frequenter sibi confitendum invitent.

s. VI. *Cum filia Spirituali lapsus puniatur.*

SI quis Sacerdos cum filia Spirituali, aut cum muliere, cuius Sacramentalem Confessionem audivit, fornicatus fuerit, sciat se ob grave erimen commissum mox deponendum, & juxta sacros canones, sine conniventia puniendum.

C. Si quis Sacerdos C. non debet 30. q. 1.

s. VII. *Rebus temporalibus pœnitentis sese non immisceat Confessarius.*

Confessarii quoque commoda temporalia sibi, vel suis occasione Confessionis à Pœnitentibus non aucupentur. Neque convenit, ut ipsorum bonis administrandis se misceant, nisi pupillorum, viduarum, vel aliàs gravatorum conditio id poscat.

s. VIII. *Quibus neganda absolutio.*

Noverint etiam proximas occasiones mortaliter peccandi vitandas esse, easque vitare nolentibus beneficium Absolutionis non esse impendendum; ut ne iis generatim, quos non habere propositum abstinendi à peccatis, aut nullum de admittis dolorem evidenter cognoscunt.

s. IX. *In pœnitentiis injungendis Confessarius sit circumspèctus.*

Confessarii sint prudentes & circumspècti in salutaribus injungendis pœnitentiis, habità ratione status, conditionis, sexus, ætatis ac dispositionis Pœnitentium, & pro peccato occulto penitentiam publicam non imponant, nè, dum Medici animarum videri volunt, peccatorum proditores fiant.

Ut autem sciant, quid in injungendis satisfactionibus potissimum considerandum sit, maturè expendant hæc verba Concilii Tridentini: *Debent ergò Sacerdotes Do-* Seff. 14. de Pœnit. c. 8.
mini, quantum Spiritus & prudentia suggesterit, pro qualitate criminum, & Pœnitentium facultate salutes & convenientes satisfactio-
nes injungere: nè forte peccatis conniveant, & indulgentius cum Pœnitentibus agant, levissima quædam opera pro gravissimis delictis injungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant autem præ oculis, ut satisfactio, quam imponunt, non sit tantum ad novæ vitæ custodiam & infirmitatis medicamentum; sed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam & castigationem; nam claves Sacerdotum non ad solvendum duntaxat, sed ad ligandum concessas, etiam antiqui Patres & credunt & docent.

C A P U T VIII.

s. I. *Sigillum Confessionis servetur illæsum.*

Cum nihil Confessionem magis suam & gratam reddat, quam Sigillum, norint Confessarii id sibi strictissimè servandum, nec verbo, signo, nutu, aut quovis alio modo, vel minimum veniale peccatum confitentis prodendum esse, sub pœnis degradationis & aliis à jure salubriter præscriptis. Hoc Sigillum ad ea se quoque extendit, quæ subinde occasione eorum, quæ in Confessione detecta sunt, post datam absolutionem à Confessariis interrogati Pœnitentes vel repetunt, vel

C. Sacerdos de Pœnit. dist. 6. C. omnis §. caueat de pœnit. & veniss.

76 Decreta Synodalia D. Maximiliani Henrici

fufius narrant, etiamfi corporis, animi, vel natalium, aut alii defectus naturales fint.

s. II. *Etiam post latam in Pœnitentem mortis sententiam.*

Non ferenda quorundam est Judicium Sacrilega interrogatio, quâ post latam in reum mortis sententiam inquirunt ex Confessariis, sitne justè damnatus reus an non? quo casu nec minimum Confessi veniale delictum, quibuslibet etiam tormentis propositis, Confessariis detegere permiffum est.

s. III. *Historica in confessione acceptorum narratio prohibetur.*

Abstineant Confessarii ab omni prorsus (suppressis quamvis nominibus) historicâ acceptorum in confessione narratione, quæ peccata ipsa, eorumque modum, vel etiam Pœnitentium in confitendo morem exhibeat: ne audientes à confitendo deterreantur.

s. IV. *Extra Confessionem de confessis non agat Sacerdos.*

Observent similiter, nè cum Pœnitentibus extra Confessionem de peccatis in illa manifestatis, nisi peritâ & obtentâ eorundem veniâ loquantur. Quod

si confessus justâ ratione motus cupjat, vel consentiat peccata à se confessa revelari, tutius est, ut ipsemet Pœnitens peccatum suum coram aliis manifestet, quàm Confessario manifestandum committat.

s. V. *Quicumque ex Confessione peccata novit, ad sigillum obligatur.*

Non solùm autem Confessarius hõc Sigillo tenetur, sed omnes omninõ, qui peccata alterius ex sola Confessione noverunt, sive Clerici, sive laici, sive licitè, sive illicitè, etiam illi, quibus Confessio à Confessario sacrilegè detecta fuerit; ideoque omnibus istis severè præcipimus, ne peccata sic cognita ulli propalare audeant; qui contrarium fecerint gravissimè nostro arbitrio punientur. Et quia rudis plebs hujus sigilli est ignara, ei Pastores, Vice-Pastores, Concionatores & Catechistæ hanc obligationem exponant.

s. VI. *Pœnitens Confessarii dicta non revelet.*

Pœnitentes quoque non facilè referant, quæ Confessarius dixerit, suam quippe salutem impedit, qui Confessario libertatem sanctam monendi, vel increpandi, aliaque agendi, quæ sui muneris sunt, effutiendo adimit.

TITULUS VI.

De Indulgentiis & Confraternitatibus.

CAPUT I.

s. I. *Indulgentiæ quid sint.*

Magnum imbecillitatis humanæ solatium, ingens verò Pœnitentium adjumentum sunt indulgentiæ, quarum dispensationem CHRISTUS S. Petro ejusque successoribus in ædificationem, non verò destructionem fidelium commisit & credidit, ut ritè Pœnitentibus pœnæ temporalis reatus, interdum non exsolutâ pœnâ relaxetur.

*Trid. sess. 25.
in fine decret.
de Indulgent.*

s. II. *Conditiones requisitæ pro eis lucrandis.*

Quam gratiam ut recipiamus, oportet præter seriam Pœnitentiam, operisque præscripti expletionem, concessionem Indulgentiarum veram esse & certam. De qua certitudine ut constet, non nisi per locorum Ordinarios sunt publicandæ; providendumque est Archiepiscopis & Episcopis, ut perquam accuratè, ante earundem promulgationem recognoscantur & approbentur, illorumque coerceatur temeritas, qui dubiis & incertis Indulgentiis, ad quæstum potiùs, & corrogandas eleëmofynas, quàm ad fidelium pietatem excitandam abutuntur.

s. III.

§. III. *Abusus Confraternitatum.*

INter quos abusus & corruptelas merito censentur Confraternitatum & Congregationum spiritualium passim sine Nostra Nostrive in spiritualibus Vicarii Generalis licentia factæ Institutiones, Erektiones, Aggregationes, & Indulgentiarum, subinde non satis probatarum, communicationes.

§. IV. *Ad hos tollendos edita Constitutio Clement. VIII.*

EApropter Clemens VIII. Pontifex magnâ sollicitudine formam instituendi, erigendi, aggregandi, & rectè administrandi Sodalitates & Confraternitates, nec non Indulgentiarum thesauros communicandi præscripsit.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I. *Singulare hujus Pontificis studium.*

Clem. VIII.
constitut. 115.
Bullarii
Tom. 3.

QUæcumque à Sede Apostolica ad promovendam Christi fidelium salutem aliquando concessa sunt, etsi maturo consilio, magnâque prudentiâ & cautione sancita & decreta sint; tamen cum Romanus Pontifex de animarum salute sollicitus, progressu temporis animadvertit sensim aliquos abusus in eisdem statutis & decretis observandis provenire, debet pro sui Pastoralis officii munere illis opportuna ratione occurrere, & quantum cum Domino potest, adhibito salutari remedio providere.

§. II. *Emendandi abusus in Sodalitatibus & Indulgentiis commissi.*

CUm itaque à plurimis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, & forsitan etiam à Nobis, nonnullis Regularibus, Ordinibus, Religionibus, & Institutis, ac etiam Christi fidelium secularium *Archi-Confraternitatibus & Congregationibus diversarum Nationum, nominum & institutorum, tam in alma urbe nostra, quàm in aliis Civitatibus & locis Christiani Orbis institutis, facultas erigendi & instituendi in eorum & aliis Ecclesiis & Collegiis, nec non etiam sibi aggregandi Confraternitates & Congregationes in eadem urbe & in aliis locis existentes, eisque privilegia, Indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta sibi concessa re-*

*spectivè communicandi, attributa fuerit, ac nulla certa forma, vel ratio præscripta sit, quæ in hujusmodi erektionibus, institutionibus, aggregationibus & communicationibus faciendis servari debeat, propterea sive negligentiâ Superiorum Ordinum, Religionum & Institutorum, vel Officialiû *Archi-Confraternitatum, & Congregationum erigentium, instituentium, aggregantium & communicantium, quæ Confraternitatibus & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes privilegiorum, Indulgentiarum, aliarumque gratiarum prædictarum fiunt, non servant formam in hujusmodi erektionibus, institutionibus, aggregationibus, & communicationibus servari debitam, neque præscribunt modum, quo privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta prædicta consequi debeant, seu ipsarum Confraternitatum & Congregationum incuriâ, quæ non inquirunt ea, quæ præstare oportet, ut illa consequantur, nonnullæ prævæ consuetudines irrepserunt, multaque incommoda provenerunt.**

§. III. *Non nisi una in quovis loco instituenda Sodalitas.*

QUibus nos pro commisso Nobis Apostolica sollicitudinis Officio, paternâque erga omnes Christi fideles charitate prospicere volentes, hac nostra constitutione perpetuò valiturâ decernimus atque statuimus, ut in posterum tam hujus almæ urbis nostræ, quàm aliarum Civitatum & locorum totius Christiani Orbis Regularium Ordinum, Religionum & Institutorum, quibus in eorum & quibuscunque aliis Ecclesiis & Collegiis Confraternitates secularium erigendi & instituendi facultas concessa est, nec non etiam *Archi-Confraternitatum & Congregationum cujusvis nationis, nominis & instituti illæ sint, & in quibuscunque Ecclesiis, domibus & Oratoriis tam secularium, quàm, ut præfertur, quorumcunque, etiam mendicantium Ordinum Religionum, & institutorum Regularium, quavis tam ordinariâ, quàm Apostolicâ auctoritate erectæ ac institutæ existant, seu aliàs quovis modo introductæ reperiantur, quibus alias Confraternitates & Congregationes instituendi, erigendi, ac sibi aggregandi, illisque privilegia, Indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta prædicta elargiendi & communicandi potestas à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, vel à nobis & Apostolica sede attributa fuit, Magistri, Priores, Præpositi, Rectores, Governatores, Præceptores, Primicerii, Prælati, Custodes, Guardia-*

ni, Praefecti, Administratores, & alii Officiales seu Superiores quovis modo nuncupati, Regularium siquidem Ordinum, Religionum & institutorum, unam tantum Confraternitatem & Congregationem, de consensu tamen Ordinarii loci, & cum literis ejus testimonialibus, quibus Confraternitatis & Congregationis erigendae & instituendae pietas & Christianae charitatis officia, quae exercere cupit, apud eos commendentur, in eorum & quibuscunque aliis Ecclesiis & collegiis erigere & instituere possint.

S. IV. Nec non nisi una aggregari debet.

Ceterarum verò Archi-confraternitatum & Congregationum, in singulis Civitatibus, Oppidis, vel locis, unam etiam confraternitatem & congregationem duntaxat, quae Apostolica vel Ordinaria auctoritate prius erecta, ac nulli alteri Ordini, Religioni, Instituto, Archi-confraternitati & congregationi ejusdem, vel alterius nationis, nominis & instituti aggregata sit, praevisio similiter loci Ordinarii consensu, & cum eis literis testimonialibus, quibus ejusdem confraternitatis, & congregationis erigendae institutum, pietas & Christianae charitatis officia, quae exercere consuevit, apud eos commendentur, sibi adungere & aggregare possint.

S. V. Cui aliae Indulgentiae non communicandae, quam nominatim concessae.

Hic verò confraternitati & congregationi erigendae, instituendae, seu aggregandae, ea tantum privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta, quae ipsi Ordini, Religioni, Instituto erigenti, instituenti ac communicanti, seu Archi-confraternitati, & congregationi aggreganti nominatim, & in specie, non autem quae per extensionem, vel communicationem sibi quovis modo concessa sunt, & illa quidem non sub generali forma verborum, vel ad instar, sed expresse & in specie communicare valeant.

S. VI. Earum statuta à Dioecesis approbanda.

Statuta autem pro regimine Ordinum, Religionum, & institutorum erigentium & instituentium, ac communicantium, seu Archi-confraternitatum & Congregationum aggregantium edita, confraternitatibus & con-

gregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes privilegiorum, & aliorum praedictorum sunt, impertiri non possint, nisi ea prius ab Episcopo Dioecesano examinata, & pro ratione loci approbata fuerint, quae nihilominus ejusdem Episcopi decretis ac moderationi, & correctioni in omnibus semper subiecta remaneant.

S. VII. Ea de re certa praescribitur formula.

Insuper Volumus & ordinamus, ut praedicti Ordines, Religiones, Instituta erigentia, instituentia, ac communicantia, nec non Archi-confraternitates, & Congregationes, aggregantes certam erigendi, instituenti, aggregandi, & communicandi formulam à nobis novissimè approbatam diligenter observent, secundum quam privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta ipsis Ordinibus, Religionibus, institutis erigentibus, instituentibus, & communicantibus, seu Archi-confraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus nominatim, & expresse, non autem per communicationem, neque ad instar, ut supra, concessa, ipsis confraternitatibus, & congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes fiunt, communicare possint.

S. VIII. Juxta quam Sodalitia Ordini seu Archi-fraternitati aggregata indulgentiis uti possint.

Quibus confraternitates & congregationes ejusdem duntaxat nationis, & nominis, Ordinis, Religionis, & instituti, Archi-confraternitatis, & congregationis, cui aggregantur, tam hactenus aggregatae, quam imposterum aggregandae utantur, potiantur & gaudeant, ita ut dictarum confraternitatum, & congregationum erectarum, institutarum & aggregatarum, ac quibus communicationes factae sunt, Ministri & Officiales, & alii supradicti privilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias & indulta hujusmodi, praevisio tamen recognitione Ordinarii loci, qui adhibitis duobus de ejusdem Ecclesiae capitulo, illa juxta sacri Concilii Tridentini decretum promulganda decernat, debitis temporibus promulgare valeant.

s. IX. Et eleemosynas in pios usus largiendas excipere.

Quibus etiam Ministris, Officialibus, & aliis predictis, eleemosynas, & alia oblata Christiana Charitatis subsidia, juxta modum & formam per Ordinarium loci prescribendam, remotis tamen mensis, pelvibus & capsis, qua in Ecclesiis & Oratoriis dictarum Confraternitatum, & Congregationum publice ad hoc exponi consueverunt, excipiendi potestas detur. Atque hoc ipsum Ordines, Religiones, instituta erigentia, insituentia, ac communicantia, seu Archi-Confraternitates, & Congregationes aggregantes, tam almae urbis nostrae, quam aliarum Civitatum, & locorum quorumcunque juxta modum à Vicario urbis, & ab Ordinariis locorum respectivè prescribendum, observare teneantur. Eleemosynas autem sic collectas in reparationem & ornatum Ecclesiarum, tam Ordinum, Religionum, Institutorum erigentium, insituentium, & communicantium, ac Archi-Confraternitatum & Congregationum aggregantium, quam Confraternitatum, & Congregationum erigendarum, insituentiarum, & aggregandarum, & quibus communicationes fient, aut in alios earum pios usus arbitrio ejusdem Vicarii nostri in urbe, nec non Ordinarii locorum respectivè, fideliter exponere atque erogare procurant, ut omnes intelligant caelestis Ecclesiae thesauros, non questus, aut alicujus lucri causa, sed pietatis & charitatis excitandae gratia, ex Apostolicae Sedis benignitate, Christi fidelibus aperiri.

s. X. Confessoriorum ex privilegio eligendorum facultas.

Præterea volumus ut Confessarii qui vigore privilegiorum ipsis Ordinibus, Religionibus, Institutis erigentibus, insituentibus, & communicantibus, seu Archi-Confraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus Confessorum, ac Confraternitatibus & Congregationibus aggregandis communicandorum pro tempore eligi possunt & poterunt seculares scilicet in alma urbe à predicto nostro Vicario, extra urbem verò à locorum Ordinariis, Regulares autem non solum à predicto Vicario nostro, & à locorum Ordinariis respectivè, sed etiam à suis Superioribus approbati sint, utque Confratres consentientes à criminibus, casibus & censuris juxta dictorum privilegiorum (quatenus tamen sint in usu, & sacri Concilii Tridentini decretis, ac Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, & nostris constitutionibus non adversentur, nec

revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa sint) formam & tenorem duntaxat absolvere valeant. Decernimus insuper, ut iidem Confessarii predictos Confratres cujuscunque gradus, status, conditionis, & præeminentiae, etiamsi speciali notâ dignæ fuerint, à casibus contentis in literis, quæ die cœnæ Domini legi consueverunt, nec non Violationis immunitatis, & libertatis Ecclesiasticæ, & clausuræ Monasteriorum Monialium, si videlicet sine necessaria & urgenti causa, ac sine Superiorum licentia, vel etiam si causâ & licentiâ concessâ abutentes, predicta Monasteria ingressi fuerint, nec non Violentæ manus injectionis in Clericum, & singularis certaminis seu duelli, ac ab aliis etiam casibus, tam à Nobis, quam à predicto Nostro in urbe Vicario, & locorum Ordinariis respectivè reservatis, & pro tempore reservandis, & etiam à quavis excommunicatione ab homine lata absolvere, & super irregularitatibus, tam ex aliquo defectu provenientes, quam occasione delicti contractis cum aliquo dispensare prætextu dictorum privilegiorum nullo modo possint.

s. II. Sodalitates ad formam predictam revocandæ.

Demum statuimus & pariter ordinamus, ut Confraternitates & Congregationes ubivis locorum quavis auctoritate, ut præfertur, erectæ & institutæ, & quibus communicationes predictæ factæ sunt, ac cuicumque ex dictis Ordinibus, Religionibus, Institutis, Archi-Confraternitatibus, & Congregationibus ubilibet existentibus hæcenus aggregatæ, ab eisdem respectivè Ordinibus, Religionibus, Institutis, Archi-Confraternitatibus & Congregationibus, novas erectionum, institutionum, communicationum, & aggregationum literas, juxta formam à nobis novissimè approbatam, infra annum, si in Europa sint, & si extra Europam fuerint, infra biennium à die publicationis presentium in Romana Curia faciendæ computandum, impetrare teneantur, alioquin dicto tempore elapso, erectiones, institutiones & quæcunque communicationes privilegiorum, facultatum, indulgentiarum, aliarumque spiritualium gratiarum & indultorum, & aggregationes illarum vigore ipsis concessæ, nullius sint roboris & momenti, ac revocatæ & abolitæ censeantur eo ipso.

s. XII. Literæ institutionum expediendæ gratis.

Erectionum autem, institutionum, communicationum, & aggregationum, tam hæcenus

Et enus factarum, quam deinceps faciendarum litera, ab ipsis Ordinibus, Religionibus, Institutis, seu Archi-Confraternitatibus, & Congregationibus gratis omnino, ac nullâ prorsus mercede, etiam à spontè dantibus acceptâ, expediri & concedi debeant.

s. XIII. Secus facientium
pœna.

QUOD si Ministri aliqui Superiores, vel Officiales, quocunque nomine nuncupati Ordinum, Religionum, Institutorum, seu Archi-Confraternitatum, Congregationum & Confraternitatum huiusmodi, quavis autoritate, vel privilegio & Officio fungantur, & præfulgeant, contra præmissa in aliquo venire vel facere præsumserint, erectiones, institutiones, & communicationes privilegiorum, indulgentiarum, facultatum, spiritualiumque gratiarum & indulgentiarum, aliorumque præmissorum concessiones, nec non aggregationes per ipsos faciendæ seu renovandæ, nullius sint roboris & momenti, & quilibet eorundem Ministrorum, Superiorum, Officialium, & aliorum prædictorum privationis Officiorum, quæ obtinent, ac inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda pœnam, quæ ab alio, quàm à Nobis, vel à Romano Pontifice pro tempore existente remitti non possit, incurrat eo ipso.

s. XIV. Presentis decreti valor & efficacia.

DECERNENTES præsentem literam perpetuò validam & efficacem existere & fore, ac ab omnibus & singulis, ad quos spectat, inviolabiliter observari debere, sicque nostre mentis & intentionis existere, & ita & non aliter per quoscunque iudices, Ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, sublatâ eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & autoritate, iudicari & deserviri debere, ac irritum & inane, quidquid super his à quoquam, quavis autoritate scienter vel ignoranter consigerit attentari.

s. XV. Clausula derogatoria.

NON obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quorumcunque Ordinum, Religionum, & Institutorum, seu Archi-Confraternitatum, Congregationum, & Confraternitatum secularium, etiam juramento, Confirmatione Apo-

stolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam Mare Magnum ac Bulla Aurea nuncupatis, Regularibus, Ordinibus, Religionibus, institutis, seu Archi-Confraternitatibus, Congregationibus & Confraternitatibus secularium, eorumque Superioribus, & aliis quibusvis personis, cuiuscunque status, gradus, Ordinis, conditionis, dignitatis, & præminentie existentibus, sub quibuscunque verborum formis & tenoribus, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, nec non irritantibus & aliis decretis in genere vel in specie, etiam motu proprio, & consistorialiter, & aliâs quomodolibet in contrarium præmissorum, etiam pluries concessis, approbatis & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si ad verbum exprimerentur & insererentur, presentibus pro plenè & sufficienter expressis & insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, hac vice duntaxat harum serie specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

s. XVI. Tempus obligationis.

VT autem præsentem literam ad omnium, quos concernunt, notitiam facilius deveniant, volumus illas ad valvas Basilicarum Sancti Joannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de urbe, & in acie Campi Floræ more solito publicari & affigi, atque iis inde amotis, earundem exempla etiam impressa ibi affixa relinqui, factâque publicatione huiusmodi, Omnes Regulares Ordines, Religiones, Instituta, & Archi-Confraternitates, Congregationes & Confraternitates secularium, quæ in urbe quidem post mensem, quæ verò in Europam fuerint, post octiduum menses à die publicationis huiusmodi computandos, perinde aspicere & arctare, ac si eorum cuilibet nominatim insinuatæ fuissent.

s. XVII.

ET nihilominus, ut ipsæ præsentem literam notiores fiant, magisque omnibus innotescant, universis & singulis venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis per eandem

eadem presentes committimus & mandamus, ut per se vel alium seu alios hanc literas nostras, postquam earum exemplum receperint, seu earum notitiam habuerint, semel aut pluries, prout eis magis expedire visum fuerit, in suis Cathedralibus & majoribus respectivè Ecclesiis Civitatum, oppidorum, & locorum quorumcunque eorum Diocesum, dum in eas major populi multitudo ad divina convenerit, solemniter publicent, & publicari auctoritate nostrâ mandent & faciant.

§. XVIII. Fides transumptis adhibenda.

Ceterum quia difficile foret easdem presentes ad singula loca, ubi opus esset, deferri, volumus & simili auctoritate decernimus, ut earum transumptis: etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persona in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem ubique fides habeatur, quæ ipsismet literis haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 7. Decembris, millesimo sexcentesimo quarto, Pontificatus nostri anno tertio-decimo.

C A P U T II.

§. I. Indulgentiarum conscribatur index, & nobis vel Vicario nostro in spiritualibus examinandus offeratur.

Sacri Concilii Tridentini, aliisque Apostolicis, & Prædecessorum nostrorum decretis insistendo ordinamus, atque in virtute obedientiæ Ecclesiarum quarumcunque, tam Regularium, etiam exemptorum, quàm secularium Civitatis & Diocesis nostræ Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, Decanis tam Collegialibus, quàm Ruralibus, Pastoribus, Vice-Pastoribus, Prioribus, Guardianis, cæterisque Superioribus & Rectoribus quibuscunque præcipimus, ut indulgentiarum Ecclesiæ suæ conscribantur indicem, addantque quibus pietatis operibus eas sint promerendæ; insuper à quibus Indulgentias obtinuerint, à quo approbatæ, & ad quod

tempus extendantur, perquam accuratè annorèt, ac Nobis, Nostroque in Spiritualibus Vicario examinandas ac recognoscendas tradant; ut si revocata, vel ad certum jam elapsum tempus concessæ sint, seu alias expiraverint, rejiciantur, & omnis abusus, si quis irrepsit, tollatur, quæ verò legitime probabuntur, in librum peculiarem referantur, evulgentur. Quin etiam ad majorem fidelium pietatem & certiores notitiam, in singulis Ecclesiis quibus spirituales indulgentiarum gratiæ concessæ noscuntur, earundem index in publico loco affigatur, ut cœlestes Ecclesiæ thesauros cuncti cernentes ad pietatem moveantur.

Trid. sess. 25. de Ref. decreto de Indulg.

§. II. Non publicentur sine auctoritate Ordinarii.

Severè prohibemus Civitatis & Diocesis nostræ Pastoribus, Vice-Pastoribus, Concionatoribus & Catechistis, ne deinceps ullas indulgentias, aut alias spirituales gratias quibuscunque, etiam exemptis Ecclesiis, Monasteriis, Collegiis, Congregationibus, Confraternitatibus, Sodalitatibus, seu quibusvis aliis locis piis, sub quovis modo & forma, aut quacumque de causa concessas publicent, aut publicari procurent absque licentia & auctoritate Ordinarii, in quarum promulgatione earundem vim & efficaciam populo proponant, ut fructum consequatur uberiores.

Trid. sess. 24. de Ref. 49.

§. III. Sodalitates comperatorum abrogentur.

Sicuti verò Sodalitates ad celebrandum solummodò anniversarium convivium, non autem ad fovendum Dei Sanctorumque cultum deprehendantur institutæ, eas ab Ecclesia Dei prorsus removeandas esse censemus; & nè diutius similium Sodalitatum tituli atque insignia alicubi tolerentur, sub pœna interdicimus arbitrariâ.

L TITULUS

TITULUS VII.

De Sacramento Eucharistiæ.

CAPUT I.

s. I. SS. Eucharistia religiosè est asser-
vanda, pertractanda & susci-
pienda.

*Trid. sess. 13.
de Eucharist.
c. 1. 3. 6. &
can. 1.*

Sacro-sanctum Eucharistiæ Sacra-
mentum (quod non solum gratiam,
ut reliqua Sacramenta, confert, sed
ipsummet omnis gratiæ & sanctita-
tis fontem authoremque Christum Domi-
num admirabili modo reipsâ & substan-
tialiter continet) præ cæteris religiosè
habendum est, & administrandum, atque
à fidelibus Sanctè & devotè suscipien-
dum, reverenterque ad infirmos depor-
tandum.

s. II. Excellentia hujus Sacramenti populo
explicanda.

Quapropter quæ in Generalibus,
Provincialibusque Conciliis, ac
Synodalibus statutis ad cultum, venerationem,
ac majestatem hujus Sacramen-
ti sancita sunt, Pastores, Vice-Pasto-
res, Concionatores & Catechistæ audi-
toribus suis inculcent. Ecclesiarum au-
tem Prælati Superiores, aliique cleri ac
populi Rectores, Officii vocationisque
suæ memores opere compleant.

s. III. Hostiæ consecrata in Ecclesiis Pa-
rochialibus asservanda & reno-
vande.

*C. Sane de
celeb. Miss.
c. 1. de custod.
Euchar. Trid.
cit. c. 6. &
can. 7.*

Variis Conciliis & Canonibus ordi-
natum est, ut in singulis Ecclesiis
Parochialibus, aliisque curam anima-
rum habentibus hostiæ consecratæ in ta-
bernaculo elave obserato pro infirmo-
rum aliorumque fidelium Commu-
nionem asserventur, quæ, nè vetustate
corrumpantur, singulis saltem quinde-
nis, vel si loci humiditas requirat, sæ-
piùs etiam renoventur, & novæ con-
secrentur.

s. IV. SS. Eucharistia asservanda in
loco sacro, non tamen choro
Monialium.

Sacro-sancta Eucharistia, nec ad-
rationis prætextu, nec infirmis suc-
currendi gratiâ fervetur alibi, quam in
loco sacro, non tamen intra chorum,
vel septa Monasterii Monialium, sed in
Ecclesia publica.

*Trid. sess. 25.
de Reg. 10.*

s. V. Excepto tempore belli, aut quo
hæreticorum irreverens timeretur
tractatio.

Si tamen in locis sacris aut mili-
tum deprædantium, aut hæretico-
rum hoc Sacramentum irreverenter tra-
ctantium timeretur incurfus, in loco quo-
cunque tuto eoque honesto asservari
posset, requisito desuper nostro, aut no-
stri in Spiritualibus Vicarii consensu.

s. VI. Tabernaculum sit firmum &
clausum, neque in eo olea sacra aut
reliquiæ serventur.

Tabernaculum, in quo Sanctissi-
mum Christi Corpus custoditur,
sit firmum, & juxta cujusque Ecclesiæ
facultates tam intus, quam foris de-
center exornatum, in medio altaris ma-
joris, vel alio venerationi tanti Sacra-
menti commodiori loco collocatum.
Chriftatis verò & oleorum Sanctorum
vascula, sicut & reliquiæ separatim asser-
ventur.

*C. Sane cit.
Stat. Sifridi
Archep. Colon.
pag. 41. col. 1.
in fine.*

s. VII. Pixides Tabernaculo imponende
quot, & quales.

In ipso Tabernaculo ciboria reclu-
dantur seu pixides duæ, in quarum
majore sacra Eucharistia asservetur in
minore ad infirmos deferatur: quas
aureas esse oportet, vel argenteas,
eburneas, aut minimum stanneas, eaf-
quæ mundas & nitidas, nequaquam ve-
rò ligneas, testaceas, aut vitreas, ob peri-
culum fractionis, neque lapideas ob hu-
miditatem

*Stat. Sifridi
p. 40. c. 12.*

miditatem & gravitatem, neque æneas vel cupreas propter æruginem.

§. VIII. *Pixis sit clausa.*

NUnquam Corpus Domini in solo lineo extra clausam pixidem, ciborium, vel calicem, aut deferatur aut custodiatur, ipsiusque pixidis, ciborii, aut calicis operculum pixidi, ciborio, aut calici ita inhæreat, ut tamen ciborium, calicem aut pixidem cadere contingeret, non aperiretur.

§. IX. *Corporale subservnatur.*

Pixidi, ciborio, calici, seu cuicumque alii vasculo, in quo sacrosancta Eucharistia conservatur, tam in tabernaculo, cui includitur, quam dum ad excitandam populi pietatem in altari exponitur, semper benedictum ac mundum Corporale sit suppositum.

§. X. *Clavis Tabernaculi à quo custodienda.*

CLavis tabernaculi nunquam in ejusdem ostiolo, altari, aut loco vicino vel sacrario relinquatur; neque ulli unquam laico, vel ædituo, neque Moniali etiam credatur, quod sub excommunicationis pena prædecessor Noster HERMANNUS IV. vetuit; sed in Ecclesiis parochialibus à solo Parocho, vel alio Sacerdote cum ipsius licentia, in aliis autem Ecclesiis tam secularium, quam Regularium à Sacerdote per Superiorem speciatim deputato custodiatur, qui diligentissimè advigilet, ut tabernaculum semper sit clausum, nè temeraria cujuscumque manus ad horrenda sacrilegia consecratis Hostiis abutatur: neque unquam ab ullo in majoribus ordinibus non constituto aperiri seu claudi patiatur.

§. XI. *Eucharistiam negligenter custodiens pena.*

SI quis sacram Eucharistiam negligentius servarit, per tres Menses juxta Canonice sanctiones puniatur; & si per ejus incuriam aliquid nefandum contigerit graviori subiaceat ultioni.

§. XII. *Lumen ante Tabernaculum alendum.*

OB tanti Sacramenti reverentiam in quacunque Ecclesia, tam seculari, quam Regulari ubi asservabitur, perpetuum lumen (quo significetur præsens esse, qui *lucem inhabitat inaccessibilem*, & mentium nostrarum tenebras illustrat) noctu diuque ante tabernaculum ardeat; fundationes in eum finem factæ strictè impleantur: adimplere recusantes Superioribus debitè corrigendi deferantur.

1. Timoth. 6. vers. 16.
Stat. Adolph. 3. pag. 486. col. 1.

§. XIII. *Sacra vasa quoribus mundanda.*

Monstrantiæ, pixides, calices & ciboria si argentea, aurea, vel inaurata sint; quotannis minimùm bis, circa festum Paschæ vel Pentecostes, ac S. Michaëlis: si verò stannea sint, singulis quindenis, aut mensibus saltem diligentissimè mudentur.

C A P U T II.

§. I. *Hujus Sacramenti Sanctitas frequenter populo exponenda.*

SI neminem ad sacras functiones accedere deceat nisi sancte, certè quo magis viro Christiano hujus Sacramenti comperta est sanctitas atque divinitas, eò diligentius, ne absque magna reverentia & sanctitate ad ejus perceptionem accedat, cavere debet. Quapropter Parochi & verbi divini præcones sapiùs, maximè festis celebrioribus, quanta sit Eucharistiæ excellentia, quantà religione, pietate, & humili etiam corporis habitu ad divinum hoc epulum (in quo omnis spiritualis dulcedo in suo fonte gustatur) sit accedendum, populo exponant, moneantque ut ita seiplos probent, & præmissâ Sacramentali confessione panem illum substantialiè frequenter & devotè suscipiant, ut verè eis sit animæ vita & perpetua sanitas mentis.

Trid. sess. 13. de Euchar. cap. 7.

§. II. *Pueri, an, & quando ad communionem admittendi.*

Pastores etiam & concionatores hortentur parentes, ut liberos, qui per ætatis & judicii discretionem Dominici corporis mysterium intelligunt, ad ejus participationem inducant, ut cœlesti hæ

In stat. suis p. 274. co. 2.

C. qui bene 94. de consecrat. dist. 2. c. 1. de custod. Euchar.

§ 4 Decreta Synodalia D. Maximiliani Henrici

alimoniâ pastis omnium bonorum operum & meritorum capiant incrementa, erroneumque esse doceant, fideles ante decimum sextum ætatis annum, vel priusquam ad justam matrimonii contrahendi ætatem pervenerint, ad sumendum hoc Sacramentum non obligari. Advigilent tamen, ne eum admittant, quem prima fidei rudimenta, quidve in sacra continetur Eucharistia ignorare constat.

§. III. Preparatio ad communionem.

Admoneant quoque populum eam probationem necessariam esse, ut nullus peccati mortalis sibi conscius, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa Sacramentali confessione ad sacram Eucharistiam accedere debeat, nisi in periculo mortis constitutus confiteri non possit, vel copia Confessarii desit; quodque communicare volentes naturale jejuniû servare teneantur, ita ut à media nocte nihil omninò, nè quidem per modum medicinæ comederint aut biberint, infirmis tamen, de quorum periculo dubitatur, ne sine viatico è vita discedant; exceptis.

§. IV. Peccatoribus publicis neganda Eucharistia.

Concubinariis, Meretricibus, Usurariis, inimicitias palàm foventibus, aliisque peccatoribus, si tamen publici fuerint, neque concubinis, uluris & inimicitias respectivè renuntiaverint, aut renuntiare seriò parati fuerint, sacram Eucharistiam negandam esse decernimus.

§. V. Prout & amentibus.

Phrenetici seu amentes, dum rationis usu carent, aut à pietatis sensu sunt alieni, ab hoc Sacramento sunt excludendi, nisi lucida habentes intervalla piè & religiosè illud sumere desiderent: furiosis verò amentibusque in fine vitæ, si ante insaniam seu amentiam, vel habentes lucida intervalla Sacramentum hoc sibi administrari petierint, & reverentiam eidem exhibuerint, dummodo vomitus, vel alterius incommodi periculum absit, devotè ad illud sumendum præparatis non est denegandum; prout & energumenis, tùm ut ejus virtute contra Dæmonium, quo infestantur, muniantur, tùm ut ab eodem liberentur.

§. VI. Similiter ultimo supplicio afficiendis.

Ultimo supplicio afficiendis quamvis sacra Eucharistia denegari non debeat, reverentiæ tamen tanti Sacramenti convenit, ut ante supplicii diem ipsis ministretur.

§. VII. Quotannis publicanda Communio Paschalis.

Quilibet Pastor & Vice-Pastor per se vel per alium concionatorem è suggestu quotannis populo constitutionem Concilii Lateranensis sub INNOCENTIO III. denunciet, quæ jubet, ut quisque fidelis, postquam ad annos discretionis pervenit, omnia sua peccata, saltem semel in anno confiteatur proprio Sacerdoti, suscipiens reverenter ad minùs in Pascha Eucharistiæ Sacramentum, nisi fortè de proprii Sacerdotis consilio ob aliquam rationabilem causam ad tempus ab hujusmodi perceptione duxerit abstinendum, alioquin & vivens ab ingressu Ecclesiæ arceatur, & moriens Christianâ careat sepulturâ.

§. VIII. Eaque in propriâ sumenda Parochiâ, non verò in Ecclesiis Regularium.

Exponant etiam quod virtute hujus constitutionis omnes à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusivè, ut præcepto communionis Paschalis satisfaciant, de manu proprii Pastoris in Ecclesia Parochiali sacram Communionem sumere teneantur, ut Cardinalium Tridentini interpretum congregatio declaravit, quæ etiam decrevit non licere Regularibus in die Paschatis personis secularibus in ipsis etiam Monasteriis habitantibus administrare sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, etiamsi ipsæ personæ seculares alio die intra eandem quindenam præceptum Ecclesiæ de communionem Paschali adimplevissent. Quare Regulares aliud non præsumant, nisi speciali privilegio à Nobis tamen, Nostrochè in spiritualibus Vicario prius visò & probato sese munitos esse ostenderint.

§. IX.

C. is qui 26.
9. 6.

C. quæ sit
13. 9. 2. c. In-
res de furtiv.

C. omnis
utrusque de
Pœna &
romus. De-
clarat. carl.
sess. 12. de sa-
crof. Euchar.
sac. Can. 2.
Stat. Adolph.
7. p. 455. col. 1.
p. 486. col. 1.

Ad sess. 15.
post can. mes
de Euchar.
§. sicut
§. congrega-
tio §. dubita-
tur §. famuli.

§. IX. Puerperæ à Communione Paschali non abstineant Dominicâ Palmarum, die Cœnæ Domini ac festo Paschalis nuptiarum tabernas frequentes.

Cum abusus quibusdam in locis irrepleverint, primò, ut puerperæ citra licentiam Pastoris statuto ab Ecclesia tempore Eucharistiam sumere negligant. Dein Communicantes maximè adolescentiores filii, filia, famuli & famula, Dominicâ Palmarum, die Cœnæ Domini, ac festo Paschalis publicas tabernas epulaturi iterum in sermone veteri malitiæ & nequitia frequentent. Mandamus ut illæ tempestivè prædicto Concilio Lateranensi satisfaciant, & Paschalem Communionem domi saltem sumant, neque donec in Ecclesiam introductæ fuerint eam differant, nisi Parocho aliud videatur; hi à Pastoribus temporalis etiam poenæ comminatione, ut tabernas publicas non frequentent, seriò moneantur.

1. Corint. 5. vers. 8.

C A P U T III.

§. I. Sacramenta qualiter ministranda ægrotis.

Pastores seu Vice-Pastores ægrotis Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & extremæ Unctionis distinctis temporibus, nisi aliud exegerit necessitas, administrent, curentque, ut ægrotantis cubiculum ab omni prorsus sorde purgetur, & mensa, si non nitidâ mappâ, saltem alio linteo mundo honestè instratâ, & effigie Christi cruci affixi, luminaribus, duobus Vasculis, altero cum vino, altero cum aqua benedicta, & asperforio ac linteo mundo ante pectus communicandi ponendo instructa præparetur, in qua supposito Corporali pixis cum Sanctissimo Sacramento collocari possit.

§. II. Quo ritu.

Ægrotis parochianis, etiamsi extra præscriptos Paschales dies Sacramentum Communionem sumplerint, nihilominus Paschalibus diebus illam ministrent: nunquam verò hoc Corporis CHRISTI Sacramentum ad ægrotos, aut alios ullus Sacerdos quovis anni, etiam Adventus, Quadragesimæ, & majoris Hebdomada die, nisi decenter superpelliceo ac desuper stolâ indutus deferat; Custos quoque superpelliceo ornatus, lumen, librum Ritualem seu Pastorem, bursam cum Corporali, item linteolum purgatorium ad abstergendos digitos Sacerdotis, campanulam quoque

sonantem præferat, quo populus sui officii tum erga Sanctissimum Sacramentum, tum erga infirmum admoneatur; idque observetur, etiamsi infirmus frequentius in ægritudine sua sacrosanctam Eucharistiam sibi ex pietate deferri perat; sin secus facientes gravi poenâ arbitrariâ animadvertetur.

§. III. Eucharistia ad ægros cum lumine deferenda.

Parochi seu Vice-Parochi sibi commissos sæpè hortentur, ut dum Sanctissimum hoc Sacramentum ad ægrotum deferatur, & ad Ecclesiam refertur, frequentes ac devotè tædas ardentis præferentes comitentur. Pastor autem, seu Sacerdos ejus vices gerens Sanctissimum Sacramentum ad ægrotum delaturus, signum campanæ, quo fideles ad Sacramentum comitandum invitentur dari jubeat, semperque duo, ut minimum, cum luminibus ex ægroti vicinis Presbyterum cum Custode à templo ad ægrotum reverenter deducant, & ad Ecclesiam reducant; ad quam pietatem promovendam singulis deducentibus & reducentibus quadraginta dierum indulgentiam autoritate nostrâ Archiepiscopali impertimur.

§. IV. Idque tempestivè si mortis imminet periculum.

Vaticum sacratissimi Corporis Domini ægrotantibus maturè & sollicitè ministrandum est, ne fortè contingat eos tanto bono Parochi incuriâ privatos decedere. Ægro dies aliquot sumpto viatico supervivente, iterumque communicari volente, pio ejusdem desiderio Parochus non desit.

§. V. Infirmus vi morbi oppressus monendus, ut spiritualiter communicet.

Parochus adveniens si infirmum vi morbi oppressum communicare nequeat, eundem ut fide vivâ, quæ per dilectionem operatur, desiderium seu votum cœlestem hunc cibum sumendi concipiat, admoneat.

§. VI. Eucharistia non deferatur de nocte nisi urgente necessitate.

Abusus, qui frequens esse solet, ut sub Vesperum ad ægros deferatur Sanctissimum Sacramentum, tollatur, & nisi necessitas aliud suadeat, jejuni tantum Eucharistiam sumant; nunquam tamen

C. Sanè de cel. b. Miss. stat. Sifridi Archiep. Coloni. p. 40. col. 2. in fine stat. Wilhelmi Archiep. Coloni. p. 182. col. 2.

Pastor quovis etiam nocturno tempore vocatus, infirmo Sacramenta administrare intermittat, sciatque se gravissimè puniendum, si ejus culpà infirmus è vita exceßerit tam necessariò non munitus Sacramento.

§. VII. *Duæ Hostiæ deferantur ad ægrum.*

Stat. W. Helmi Archiep. p. 182. col. 2.

Ordinariè non unica, sed duæ ad minimum Hostiæ consecratæ ad ægrum deferantur, ut, unâ infirmo portetâ, altera ad Ecclesiam referatur, ne, Parocho ad Ecclesiam redeunte, inanem pixidem populus adoret.

§. VIII. *Equitantes & currui insidentes ad adorandam Eucharistiam descendant.*

Cum quis Sacerdoti ad ægros Eucharistiam deferenti, aut cum eadem inde redeunti equo vel currui insidens occurrerit, statim descendant, flexisque genibus Sacramentum adoret.

Stat. S. Frick p. 41. col. 1. sub fin.

§. IX. *Sacerdoti longius ituro pixis è collo pendeat.*

Quod si longius difficilisque iter ineundum, aut etiam equitandum fuerit, pixis cum sacra Hostia burfæ decenti collo appensæ pectori alligatæ includatur, ut neque decidere, neque è pixide sacra Hostia possit excuti.

TITULUS VIII.

De Sacrificio Missæ.

CAPUT I.

§. I. *De illicitè ad Ordines provolantibus.*

C. 2. 3. 8. 13. 14. 5. 16. de tempor. ordin. Trid. sess. 7. de Ref. c. 11.

Gravi animi nostri molestiâ compemur, quod nonnulli suæ salutis immemores, Dei que timore postposito, ad Ordines sacros non legitime contendunt, partim quod ante præscriptam ætatem, vel extra tempora à jure statuta, & quidem diebus nec Dominicis, nec Festis, vel absque dimissoriis Antistitis sui Diocæsani literis, ab Episcopo alieno, sine dispensatione Apostolica, partim etiam specie tituli, seu beneficii Ecclesiastici, seu patrimonii fidei vel fiduciarii, aut etiam falsi contra Sanctiones Canonicas, cum maximo bonorum omnium offendiculo, & status clericalis opprobrio sese curaverint ordinari, imò quamvis taliter ordinati, à suorum Ordinum usu & exercitio ipso jure essent suspensi, in iisdem Ordinibus ministrando, præter alias, etiam irregularitatis pœnam incurrissent, nihilominus suam patriam, in qua facilius horum notitia potuisset haberi, fugiant, & in Civitate & Diocesi nostra sacrificent, divinis fungantur Officiis, & Ecclesiastica administrare Sacramenta non vereantur.

§. II. *De præsumptibus celebrare sine ordinatione.*

C. firmiter de sum. Trid. sess. 22. de Sacrif. Miss. c. 1. & 11.

Maximè autem detestabilis eorum est temeritas, qui Catholicam veritatem, quâ tam ex divina institutione,

& Apostolica traditione, quàm sanctæ matris Ecclesiæ sanctione soli Sacerdoti ritè consecrato potestas fit *pro vivis & defunctis sacrificium offerendi*, sacrilego facto oppugnant, dum sacro Presbyteratus Ordine minimè initiati sacrum celebrare, & abominabilem committere idololatriam non formidant.

§. III. *Sacerdotes ignoti ad Sacramentum non admittantur, nisi exhibito ordinationis testimonio.*

Nos innumeris, quæ ex hac celebratione, potissimum autem ex minis Canonica Clericorum ordinatione proveniant, malis, quantum in Domino possumus, maturè occurrere cupientes, quæcunque sacrum Oecumenicum Concilium Tridentinum, summi Pontifices & Prædecessores nostri Archiepiscopi Colonienses, de extraneo, vago, ignoto, seu peregrino Clerico seu Sacerdote à sacris administrationibus arcendo, ritè & rectè sanciverunt, ea firmiter observari mandantes, omninò interdicens, ne quis extraneus, vagus, ignotus, vel peregrinus, imò nec quisquam ratione seu originis, seu domicilii, seu beneficii Diocæsanus noster ab alio Episcopo ordinatus Sacerdos, etiam Regularis quomodocunque exemptus, in ulla Civitatis vel Diocesis nostræ Ecclesia, sive Seculari, sive Regulari, ad celebrandum Missam, Sacramenta ministranda, aut etiam prædicandum verbum

Sess. 14. de Ref. c. 3. sess. 23. de Ref. c. 16. Stat. Henr. Archiep. Colon. p. 63. c. 10. Philip. p. 283. col. 2. Synod. Colon. celebrata sub Ernesto Anno 1598. tit. 4.

Verbum Dei, admittatur, nisi exhibito prius Episcopi sui, à quo ordinatus est, testimonio, vel Superioris sui commendatitii literis.

S. IV. *In aliena Diœcesi commoratus, Ordinarii commendatitias adferat.*

Quod si quispiam in aliena Diœcesi diu commoratus fuerit, testimoniales etiã Ordinarii Diœcesani illius loci literas adferat, quibus de ordinatione sua legitima, morum integritate, honestâ conversatione, & quòd nullo excommunicationis, irregularitatis, aliove Canonico impedimento ab executione Ordinis prohibeatur, fidem faciat.

S. V. *Cautela adversus literas obreptitias.*

Et ne aliquando pro Ordinis functione suppositivæ obrudantur literæ, omnium ac singularum Civitatis & Diœcesis nostræ Ecclesiarum Prælatis, Superioribus, Pastoribus, Vice-Pastoribus, Presbyteris, Sacristis, Aedituis, Custodibus, aliisque Ecclesiæ ministris quibuscunque præcipimus, ut deinceps nullum alterius, vel etiã nostræ Diœcesis ab alio Episcopo Ordinarum Sacerdotem ad sacro-sanctum Missæ Officium celebrandum admittant, nisi prius ipsis constiterit, quod hujusmodi testimonia & literæ commendatitias omni fraude careant & suppositivæ non sint.

S. VI. *Decani à sibi commissis clericis documenta ordinationis exigant.*

Decani itaque omnes tam collegiatarum Ecclesiarum Civitatis & Diœcesis nostræ, quàm Rurales advigilent, quinam suis in Ecclesiis, vel sub sui Decanatus districtu degant Pastores ac Vice-Pastores, & hi, quales in suis Parochiis, seu Ecclesijs Sacerdotes, Sacellanos, Vicarios, clericosve habeant; Decani à sibi subjectis, Pastores & Vice-Pastores à suæ Ecclesiæ clericis documenta ordinationis & literas commendatitias exigant, & ad nos, vel nostrum Vicarium infra tres proximos menses, à die habitæ hujus nostri mandati notitiæ numerandos referant, vel fideliter referri faciant; ut delegitimo eorum, qui modò in Civitate & Diœcesi nostra in Ordinibus sacris ministrant, in Ecclesiam introitu, scientiã, vitã & moribus nobis constet.

CAPUT II.

S. I. *Facinorosi Sacerdotes sacris amovendi.*

Cum Episcopi etiã ex sanctione Concilii Tridentini curare debeant, ne quis publicè criminofus Sacerdos, aut sacro altari ministrare, aut sacris interesse permittatur; injungimus omnibus Ecclesiarum Prælatis, Superioribus, Ruralibus Decanis, aliisque animarum curam habentibus, Regularibus, Secularibus, ut publicos Concubinarios, Usurarios, Simoniacos, aliosque palàm excommunicatos, vel aliàs publicè criminofos Presbyteros ad altaris ministerium non admittant.

*Sess. 22. de
obscr. in celebr.
Missæ.*

S. II. *Amovendi etiam qui habitum & Tonsuram clericalem non gestant.*

Injungimus præterea omnibus & singularis Civitatis & Diœcesis nostræ Ecclesiarum tam Secularium, quàm Regularium Superioribus, & Ministris, ut nulli sacerdoti sacrificium Missæ suis in Ecclesiis celebrare, nullique Diacono vel Subdiacono solenniter intervire permittant, qui honesto clericali & Ecclesiastico habitu suo Ordini ac statui convenienti non sit indutus, capillisque decenter recessis, clericalem etiã justæ magnitudinis Tonsuram seu coronam in vertice capitis conspicuam non gerat: maximè cum pii etiam laicorum animi ministros CHRISTI, more militum comatos, & calamistratos sacris altare, vel intervire altaribus horreant: Et Concilium tam Oecumenicum Tridentinum, quàm Provincialia & Synodalia Colonienfia declarent, nullum primâ Tonsurâ initiatum, aut etiã in Ordinibus sacris constitutum fori privilegio gaudere, nisi Tonsurâ & habitu clericali à laicis distinguatur.

*Sess. 23. de
Ref. c. 6.
Synod. Colo.
sub Sifrido
p. 44. c. 9.
Sub Henri.
p. 86. c. 2. sub
Walramo
p. III. c. 4.*

CAPUT III.

S. *Cæremoniarum in Missa uniformitas commendatur.*

Sicut una est Christi Ecclesia, sic omnia Ecclesiæ membra uniusmodi esse, & concordiam semper observare necessum, maximè in sanctissimo Corporis & Sanguinis CHRISTI Mysterio, quo multi, teste Apostolo, *unum sumus*. Quamvis ad præcavendam omnem varietatem, atque cæremoniarum ac rituum in sacre Missæ Officio

*C. 3. 4. de
clericis pere-
grinis.*

Officio confusionem, Episcopus Sacerdotes omnes à se recens ordinatos admonet, ut diligenter totius Missæ Ordinem, ac sacræ Hostiæ Consecrationem, Fractionem & Communionem ab aliis jam doctis Sacerdotibus ediscant, priusquam ad celebrandam Missam accedant; experientiam tamen cognovimus sæpè tam rudes & SS. Rituum ignaros reperiri Sacerdotes, ut in congruis cæremoniis populum magis offendant quàm ædificent.

S. II. *Cura & sollicitudo Archiepiscopi
Colonienfis.*

Quod cum ex defectu librorum, qui ritus & cæremonias dicendi Missam continent, magna ex parte provenire animadverteret Decessor Noster FERDINANDUS, ei malo ut occurreret, cæremoniarum & ritus uniformiter in Ecclesiis sibi subjectis observarentur, Missale Colonienfè Romano conforme edendum, eidemque Generales & Speciales Rubricas plenissimè inferendas curavit, & nè Ecclesia nostra piè intenti operis fructu defraudaretur, in Synodo sua Colonienfi postremam omnibus in virtute sanctæ Obedientiæ mandavit, ut amotis quibusvis aliis, sive jam antiquatis, sive peregrinis, vel privatis, & omnibus singularum Ecclesiarum propriis Missalibus, deinceps novo Missali uterentur: iussit etiam, ut in omnibus Ecclesiis collegiatis & Parochialibus, aliisque ubi plures sunt Clerici, unus constitueretur, qui Cæremoniarum, ac rituum curam gereret, novos Sacerdotes cæremoniis instrueret, ut omnia suo ordine, loco ac tempore fierent, advigilaret, & si quæ corrigenda vel emendanda observaret, desuper singularum Ecclesiarum Superiores, Decanos, Pastores Vice-Pastores & Rectores certiores redderet.

S. III. *Neomystæ in Cæremoniis instruendi.*

Cum verò hætenus salubre illud decretum minùs sit observatum, idcirco sub gravi etiam arbitrariâ pœna prohibemus, ne quisquam deinceps Sacerdos secularis primitias celebret, nisi prius generales & Speciales Rubricas & ritum celebrandi Missam, secundum præscriptum Missalis diligenter perlegerit, atque sacris Missæ ritibus & cæremoniis, ab aliquo pio & erudito, cæremoniarumque & ri-

tuum Ecclesiæ apprime perito Sacerdote, debite fuerit instructus; nec non easdem cæremonias & ritus se perfecte didicisse, Capitulo vel Decano, aliivè Superiori, cui subest, testimoniò instructoris sui legitime probaverit.

S. IV. *Cæremonia tantum præscripta adhibenda.*

Etiam pariter, ne vllus Civitatis vel Dicecesis nostræ Sacerdos in utilitate cæremoniis ac ritibus in Missæ Sacrificio utatur, plures scilicet Cruces, benedictiones, aut genuflectiones faciat, quàm Missalis prædicti Rubricis ac Regulis præscribuntur, sed omnes juxta ejusdem normam tremendum illud Missæ Sacrificium reverenter pièque peragant, modeste ac religiosè in omnibus ejusdem ritibus ac cæremoniis sese accomodantes.

Trid. sess. 22. de obser. in celeb. Miss. §. postremo.

C A P U T I V.

Damnatur Tabaci usus ante Sacrificium.

Indecorum est ante Missæ Sacrificium tabacum sumere, idcirco constitutioni URBANI VIII. Pontificis Maximi insistentes sub pœna gravissima arbitrio nostro imponenda prohibemus, ne ullus omninò Clericus, seu Laicus, multòque minùs quisquam Sacerdos per tubulos ante Missæ Sacrificium, aut sacram Communionem tabacum hauriat vel percipiat; nam ut S. Augustinus ait: *Placuit Spiritui Sancto, ut in honorem tanti Sacramenti, prius in os Christiani Corpus Dominicum intraret, quam cæteri cibi.*

Constit. 161. Tom. 4. Bullarii editi Lugduni Galliarum.

Epist. 118. ad Ianuarium.

C A P U T V.

Excommunicari & criminosi sacris arcendi.

Cum manifesti Clericorum percussores etiam non denunciati, vel ob quamcunque causam excommunicati declarati, item Usurarii, & alii criminosi publici, ab omnibus Christi-fidelibus præsertim in Missæ Sacrificio vitari debeant, caveant Sacerdotes, ne illis præsentibus rem sacram peragant sub pœnis suspensionis à divinis eo ipso incurrendæ, & aliis nostro arbitrio infligendis. Quod si moniti ab Ecclesia discedere noluerint, id statim Superioribus insinuetur.

Trid. 22. sess. in decreto de observand. in celeb. Missæ.

C A P U T

CAPUT VI.

§. I. *Non celebrandum in aedibus privatis.*

Trid. cit. loco.

Statuit Concilium Tridentinum, ne quis Secularis aut Regularis Sacerdos privatis in domibus, atque omninò extra Ecclesiam, & ad divinum tantummodò cultum dedicata Oratoria, ab Ordinariis locorum Episcopis designata & Visitata, Sanctum Missæ Sacrificium peragat.

§. II. *Sub pœna arbitraria.*

Quæ ordinatio ut exactius pro rei gravitate observetur, severissimè inhibemus omnibus & singulis Civitatis & Diœcesis nostræ Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, Decanis tam Collegialibus, quàm Ruralibus, Pastoribus, Vice-Pastoribus, ac Presbyteris tam Secularibus, quàm Regularibus quibuscunque, eorumque Superioribus, etiam quoquo modo exemptis, ne quisquam etiam prætextu antiquæ cujusvis Consuetudinis, statuti, aut privilegii, deinceps dictam Concilii Tridentini Sanctionem transgrediat; mandantes pariter quibuscunque status, gradus, conditionis, & dignitatis personis Ecclesiasticis, vel Secularibus quibuscunque, ne per ullos Presbyteros Seculares, vel Regulares, etiam quomodocunque exemptos, suis in aedibus Sacrificium Missæ celebrari petant, aut patiantur. Si quis autem hoc decretum Tridentinum, & prohibitionem nostram violarit, tam celebrans, quàm ad celebrandum requirens, aut in privatis suis aedibus admittens, arbitrio nostro graviter punietur, Apostolico privilegio, nisi prius à Nobis, aut Nostro in Pontificalibus Vicario viso, neququam suffragante.

§. III. *Ecclesiam frequentare non valentes doceantur, ut mente divinis intersint Officiis.*

Pastores interim, Vice-Pastores & Confessarii sibi commissos aut Pœnitentes, qui diurno morbo detenti Ecclesiam adire non possunt, doceant, ut iis, qui divinis intersunt, preces suas jungant, & ad excitandam pietatem, divinorum Officiorum tempora, vel campanarum pulsus observent, quo ea, quæ tempore Missæ in templis peraguntur, indi-

cantur; & ubi corpore adesse non possunt, corde & piis orationibus sese præsentent sistant.

CAPUT VII.

§. I. *Calicum materia.*

Calices stannei, quantum fieri potest, tollantur, eorumque loco, si non aurei, argentei saltem substituantur, aut certè superior eorum pars seu cuppa sit argentea inaurata: sicubi verò vel periculum, vel extrema eaque manifesta Ecclesiarum pauperies, aliave necessitas (de qua earum Pastores & Decani Rurales Nobis aut Nostro in spiritualibus Vicario, vel loci Archidiacono, quamprimùm fidem facere tenebuntur) stanneos retinere cogat, ii singulis quindenis, vel quolibet minimùm Mense diligenter mundentur & defricentur.

§. II. *Collarium, chirothecarum & annulorum usus in Sacris quibus prohibitus.*

Quandoquidem decretis Apostolicis refragatur, patentibus nudè collaribus lineis, tum annullis, chirothecis, manicis, etiam hyeme frigoris arcendi causâ sacro-sanctum Missæ Officium celebrare, vel crucem aliquam sive auream, sive argenteam, sive ex alio metallo ante pectus palam deportare; hinc severè inhibemus, ne ullus Civitatis & Diœcesis nostræ Sacerdos, etiam Præpositus, Archidiaconus, Decanus tam Collegialis, quàm Ruralis, Doctor, Protonotarius Apostolicus, Canonius, Pastor, Vice-Pastor, nisi sit Episcopus, aut jus Baculi ac Mitræ deferendæ habeat, annullum in digito, aut manus chirothecis, sive manicis tectas gestans, sacrificium Missæ celebrare, vel extra illud crucem in pectore, nisi quibus id ex speciali privilegio Apostolico competit, palam deferat, si autem secus quicquam fecerit, is Nobis aut Officiali nostro pœnâ arbitrariâ pro ratione delicti puniendus denunciatur.

CAPUT VIII.

§. I. *In Missæ celebratione adhibeatur Minister, isq; mas non femina.*

In Missa privata necessariò adhibendus est unus Minister, qui totius populi

M puli

90 Decreta Synodalia D. Maximiliani Henrici

puli nomine Sacrificanti respondeat, ac vinum aquamque porrigat, isque pro reverentia divini sacrificii sit honestè vestitus, pallio vel superpelliceo indutus. Novam idcirco consuetudinem, quæ in quibusdam Diocesis nostræ locis invaluit, ut Sacerdotes tum Seculares, tum Regulares, maximè in pagis Missam sine Ministro respondente celebrent, tanquam ab Ecclesiæ traditione, & Apostolicis Constitutionibus alienam sub gravissima pœna omninò abrogari, nullamque prorsus sceminam cuiusvis ætatis aut conditionis, Sacrificanti ministrare mandamus.

C. Inhabendis de cohab. Cler. Stat. S. Fridi p. 36. col. 1.

s. II. Ministrorum habitus & actio.

Stat. Conradi Archiep. Colon p. 12. col. 1. Stat. Wilhelmi p. 153. col. 1. Stat. Freder. p. 215. col. 2. in fine.

DUm Missa in quacumque Civitate & Diocesis nostræ Ecclesia Subdiacono & Diacono ministrantibus cantatur, hi debita Clericali Tonsurâ, sacris vestibus juxta ordinem quique suum ab aliis sint distincti, nec unquam à Sacerdote, cui inserviunt, ne quidem ut chorum cantu juvent, recedant: sed ad finem Sacrificii eidem ad Altare assistant, aut si celebrans sedeat, hinc inde utrumque ejus latus confidentes claudant.

C A P U T IX.

s. I. Officia Dominicalia propria retinenda in Sacrificio.

Quoniam sancta Mater Ecclesia Spiritus Sancti instinctu singulis Dominicis & festis diebus, singula ac peculiariter assignavit Officia, mos ille improbandus est, quo Dominicis diebus inter Festum Paschæ & Pentecostes, omisso proprio Dominicæ diei Officio Missæ diei Resurrectionis Dominicæ: & à Festo Pentecostes usque ad Adventum Domini alternis vicibus, vel de Sanctissima Trinitate, vel de Sancto Spiritu cantatur; quare in virtute sanctæ Obedientiæ præcipimus, ut non obstante contrariâ fundatione, institutione, Consuetudine etiam immemorabili, deinceps in dicendis vel cantandis Missis servetur ordo breviarii, ac proinde Missa quotidie, præsertim vero diebus Dominicis, cum diei Officio conveniat.

Arg. C. d. de celeb. Miss. Concil. Prov. Colon. de anno 1536. pag. 352. cap. 16.

s. II. Hostia major in Sacro adhibenda.

Celebraturi Missam, nullâ aliâ, quam majori Hostiâ utantur: & quia quidam Sacerdotes ex crassa ignorantia unicam duntaxat Hostiam, quam Monstrantiæ seu Hierothecæ imponant, consecrant, vereri, quæ in ea fuit, in Sacrificio sumptâ: ad integritatem autem Sacrificii Hostiæ oblatae consumptio pertineat, idè ad eandem in divinissimo Missæ Sacrificio conservandam mandamus, ut quotiescunque Hostia, quæ Monstrantiæ imponatur fuerit consecranda, Sacerdos celebraturus duas majores consecret, quarum unam sumat, & alteram Hierothecæ sive Monstrantiæ imponat.

C. Relatum 11. de consecr. dist. 2.

s. III. Ejus in Monstrantia expositæ usus.

Vetus autem Hostia à Celebrante ex Monstrantia seu Hierotheca exempta, vel statim cum eâ, quam consecravit, vel in ipsum Calicem, si fuerit nimis humida, injecta, cum Sanguine, vel certè (quod satiùs est) post sumptum Christi Sanguinem ante ablutionem sumatur, vel seponatur à Celebraturo sequenti die sumenda. Extra Octavam Festi Corporis Christi, quia durante eadem, Hostia in Monstrantia sive Hierotheca remanens postridie diei octavæ sumi poterit, durante autem dicta Octavâ collocetur Hierotheca in tabernaculo sacratissimi Sacramenti, quod si ejus non sit capax, extrahatur sacra Hostia, & in Ciborium, calicem, seu pixidem reponatur, nunquam verò dicta Hierotheca seu Monstrantia cum sacra Hostia in armarium, sacristiam, vel alium locum minùs decentem, vel non satis munitum referatur.

C A P U T X.

s. I. Vinum in Consecratione adhibendum.

EX Concilii Florentini definitione constat, Materiam Consecrationis Calicis Christi, esse Vinum naturale de vite, cui aqua modicissima, non verò alii liquores admisceri debent; proinde ad Sacrificium adhibeatur Vinum incorruptum, purum, non acescens, neque Hispanicum, nisi genuinum, non verò ex melle aliisque aromatibus confectum esse constiterit.

In decreto Eugenii. 4.

s. II.

§. II. *In musto non consecrandum.*

C. cum omne
crimen §. 2. de
de consecr.
dist. 2.

CRavis porro irreverentia est extra necessitatem in musto seu vino ex uvis recens expresso, propter ejus impuritatem consecrare, proinde solas uvarum primitias in calicem expressas certo anni die consecrari prohibemus.

§. III. *Genusflexio Sacerdotis.*

Joan. 4. v. 23.

Quoties Sacerdoti ex præscripto Missalis, aut libri Ritualis genuflectendum est, ut adorantem Deum vivum, & verum in Spiritu & Veritate decet, profundissimè ad terram sese in dextrum genu demittat, ut internam animi sui demissionem & adorationem externâ hac reverentiâ Deo omnipotenti profiteatur.

§. IV. *Partes sacri per cantum vel Organum non mutilandæ.*

Pag. 352.
col. 1. & 2.
pag. 481. col. 1.

Curent quoque Ecclesiarum Superiores, ut quæ à Provincialibus Conciliis sub Prædecessoribus Nostri HERMANNO V. & ADOLPHO III. præscripta sunt, executioni demandentur, & tam in summâ, quàm defunctorum Missæ Sacrificio, *Epistola, Symbolum Fidei, Præfatio, & Oratio Dominica*, Cantorum vel Organorum concentu non mutilentur aut intercipientur, multo minùs reliquum decantandæ Missæ Sacrificium post elevatam Hostiam lectione submissâ absolvatur, sed tota Missa distinctè & articulatè canatur, nihil Organo vel vocali cantui lascivum aut impurum admisceatur, omnisque cantus non aliud, quàm quod audientium corda in Deum rapere queat, personet; Invigilent quoque ne Concensus Organi, vel nimia properatione vel brevitate Majestati cultus divini aliquid detrahat, aut Clero aut astanti populo nimia protractione tædium aut fastidium pariat.

§. V. *Canon Missæ secretè legendus, nihilque in eo addendum.*

Trid. sess. 22.
de Sacrific.
Missæ. c. 5.

Sancta Mater Ecclesia, ut quædam submissâ, alia verò elatiore voce in

Missâ pronuntientur, instituit; proinde singuli Sacerdotes, Sacrum Missæ Canonem secretè pronuntient, nihilque in eo, vel pietatis, vel reverentiæ causâ unquam addant vel omittant, nequè preces in Missarum celebratione adhibeant, præter eas, quæ ab Ecclesia probatæ, ac frequenti & laudabili usu receptæ fuerint, illasquè duntaxat Missas, quæ in Missali reformato continentur, legant.

Trid. cit. loco
de. reto de ob-
serv. & evit.
in celebrat.
Miss.

§. VI. *Ad promovendam devotionem signum campanæ detur ad elevationem.*

Um Corpus & Sanguis Domini nostri JESU CHRISTI elevatur, cantica & organa quiescant, omnesquè in genua procumbant ac facie & animo ad Sanctissimum Sacramentum conversi, Deum omni pietate adorent & venerentur: quem in finem ad elevationem signum detur cum majori campana.

§. VII. *De duplicanda Missa & Missis siccis.*

EXtra casus jure permisos, nullus uno die duas Missas celebret, nequè quicquam ad duas Missas unâ die celebrandas consuetudinem sine Apostolica, vel Nostra facultate sibi posse suffragari opinetur. Eâdem lege Missas siccas, in quibus Corpus Domini nec consecratur, nec sumitur, interdicimus, ac penitus abrogamus; noverintque deinceps Missam hujusmodi siccam, vel ad purificandam mulierem, vel celebrandum conjugium, vel ullum alium finem celebraturi, quod Nostram non effugient animadversionem.

C. Consului-
sti C. Te re-
serente de ce-
leb. Miss.
Stat. Sifridi
p. 26. col. 1.
Stat. Walrami
p. 114. col. 1.
in fine.

§. VIII. *Semihoræ spatium ad Missam communem sufficit.*

UT porro omnia decenter circa Missæ Sacrificium peragantur, Sacerdos semihoræ circiter spatium Missæ privatim celebrandæ impendat, eamquè in vultu, moribus & gestibus modestiam, in cæremoniis peragendis gravitatem inter sacrificandum ostendat, quam tanti Mysterii majestas requirit.

TITULUS IX.

De Sacramento extremæ unctiois.

CAPUT I.

§. I. *Extrema unctiois utilitas.*

*Trid. sess. 14.
de extr. unct.
c. 1. 2. & can.
1. in procem.*

Sacramentum extremæ unctiois non modo Pœnitentiæ, sed & totius Christianæ vitæ consummativum est, ad hoc speciatim à Christo Domino institutum, & per Jacobum Apostolum fidelibus commendatum atque promulgatum, ut sub finem vitæ, si quæ restent, peccatorum reliquias, & omnia, quæ animam mox è corpore migraturam, ab ingressu cœli remorari possunt, impedimenta tollat: adedque hominem ad introitum regni cœlestis: nisi saluti animæ sanitas corporis magis expedierit præparet atque expeditam reddat; unde Sacramentum hoc à nemine negligendum est.

§. II. *Tempestivè suscipienda.*

Ideirco populus tam publicè in concionibus, quàm privatim à Pastoribus, Vice-Pastoribus & Concionatoribus frequenter moneatur, ut adultus quisque in veri-simili mortis periculo propter infirmitatem constitutus, tempestivè hoc Sacramento, dum sensus & ratio adhuc viget, muniatur, ut majore cum reverentia illud suscipiat, & ad actus pietatis, amoris & fiduciæ in Dei misericordiam eliciendos virtute hujus Sacramenti excitetur.

CAPUT II.

§. I. *Quis sit minister extremæ unctiois.*

*Clem. 7. de
privat.*

Minister hujus Sacramenti est Sacerdos jurisdictionem habens, unde graviter peccat, qui cum nec proprius sit Pastor infirmi, nec ab Episcopo Diœcesano, ejusve in Spiritualibus Vicario, nec à proprio Pastore licentiam obtinuerit, hoc Sacramentum administrare præsumit; Religiosi verò, nisi & ipsi sint Parochi sententiam excommunicationis Sedi Apostolicæ reservatam ipso facto incurrunt, si Clericis, vel Laicis Sacramentum unctiois, sine Episcopi Diœcesani, vel Parochi proprii licentia ministrarint.

§. II. *Quando Sacerdos simplex possit inungere.*

Quod si proprius Parochus absit, vel non possit, aut hoc Sacramentum periculosè ægrotanti ministrare nolit, neque etiam ad Nos, Nostrumvè in Spiritualibus Vicarium aut saltem Archidiaconum ob loci distantiam, aut aliud impedimentum pro petenda licentia facilis detur accessus, tunc quivis alius idoneus auctoritate Nostrâ approbatus Sacerdos, non excommunicatus, neque suspensus licitè ministrat; cum Sacramentum hoc animæ in extrema lucta perquam utile, firmissimumque contra Dæmonis infestationes sit præsidium. Sacerdos si per errorem in extrema unctioe infirmum unxerit sacro Chrismate, vel Catechumenorum Oleo, postquam errorem adverterit, Olei sacri, quod proprium infirmorum est, unctioem adhibeat, formâ repetitâ, cum ex defectu materiæ Sacramentum fuerit invalidum.

Trid. cit. loc.

§. III. *Sacerdoti longius eunti quid faciendum.*

Quod si propter peragendum longius iter effusio timeatur, vas Sancti Olei sacculo honesto, aut bursæ Violacei coloris inclusum Sacerdos è collo suspendat, ut omne periculum evitetur.

§. IV. *Sacramentum Eucharistiæ & unctiois simul ad infirmum deferendum.*

Si infirmo post peccatorum suorum confessionem mors imminere videatur, tunc cum sacro viatico Oleum infirmorum ad eum per ipsum Sacerdotem unâ cum sacra Eucharistiâ deferri poterit, nisi alius Presbyter vel Diaconus, qui Oleum sanctum deferat haberi possit, qui superpelliceo indutus cum Oleo sacro occultè delato sequatur Sacerdotem viaticum portantem, ut postquam infirmus viaticum sumpserit, à Sacerdote inungatur.

CA-

CAPUT III.

s. V. *Contemptor hujus Sacramenti Ecclesiasticâ privatâ Sepulturâ.*

s. I. *Pueri an hujus Sacramenti capaces.*

Cum solus baptizatus ratione utens hujus Sacramenti sit capax; idcirco pueris, aut amentibus, qui ab ipso ortu nunquam mentis fuerunt compotes, non est extrema unctio ministranda, cum fructus hujus Sacramenti non sint capaces.

s. II. *Qui modo violento perimuntur, non sunt inungendi.*

Sacramentum hoc iis conferri non potest, quibus extrinsecus gladio, suspendio, submersione, aut aliâ vi, mors est inferenda, quia non dicuntur infirmi; vulneratis tamen lethaliter, cum infirmis accenseantur, dari debet.

s. III. *Utronee Pastor infirmum accedat.*

Si Pastor quempiam ex suis infirmum esse reseiverit, de quo veretur, ne forte negligentia aut malitia domesticorum aut propinquorum Sacramentis non munus moriatur, adibit ædes infirmi etiam non vocatus, eumque de Sacramentis suscipiendis & cura salutis suæ monebit. Quod si per occupationes non liceat Pastori adesse morituro, submittat ipse, aut moneat infirmum, ut alium Sacerdotem vel Religiosum advocari curet, qui morti propinquum in lucta contra Serpentem salutis insidiantem animet & consoletur.

s. IV. *Timor suscepto hoc Sacramento citius moriendi improbat.*

Pastores & Vice-Pastores graviter quoque reprehendant parùm Christianum quorundam timorem, quo sibi persuadent, si inungantur, eò se citius morituros, susceptoque hoc Sacramento Testamentum condi non posse.

Quod si quis hoc Sacramentum contempserit, vel in extremis constitutus compos mentis, impendi sibi noluerit, juxta constitutionem Concilii Provincialis sub Decessore Nostro AD O L P H O III. Archiepiscopo habiti, Ecclesiasticâ careat sepulturâ.

pag. 456. col. 1.

s. VI. *Post susceptam sacram Unctionem infirmo petenti rursus Sacramentum Eucharistiæ & Pœnitentiæ est administrandum.*

Consuetudo quidem ubique firmè obtinet, ut Sacramentum Extremæ Unctionis, ultimo loco inter Sacramenta morituro conferatur, quia est Sacramentum exeuntium: nihilominus post acceptam Extremam Unctionem, si infirmus aliquanto tempore vivat, & viaticum iterum petat, ei administrari debet, at quoties voluerit, à peccatis absolvi. Item quibus ob insaniam, furorem, gravem casum, vel alium morbum usu sensuum destitutis Sacramenta Pœnitentiæ & Eucharistiæ administrari nequeunt, extrema tamen unctio dari potest, quamvis antequam insanirent, aut loquelam amitterent, non petierint, dummodo aliâ bonæ vitæ fuerint.

Trid. c. 3.

s. VII. *In novo mortis periculo denuò quis potest inungi.*

Ad moneatur etiam populus, Extremam Unctionem toties utiliter iterari posse, quoties quis in gravem & periculosum morbum relabatur, præmissâ tamen semper Sacramentali Confessione & Communionem, si fieri queat, non tamen in eadem ægritudine cum eodem mortis periculo, etiam ad plures menses permanente, nisi jam semel inunctus melius habere cœperit, & medicorum iudicio extra probabile seu propinquum mortis periculum fuerit constitutus.

TITULUS X.

De Sacramento Ordinis.

CAPUT I.

§. I. Decreta ordinandis præscripta ab eis relegendæ.

QUæ in conferendis & suscipiendis Ordinibus requiruntur, tam sancta Tridentina Synodus, quàm Provinciales & Diocesanæ Colonienfes Constitutiones accuratè quidem sunt complexæ, verùm cum non ab omnibus ea observentur, hinc universos ac singulos ordinandos seriò duximus admonendos, ut quo sunt studio præscripta, eo fervore legant, observent & exequantur.

§. II. Ordines à proprio suscipiantur Episcopo, & quis ille.

C. 1.2.3. de temporib. ord. Trid. sess. 6. de Ref. c. 1. sess. 7. de Ref. c. 11. sess. 14. de Ref. c. 2. sess. 23. de Ref. c. 8.

SCiant omnes ad Ecclesiasticos Ordines aspirantes, unumquemquè à proprio Episcopo seu Originis, seu beneficii Ecclesiastici, seu domicilii in sua Diocesi residente, aut pro eo ibidem Pontificalia exercentè Ordinari debere; & si secus fiat, Ordinantem à collatione Ordinum per annum, & ordinatum ab executione Ordinis, quem ab alieno Episcopo, sine proprii sui Antistitis expressa licentia, aut literis dimissoriis acceperit, quamdiu proprio Ordinati Episcopo expedire videbitur, ipso jure esse suspensum, idemquè in prima tonsura observandum.

§. III. Ordinandorum qualitates à suffraganeis explorandæ.

1. Timoth. 5. v. 22. Trid. sess. 23. de Ref. c. 7. de anno 1536. pag. 341. o. 1.

Vicarius Noster in Pontificalibus sive suffraganeis, præcepti Apostolici, decretorum Ecclesiasticorum, Provincialium nostrorum statutorum memoratissimum caveat, ut manus citò nemini imponat, sed ascitis sibi Sacerdotibus & aliis prudentibus viris, divinæ legis, ac sacrorum Canonum peritis diligenter prius Ordinandorum natales, fidem, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, cæterasque qualitates, ad suscipiendos Ordines requisitas investiget & examinet, ne

si indignos ad sacros Ordines promoverit, alienorum fiat particeps peccatorum, nullumquè Ordinet, nisi quem Ordinarii testimonio de sufficienti titulo provisum compererit.

§. IV. Dimissorias ordinandis dare ad Suffraganeum spectat.

Quemadmodum ex speciali Apostolicæ Sedis, & Nostræ delegatione jus & potestas ordinandi quosvis Civitatis & Diocesis Nostræ subditos tam seculares, quàm Regulares, quantumvis exemptos, est penes Suffraganeum, in Pontificalibus vices Nostras gerentem, tanquam Ordinarium ministrum Sacramenti Ordinis, ita quoquè ad eundem vel maximè spectat, literas dimissorias iisdem Nostris subditis dare, qui ab alieno Episcopo petunt ordinari. Quare nemo Civitatis vel Diocesis Nostræ prædictæ, vel Secularis, vel Regularis etiam quoquo modo exemptus, ad primam Tonsuram, aut Ordinem aliquem Ecclesiasticum alieno se Episcopo sistat nisi de expressa Nostra, Nostrivè Vicarii in Pontificalibus licentia in scriptis obtenta.

Concil. Trid. sess. 7. de Ref. cap. 11. sess. 14. de Ref. cap. 3. & sess. 23. de Ref. cap. 5. 8. & 10.

§. V. Aliis prohibetur.

Verum enim verò, annis Superioribus non rarò fuit animadversum, quosdam ex Nostris Diocesanis indoctos, ac vitæ non satis probatæ, nec aliis requisitis à sacris Canonibus, & Concilio Tridentino dotibus & qualitatibus præditos, absque Nostris, Nostrivè in Pontificalibus Vicarii dimissorialibus literis ab alienis fuisse Episcopis ordinatos, alios verò, ut ejusdem Nostrivè in Pontificalibus Vicarii inquisitionem & examen subterfugerent, quin & minùs idoneos, rudes & ignaros ab eodem tanquam inhabiles, & indignos rejectos, dimissoriales literas variis modis ab aliis extorsisse, & earum vigore in exteris Diocesibus sacros Ordines furtivè, & infortitiis minimè servatis, suscepisse. Nos pro muneris Nostrivè debito, tanto post-hac

Expressus
textus in C.
cum nullus de
tempo. Ord. in
6. C. signifi-
canti de officio
Archidiaconi.
Declarat.
Card. in cit.
caput 10.
§. quantum-
vis exempti.
§. etiam im-
memorabili-
bus. §. nec
in Abbatibus
§. & alii
exempti.

hac malo mederi cupientes, omnibus & singulis Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, Decanis tam Collegialibus, quàm Ruralibus, Officialibus, Commiffariis, atque Ministris Nostris, quocumquè nomine vocentur, ne illorum quispiam deinceps ulli Civitatis, vel Diœcesis Nostræ Coloniensis subdito, quantumlibet exempto, literas dimissoriales ad primam Tonsuram, Ecclesiasticumve Ordinem, seu minorem, seu majorem ab alieno Episcopo suscipiendum, quantumvis gravi ac legitimâ causâ urgente concedat, severè prohibemus.

§. VI. Diœcesanis ne primam Tonsuram, aut Ecclesiasticum aliquem Ordinem ab alieno Episcopo accipiant, inhibetur.

Insuper sub pœna suspensionis Diœcesanis Nostris quibuscumque, etiam exemptis, ne quisquam illorum ab alieno Episcopo Clericalem Tonsuram, vel Ecclesiasticum aliquem Ordinem absque speciali Nostra, Nostrivè Vicarii in Pontificalibus licentia in scriptis obtenta, accipere præsumat, inhibemus. Noverint quoque Abbates & alii quicunque, intra fines Nostræ Diœcesis consistentes, etiam si nullius Diœcesis, vel exempti esse dicantur, literas dimissoriales ullis secularibus, quantumvis ad suam jurisdictionem spectantibus, aut Regularibus sibi non subditis, ut ab aliis ordinentur dare, sibi non esse permillum.

§. VII. Formula dimissorialium.

Modum quo Abbates & alii quorumcumquè Regularium Superiores, quamvis nullius Diœcesis, seu exempti sint, Regularibus sibi subditis literas dimissorias dare possint, ex sententia sacre Congregationis Cardinalium explicationi dubiorum Concilii Tridentini præfectorum CLEMENS VIII. præscripsit in hæc verba:

DE mandato S. D. N. Clementis divina providentiâ Papa VIII. tenore præsentium mandatur omnibus & singulis quorumcumque Regularium Superioribus, ut de cætero observent & Observari faciant ea, quæ in decreto Sacre Congregationis Concilii Tridentini continentur, cujus tenor est talis.

Sacre Congregatio Concilii Tridentini censuit, Superiores Regulares posse suo subdito itidem Regulari, qui præditis qualitatibus requisitis Ordines suscipere voluerit, literas di-

missorias concedere, ad Episcopum tamen Diœcesanum, nempe illius Monasterii, in cuius familia ab eis ad quos pertinet, is Regularis postus fuerit: & si Diœcesanus absuerit, vel non esset habiturus ordinationes, vel Episcopalis sedes vacaret, ad quemcumque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinatur quoad doctrinam & dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissorialium in ad tempus, quo Episcopus Diœcesanus vel absurus, vel nullas esset habiturus ordinationes. Verum cum à Superioribus Regularibus Episcopo Diœcesano absente, vel ordinationes non habente literæ dimissoriæ dabuntur, in eis utique huiusmodi causam absentia Diœcesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam esse. Quod si Regulares ordinandi morentur in Monasterio nullius Diœcesis, huiusmodi dimissorias concedendâs esse per Episcopum Viciniorem, in eoquè procedere omnia, quæ de Episcopo Diœcesano superius præscripta sunt. Quod qui non fecerint, officii & dignitatis, seu administrationis, ac vocis activæ & passivæ privationis, ac alias arbitrio ejusdem S. D. N. Papæ reservatas pœnas incurrant. In quorum &c. Datum Romæ 15. Martii 1596.

§. VIII. Decretum prædictum inviolatè servandum.

Quod decretum in Civitate & Diœcesi Nostra Coloniensi diligenter & inviolatè à Regularibus quibuscumquè præcipimus observari, sub pœnis in eodem expressis.

§. IX. Quibus primam Tonsuram & minores Ordines possint conferre Abbates, sequens habet declaratio.

Sacra Congregatio Eminentissimorum Cardinalium Concilii Tridentini interpretum, utraqûe parte informantè, ore & scriptis, & rationibus hinc inde deductis maturè examinatis, inherendo decisioni Rotæ Romanæ sub die 27. Aprilis 1529. coram bon. mem. Cardinale Seraphino de ordine fel. record. Clementis VIII. factæ, nec non declarationibus ejusdem Sacre Congregationis dictæ decisioni conformibus subsequutis, censuit, improbatâ opinionè contrariâ Abbates Regulares benedictos Congregationis Cassinensis, seu alterius Congregationis, vel Ordinis, aut Instituti, habentes etiam jura Episcopalia, seu quasi Episcopalia, usumque Mitræ, & Baculi & benedicendi, & facultatem primam Tonsuram & mi-

Ext et hoc
decretum
apud Pfäfer.
præxi Episc.
par. 1. c. 1.
art. 2. n. 11.

minores Ordines conferendi, non posse dictam primam Tonsuram, vel alios Ordines minores, nisi suis subditis Regularibus conferre, non autem Regularibus alterius Congregationis, Ordinis, vel instituti, etiamsi habeant literas dimissoriales suorum Superiorum Regularium, & consensum Ordinariorum, intra quorum Dioecesum fines ipsi Regulares ordinandi existunt. Et multò minus personis secularibus etiam habentibus literas dimissoriales à suis Ordinariis. Ac propterea inhibuit Archiepiscopus, Episcopus, & aliis Prælati inferioribus tam Secularibus, quàm Regularibus, ut in futurum concedere non audeant supradictas literas dimissorias huiusmodi Abbatibus directis, nec ab istis recipere: quod si secus fiat, tam concedentes, quàm Ordinantes à collatione Ordinum suspensi remaneant, præter alias pœnas arbitrio ejusdem Congregationis reservatas. Quam declarationem Sanctissimus D. N. die 17. Januarii 1642. ad se delatam approbavit, & inviolabiliter observari iussit.

§. IX. *Dicta observari jubentur.*

Quæ quidem præmissa omninò volumus & jubemus in Civitate & Dioecesi Nostra Coloniaensi exactissimè observari.

C A P U T II.

§. I. *Illegitimus num ad Ordines admittendus.*

Quod verò ad Ordinandorum qualitates spectat, nòrint omnes, eum, qui non est de legitimo matrimonio natus, à susceptione primæ Tonsuræ & Ordinum rejcti, nisi à bona indole, vitæquæ & morum probitate, ac pietate ita commendetur, ut non paternum incontinentiæ crimen sectaturus, sed vitâ & exemplo suo pietatem & cultum Dei promoturus speretur; quo casu ad primam Tonsuram, minores Ordines, atquæ simplex beneficium Ecclesiasticum autoritate Nostrâ Ordinariâ interveniente; ad majores verò Ordines, & alia beneficia Ecclesiastica, non nisi per Sedis Apostolicæ dispensationem poterit admitti.

§. II. *Ordinandi testimonium Ordinis suscepti producant.*

UT de cujuslibet Ordine certius securiusquæ constet, singuli tam Re-

gulares, Ordinum etiam Mendicantium, quàm seculares de prima Tonsura & Ordinibus susceptis, testimonio Episcopi Ordinatoris per literas à Notario ipsius Episcopi subscriptas, & sigillo saltem ejusdem Episcopi communitas docebunt, antequam ad altiorem Ordinem provehantur.

§. III. *Qualitates initiandi primâ Tonsurâ.*

N ullus nisi sit origine, vel domicilio Dioecesanus Noster, baptizatus, sacri Chrismatismis unctio confirmatus, legitimo thoro natus, Fidei Catholicæ rudimenta edoctus, legendi & scribendi, etiam linguæ latinæ jactis fundamentis peritus, quique non habeat de his requisitis, ac de vitæ morumquæ probitate & literatura sufficiens testimonium à proprio Parocho loci, ubi baptizatus fuit, & notabili tempore degit, insuperquæ paratus sit coram Nobis vel Nostro in Pontificalibus Vicario testari se non judicii secularis fugiendi fraude, sed ut Deo liberius serviat, hoc primo Clericorum caractere insigniri velle, primâ Tonsurâ initiatur.

§. IV. *Qualitates initiandi minoribus Ordinibus.*

AD minores Ordines promovendus, non solum præditus sit omnibus qualitatibus ad primam Tonsuram suscipiendam requisitis; sed etiam eadem Tonsurâ insignitus, & si non origine aut domicilio, saltem Ecclesiastico beneficio Dioecesanus Noster, aut proprii sui Ordinarii Dioecesani literis dimissorialibus munitus, linguam latinam intelligat; nec minor sit duodecim annis; bonum quoquæ à Parocho suo, & Magistro Scholæ, in qua studuit, de vitæ morumquæ probitate, doctrinâ, ingenio, & indole testimonium producat, eorumquæ commendatione se eâ voluntate, ingenio & indole præditum doceat, ut non commoditatis suæ gratiâ, sed Dei tantum causâ ad capeffendos Ordines aspirare credatur.

Trid. sess. 23.
de Ref. c. 4.
Stat. Sifridi
p. 38. col. 2.
in fine.

Trid. loc. cit.
c. 5. Concl.
Province. Co-
lon. de an-
no 1539.
p. 345. col. 1.

C. is qui de
filiis presb.
in 6.

§. V.

§. V. *Interstitia in minoribus Ordinibus servanda.*

Trid. cit. c. 11.

Nullus ad plures se Ordines minores simul suscipiendos (nisi aliud Episcopo magis expedire videatur) presentet; cum Concilium Tridentinum temporum interstitia in minoribus non minus, quam majoribus Ordinibus servari: nec quemquam ad sacrum Subdiaconatus Ordinem ante annum elapsam ab Acolytatus susceptione promoveri voluerit, ut eò accuratius in unoquoque Ordine se possit exercere, idque in ea, cui ascriptus erit, Ecclesia (nisi fortè causâ studiorum absit) atque ita de gradu in gradum ascendat, ut in ipso cum ætate vitæ meritum & doctrina major accrescat, quod & bonorum morum exemplum, & assiduum in Ecclesia ministerium, atque major erga Presbyteros & superiores Ordines reverentia, & solito crebrior Corporis Christi communio maximè comprobabunt.

§. VI. *In iisdem ministrandum.*

Loc. cit. c. 17.

Sancta Tridentina Synodus summo flagrans desiderio, ut minorum Ordinum functio reflorescat, & ubi Ministrorum frequentia, & Ecclesiæ facultas permittit, jugiter vigeat, decernit, ut nullius Ordinis ministerium per alios, quam per constitutos in ipso Ordine exerceatur, qui habitum & tonsuram deferant Clericalem. Porrò ubi Clerici cælibes non inveniuntur, etiam conjugati vitæ probatæ, ad ea munia obeunda idonei, & qui tonsuram atque habitum Clericalem in Ecclesia gestent, modo bigami non sint, subrogari possunt.

§. VII. *Qualitates majoribus Ordinibus initiandorum.*

Loc. cit. cap. 11. 12. 13.

Qui verò ad Ordines majores se presentare voluerint, multò magis confiderent, sibi in re tanti momenti non esse festinandum; sed ea, quæ in Sacrosancto Concilio Tridentino de singulis Ordinibus per temporum interstitia conferendis, & ordinatis in unoquoque Ordine exercendis ac probandis sancita sunt, exactissimè esse servanda. Quia etiam ad singulos majores Ordines assumendi, per mensem ante ordinationem Episcopum adeant, qui Parocho, aut alteri cui magis expedire videbitur, committat, ut nomi-

Cit. sess. Cap. 5.

nibus ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publicè in Ecclesia propositis, de ipsorum Ordinandorum Natalibus, ætate, moribus & vita à fide dignis diligenter inquiret, & literas testimoniales ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat. Volumus pariter in statutis Dicecesanis circa proclamationes præmittendas præscripta accuratè observari.

Statuta Adolphi 3. pag. 432. Cap. quoniam non oportet, & pag. 486. §. an sciant quomodo.

§. VIII. *Quid in quatuor temporibus à Deo petendum?*

Universus similiter Populus à Pastoribus, Vice-Pastoribus & Concionatoribus Dominico die quamlibet sacram Ordinationem generalem proximè antecedente commoneatur, ut cum plerumque ad utilitatem populi disponatur Ordinandorum electio, jejuniis quatuor temporum jam inde ab initio nascentis Ecclesiæ in hunc finem ante singulas Ordinationes indictis, nec non piis sanctisque precibus, toto corde ad Deum convertatur, suaque demissione, & conversione, ab eo impetret, ut Episcopi eorumque adjutores in examinandis, deligendis & ordinandis Ecclesiæ Ministris, suo ritè Officio fungantur, ac tales Deus in messem suam mittendos operarios subministret, qui ei secundum eorum sum, in omni sanctitate, & justitia omnibus diebus vitæ suæ in munere suo fideliter serviant.

C A P U T III.

§. I. *Ordinandorum examini Suffraganeus præsit.*

Quoniam igitur Apostolo præcipiente, manus eorum nemini imponenda est, & ab Ordinandorum examine eorumdem prorsus pendet electio, Vicario Nostro in Pontificalibus, tanquam ad hoc munus in partem sollicitudinis Nostræ potissimum vocato, vel maximè cordi debent esse ea, quæ ad examen hoc ritè instituetum, in Conciliis cum Oecumenico Tridentino, tum Provincialibus ac Synodalibus sub Decessoribus Nostris HERMANNO V. ADOLPHO III. & aliis Archiepiscopis Colonienfis laudabiliter sancita sunt & decreta. Et quamvis Concilia hæc permittant, ut idem Noster Vicarius adiutores, & socios in hoc examinationis munere habeat, volunt tamen omninò, ut primas sollicitudinis partes teneat; nè si indignos sacro Ordine initiaverit, alieni cri-

1. Tim. 1. v. 22.

Sess. 7. de Reform. c. 11. Sess. 23. de Ref. c. 7. 12. Concil. Provinc. sub Hermann. par. 1. c. 1. & seq. Statuta Adolphi pag. 431. §. quoniam verò. §. mandamus. §. porro quo pius.

N minis

minis confors fiat. Quare inherentes decretis eorundem Conciliorum volumus omnino, & seriò mandamus, ut Ordinandum examini Noster in Pontificalibus Vicarius, cum cæteris Examinatoribus deputatis non tantùm interfit (quando per alias suas occupationes graviores commodè potuerit) sed & eidem examini vice, & auctoritate Nostrâ præsit, & quæ ex antiquis & novis Patrum sanctionibus, de qualitatibus Ordinandum in œcumenica Tridentina, atque Provincialibus & Diœcesanis Synodis ordinata sunt, studiosè magnâque cum diligentia observari faciat.

§. II. *Quid Ordinandum Examinatores jurare debeant.*

Examinatores autem ad examen Ordinandum assumendi ne à recto devient, atque favore vel munere corrupti peccent; quilibet eorum, antequam recipiatur, coram Nostro in Pontificalibus Vicario, se munus suum quacunque affectione sepositâ fideliter executurum, jurabit. Nullus porò Examinatorum valeat sui loco alium substituere, nisi & ipse substitutus similiter juramentum præstiterit.

§. III. *Ordines gratis conferendi, soli Testimonialium scribæ 16. albi assignantur.*

Cum nihil pro collatione quorumcunque Ordinum, etiam Clericalis Tonsuræ, nec pro literis dimissoriis, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacunque causa exigendum sit; nec etiam sponte oblatum accipiendum, & Oecumenica Synodus Tridentina omnem contrariam consuetudinem etiam immemoriam tanquam corruptelam, & abusum simoniacæ pravitati suffragantem expressè condemnens; idcirco caveant non tantùm Ordinum Collatores, sed etiam omnes & singuli Ordinandum Examinatores, eorumque famuli, Ministri, scribæ & Notarii, nè ab examinandis ad sacros Ordines suscipiendos, ante, vel post illorum examen, seu Ordinationem, occasione examinis prædicti, vel Collationis Ordinum quicquam prorsus exigant, nè sponte etiam oblatum accipiant. Scriba tamen, sive Notarius Episcopi Ordinatoris, si ipsi nullum aliàs salarium pro eo Officio exercendo sit constitutum, accipiet, juxta Concilii Tridentini permissionem, pro singulis dimissoriis, aut testimonialibus literis, decimam dumtaxat partem unius aurei, quam ad sexdecim albos monetæ Colonienfis, taxamus.

§. IV. *Ætas promovendorum ad Ordines sacros.*

Nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum-secundum, ad Diaconatus antevigesimum-tertium, ad Presbyteratus ante vigesimum-quintum ætatis suæ annum inchoatum promoveatur.

§. V. *Ante ætatem ordinati suspenduntur.*

Si quis autem vel secularis, vel Regularis, absque speciali dispensatione Apostolica, ante hujusmodi ætatem ad aliquem ex sacris Ordinibus se fecerit promoveri, ab ipsius Ordinis usu & exercitio ipso jure est suspensus; & si ejusmodi suspensione permanente, in eodem Ordine ministraverit, eo ipso irregularitatis pœnam incurrit.

§. VI. *Tituli Ordinandum discutiendi.*

Tituli quoque Ordinandum, sive beneficiales sint, sive patrimoniales diligenter discutiantur, & nemo sacris Ordinibus ad titulum beneficii quantumvis optimi initietur, nisi Canonicam institutionem seu collationem, & pacificam possessionem ejusdem se obtinere antea probaverit; prout à Concilio Tridentino definitum est, cujus verba cum alia præterea contineant, hic duximus inserenda: *Statuit sancta Synodus, ne quis deinceps Clericus secularis, quamvis aliàs sit idoneus moribus, scientiâ & ætate ad sacros Ordines promoveatur, nisi priùs legitime constet eum beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestè sufficiat, pacificè possidere; id verò beneficium resignare non possit, nisi factâ mentione, quod ad illius beneficii titulum sit promotus; neque ea resignatio admittatur, nisi constiterit, quod aliunde vivere commodè possit; & aliter facta resignatio nulla sit.* Idcirco qui ad Ordinem Subdiaconatus se præsentare voluerint, maturè priùs examinata illius muneris, ad quod aspirant, dignitate, & si opus, quod ultrò appetunt (nempe perpetuam castitatem servandi, Tonsuram & habitum Clericalem deferendi, Horas Canonicas quotidie recitandi, & Dei servitio, atque Ecclesiæ Ministerio se totos mancipandi) vires suas, Deo adjuvante, non excedere sperent, aliquot diebus ante ipsam Ordinationem coram Nostro in Pontificalibus Vicario cum documentis sufficientis ad Ordines suscipiendos tituli compareant, quæ si legitima & legalia reperiantur ad ulterius examen vitæ & doctrinæ remittantur.

§. VII.

Trid. S. S. 21.
de Ref. c. 1.

Loc. cit.

Trid. S. S. 23.
de Ref. c. 12.

Pii 11. Constitutio 7.

Sess. 21. de Ref. c. 2.

§. VII. *Idem seruetur, quoad titulum Patrimonii seu pensionis.*

§. VIII. *Titulus minimùm sit 25. aureorum annui redditus.*

Loc. cit.

E Adem similiter ab illis, qui titulo Patrimonii seu pensionis Ordinari petunt, diligenter & inuolatè præcipimus observari. Insuper cùm Synodus Tridentina de forma eosdem ad sacros Ordines admittendi disertè loquatur, ut sequitur: *Patrimonium verò, vel pensionem obtinentes Ordinari posthac non possint, nisi illi, quos Episcopus iudicaverit assumendos pro necessitate vel commoditate Ecclesiarum suarum, eoque prius perspecto, patrimonium illud vel pensionem vere ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint: atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus possint donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint, antiquorum Canonum pœnas super his innovando: & alibi, cum nullus debeat ordinari, qui iudicio sui Episcopi non sit utilis aut necessarius suis Ecclesiis, sancta Synodus vestigiis sexti Canonis Concilii Chalcedonensis inherendo statuit, ut nullus imposterum ordinetur, qui illi Ecclesie aut pio loco, pro cuius necessitate aut utilitate assumitur, non adscribatur, ubi suis fungatur muneribus, nec incertis vagetur sedibus. Quod si locum inconsulto Episcopo deseruerit, ei sacrorum exercitium interdicitur: Propterea magnus est abusus, quo libet indistinctè ad titulum patrimonii ordinare. Imitari proinde deberent Episcopi sanctos Pontifices, qui in primordiis Ecclesie parcellissimi erant in Clericis ordinandis: nam ut ait S. CLEMENS, Papa & Martyr: Tales ad Ministerium eligantur Clerici, qui dignè possint Dominica Sacramenta tractare; melius est enim Domini Sacerdotium paucos habere ministros, qui possint dignè opus Dei exercere, quàm multos inutiles, qui onus grave Ordinatori adducant. Eapropter severe prohibemus quemquam deinceps ordinari titulo patrimonii, seu pensionis, nisi seruitio certæ alicujus Ecclesie se prius adscripserit, in qua suscipiendi Ordinis Officium & functiones obeat, aliaque juxta præscripta Synodi Tridentinæ & Decessoris Nostri WALRAMI Archiepiscopi Coloniensis decreta præstiterit. Veramus quoque ordinatum aliquem ad ulteriorem Ordinem admitti, nisi prius Ordinis suscepti publicum fecerit exercitium in Ecclesia, cujus seruitio se adscripsit, desuperque sufficiens testimonium exhibuerit.*

Ess. 23. de Ref. c. 16.

C. tales dist. 23.

Pag. 109. col. 2.

T Itulus beneficalis, vel patrimonialis, omnibus etiam deductis oneribus, sit deinceps viginti quinque, ut minimùm, florenorum aureorum rhenensium annui redditus, à quovis Ordinandorum coram Episcopo Ordinatore documentis publicis, seu literis debita in forma expeditis, ante omnia probandus, qui non solum in registro ejusdem Episcopi Ordinatoris, sed & ipsius Ordinati literis disertè exprimitur.

§. IX. *Testimonium doctrinæ & exercitii in susceptis Ordinibus exhibendum.*

P Ræter dictas porrò tituli probationes, quisquis majoribus Ordinibus insigniendus secularis, si in Ecclesia Collegiata, eivè subjecta resideat, à Decano illius Capituli, vel eo absente, ab ipsomet Capitulo: si in Collegio, vel Gymnasio aliquo degat, ab illius Præfide seu Regente, aliàs à proprio Parocho adferat testimoniales literas laudabilis vitæ anteaactæ, doctrinæ, & exercitii in Ordinibus susceptis, etiam quoad vestium usum quotidianum, quæ Clericos decent, & speciatim, an ritè & piè, quæ ipsum agere conveniebat, fecerit, an Horas Canonicas recitaverit, habitum & Tonсурam Clericalem gestaverit, prout etiam, quod nullâ censurâ, nullâ irregularitate, nulloquè alio Canonico impedimento sit irretitus.

CAPUT IV.

§. I. *Ad Ordines Superiores non promoveatur, nisi in inferiorum functionibus & ceremoniis exercitatus.*

V ERùm nè qui paulò ante totus adhuc secularis erat, mox Clericus, imò cum gravi ipsius populi admiratione & offensione sacerdos appareat, antequam probatus, & in unoquoque munere juxta præscriptos à Romana Ecclesia ritus & ceremonias satis sit exercitatus: volumus, ut nemo deinceps Subdiaconus, vel Diaconus ad Superiorem Ordinem promoveatur, nisi in examine ordinandorum eandem rituum & ceremoniarum sacrificii Missæ sufficienter gnarum esse constiterit.

S. II. Clerici beneficiati quoties communicare debeant.

Trid. sess. 23.
de Ref. c. 13.

Insuper omnes Clerici beneficiati, quamdiu nullo ordine sacro insigniti fuerint, saltem in quinque majoribus annis festiuitatibus, videlicet Paschatis, Pentecostes, Assumptionis Beatissimæ Virginis MARIÆ, Omnium Sanctorum, & Natiuitatis Domini, sacram Eucharistiam reuerenter sumant, salvâ consuetudine earum Ecclesiarum, ubi frequentior Communio esse solet; sciantque Subdiaconi & Diaconi maximè decere, ut singulis diebus Dominicis & solemnioribus Festis altari ministrantes sacram communionem percipiant.

S. III. Ordinandi quando comparebunt in domo Suffraganei.

Loc. cit. c. 7.
sub Herman-
no c. 22. &
24. & sub
Adolpho 3. §.
mandamus
pag. 432.

Quotquot ad primam Tonsuram, minores, maioresque Ordines aspirant, cum requisitis documentis manè feriâ tertiâ, quartâ, vel quintâ, ante ipsam sacram Ordinationem in domo Vicarii Nostri in Pontificalibus se sistant, & nomina sua inscribi curent, ut præhabitâ ab eo in scriptis licentiâ, deinde iuxta præscriptum Concilii tam Tridentini, quàm Provincialis ac Diocæsani Colonienfis, horâ & loco ad id constitutis examinentur: ad examen verò nullus, qui honesto non fuerit indutus habitu, nequè conuenienti pro Ordinis sui ratione Tonsurâ insignitus Clericali admittatur.

S. IV. Ratio cantus Gregoriani in examine habebitur exacta.

ET quia hætenus in cantu Ecclesiastico addiscendo magna Ordinandorum negligentia, non sine gravi offendiculo populi fuit animadversa, ut aut muti sint multi in Choro Clerici, cantus Ecclesiastici imperiti, aut ob cantus inconcinnitatem mutis deteriores reperiantur. Idcirco seriò mandamus omnibus ad sacros ordines aspirantibus, ut Cantum Gregorianum seu Choralem addiscant: quia & huius in examine posthac rationem accuratam haberi, pro ratione personarum & instituti volumus.

S. V. Sixtina Constitutio de Tonsura & habitu Clericorum observanda.

Quicumquè Clericalem Tonsuram, vel aliquem Ordinem minorem susceperint, sicut & singuli majoribus Ordinibus initiati, in Vertice Capitis coronam sibi radi curent, pro uniuscuiusquè Ordinis, gradus, ac status conditione latam, eamquè conspicuam semper gerant, non minùs quàm vestem habitumquè Clericalem, sub pœnis in Constitutione SIXTI V. quam severè observari volumus saluberrimè comprehensis.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

S. I. Exordium Constitutionis.

Cum Sacro-sanctam Dei Ecclesiam, quam Tom. 2. Bul-
laru, const. 92. saluator Noster suo pretiosissimo sanguine acquisiuit, sponsam sibi elegerit, & Nobis licet indignis custodiendam tradiderit, eidem sine ruga, sine macula, atque in omnibus suis membris placentem conservare debemus, ut in ea omnia ordinata, singula distincta, cuncta interioribus exterioribusque pietatem & devotionem redolentia inveniantur, & ut ineffabilibus circumamicta varietatibus, speciosa in oculis suis appareat, quantum favente Deo valeamus, id ipsum munus exequi decrevimus.

S. II. Causa.

Quare animadvertentes, quod qui in sortem Domini ad eisdem Ecclesie decus & ornamentum sunt vocati, & ex eo Clerici nomen consecuti, quicumque censu Ecclesiastico vivunt, singulari aliquo signo, à reliquo populo distingui debent, ne cui eorum iure dici possit: Quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? & ad hoc ipsum sollicitudinis nostræ obrutus dirigentes, ne sanguis eorum de manu nostra requiratur, cum ingenti cordis nostri dolore invenimus complures suprascriptâ Domini sententiâ iustè redarguendos. Nam eorum plerique Clericali honore neglecto, in vestibus Laicalibus incedentes, eo se mirifico indignos privilegio reddiderunt. Quapropter licet sacris Canonibus, Conciliis Generalibus, & Apostolicis Constitutionibus certus circa eorum, qui Clericali charactere

insigniendi sunt, habitum, etatem & alias qualitates sit præscriptus modus, & contra Clericos in habitu Clericali, & Tonsura non incedentes imposta pœna, nempe ut gratis, immanitatibus, & aliis privilegiis Clericalibus minimè gaudeant, tamen cum injuria temporum, & forsân dormientibus Pastoribus, inimicus homo lethifera transgressionis rixania superseminaverit.

S. III. Tonsura & habitus Clericis præscribitur.

Nos propterea his & aliis Rationalibus de causis adducti, nè quis nimia, sive Pastorum sive temporum indulgentia & impunitate, seu oscitantia, cum religionis dedecore, nominis Dei contemptu, & propria salutis dispendio de cætero abutatur; hac nostrâ perpetuò valiturâ constitutione præcipimus & mandamus, omnibus & quibuscunquè Clericis, non solum in sacris, sed etiam aliis minoribus Ordinibus constitutis, & Clericali tantum Tonsurâ insignitis, & necdum beneficia Ecclesiastica qualiacunquè etiam simplicia, nunc & pro tempore obtinentibus, & in illis, vel ad ea jus habentibus, verum etiam pensiones super quibusvis fructibus, redditibus, aut proventibus quarumvis Patriarchalium, Primatialium, Metropolitanarum, Cathedralium, & aliarum quarumcunquè Ecclesiarum, seu Abbatialium, Capitularium, & Conventualium Mensarum, nec non Monasteriorum, Præpositurarum, Præposituratum, Prioratum, Præceptoriarum, Hospitalium, Canoniarum, Præbendarum, dignitatum, personatum, administrationum, Officiorum & beneficiorum quorumcunquè Ecclesiasticorum, secularium, & quorumvis Ordinum Regularium, seu illorum distributionibus quotidianis, ac juribus, emolumentis, & obventionibus universis sibi reservatis, aut fructus ipsos, prædiave aut bona Ecclesiastica loco pensionum sibi assignatos, vel assignata ex quacunque concessione, seu dispensatione Apostolica percipientibus, etiam conjugatis, præsertim si iidem Clerici conjugati juxta constitutionem præ mem. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri in Concilio Tridentino innovatam, privilegiis Clericalibus uti velint, tam in Romana Curia degentibus, quam extra eam ubilibet gentium & locorum constitutis, ut ipsi & eorum quilibet quantumvis exempti existant, & quovis privilegio vel immunitate gaudeant, quacunque dilatione, aut tergiversatione postpositâ, debeant omninò qui in urbe presentes fuerint, intra quindecim dies, qui verò citra montes intra quatuor menses, qui denique ultra montes

constituti sunt, intra octo menses, à die publicationis presentium literarum in Romana Curia faciendæ, Tonsuram & habitum Clericalem, vestes scilicet talares, aut Milites infra dicendi, quibus pensiones, aut fructus, aliave bona Ecclesiastica reservata sunt, suæ Militiæ convenientem, quacunque remorâ excusatione, assumere, & jugiter deferre. In futurum autem non nisi aëlu Clericis in habitu Clericali & Tonsura, & Militibus infra dicendis in Militari incedentibus, suæ Militiæ propria, aut alia quacunque Ecclesiastica etiam simplicia beneficia respectivè conferantur aut commendentur, aut pensiones fructusvè aut bona Ecclesiastica reserventur.

S. IV. Non parentium pœna.

Alioquin ipsos & ipsorum quemlibet, qui quo-ad gestandum habitum Clericalem & Militarem supradictum, lapsi hujusmodi tempore eorum unicuique ut supradictum est, præfixo, nostris hujusmodi præcepto & mandato nunc & impofterum perpetuis futuris temporibus cum effectu non obederint, præter alias pœnas contra eosdem institas, etiam quibuscunquè dignitatibus, administrationibus, Officiis, Canonicatibus & Præbendis, ac beneficiis etiam simplicibus & præstimonis per eorum quemlibet in titulum, commendam, vel alias pro tempore obtentis, nec non pensionibus & fructibus ac prædiis, bonisque Ecclesiasticis hujusmodi quocunquè modo eis reservatis, vel reservandis, omnique jure sibi in eis vel ad ea quomodolibet competenti, harum serie ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine privamus; ac sine ulla alia monitione, citatione, judicis decreto, aut ministerio, ipso facto privatos declaramus, ac tam beneficia ipsa per privationem hujusmodi vacare, & liberè aliis conferri posse, quam etiam pensiones cassatas, extinctas esse & fore, ac fructuum, vel aliarum rerum reservationes cessare, & quemquam ulterius ad illorum solutionem minimè teneri, & ob non solutionem, censuras & pœnas aliquas incurrere non posse, nec debere decernimus; ipsasque dignitates, personatus, administrationes, officia, nec non Canonicatus & Præbendas, & beneficia sic pro tempore vacantia, collationi, provisioni & dispositioni nostræ, & Romani Pontificis pro tempore existentis perpetuò reservamus.

S. V. Decretum irritans.

Statuentes sic in præmissis universis & singulis per quoscunque judices & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Audito-

tores, & S. R. E. Cardinales, sublatâ eis & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate, in quavis causa & instantia iudicari & definiri debere, nec non irritum & inane, quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

s. VI. Declaratio circa Milites & alios Romanæ curiæ Officiales.

Ceterum Milites quarumvis Militiarum sub regula aliqua approbatâ Canonice institutarum, vel alios Romanæ Curie Officiales, qui non uti Clerici, sed potius tanquam Milites juxta privilegia & dispensationes Apostolicas eis in genere vel in specie per Nos aut prædecessores nostros nominatim concessa, & sub sel. recor. Pii Papæ V. prædecessoris nostri constitutione, quæ incipit; Sacrosanctum &c. hujusmodi privilegiorum forsitan revocatoria minimè comprehensa, beneficia Militiæ, quam professi sunt, Regularia obtinent, seu pensionis super quibusvis fructibus, redditibus & proventibus Ecclesiasticis, etiam prædictarum Ecclesiarum & beneficiorum secularium, aut fructus ipsos sibi reservatos percipiunt, aut obtinebunt, vel percipient in futurum, sive Clericali Characterè insigniti sint, sive non sint, qui verò Clerici sunt, etiamsi ab initio tempore reservationis pensionum, seu fructuum hujusmodi, Regularem habitum nondum susceperint, nec Militiis Officiorum Romanæ Curie adscripti fuerint, sed post factas eorum cuique reservationes, ante vel post publicationem presentis constitutionis, Milites effecti extiterint, sub præcepto & mandato præfatis, de habitu & tonsura Clericali deserendis, nolumus comprehendere; sed iis permittimus, ut Regulari habitu Militiæ, quam professi sunt, convenienti, vel si ipsi Milites Romanæ Curie Officiales fuerint, qui pensiones, aut fructus, alia vel prædicia aut bona Ecclesiastica ex dispensatione seu privilegio Apostolico percipiant, habitu Militari supra scripto absque alicujus censuræ vel pœnæ Ecclesiasticæ incursum licitè uti valeant; & nihilominus tam beneficia suæ Militiæ Regularia retineant, quam etiam pensiones super Ecclesiarum & beneficiorum prædictorum etiam secularium fructibus, seu bona vel fructus præfatos sibi pro tempore reservatos percipiant.

s. VII. Clausula derogatoria.

Non obstantibus Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non consuetudinibus, etiam longissimo & immemorabili

tempore observatis, quæ abusus & corruptelæ potius censenda sunt; privilegiis quoquè, indultis & literis Apostolicis quorumcunque tenorem existant, quæ omnia nolumus cuiquam adversus præmissa in aliquo suffragari.

s. VIII. Constitutionis mandatur publicatio.

Mandamus verò universis & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis & aliis Prælatiis, ac locorum Ordinariis, ut in suis quisque Ecclesiis, Civitatibus & Diocesisbus curent presentes literas, earumquè exempla publicari & inviolatè servari.

s. IX. Locus publicationis Romanæ.

Et nè quis presentium literarum ignorantia se valeat excusare, jubemus illas ad valvas Basilicarum S. Joannis Lateranensis & Principis Apostolorum de urbe, & in acie Campi Floræ, & in Cancellaria Apostolica affigi & publicari, earumquè exempla inibi affixa relinqui, & deinde in eadem Cancellaria Apostolica in libro Quinterno appellato, inter ceteras constitutiones perpetuas describi & registrari. Decernentes publicationem in Basilicis præfatis, & in acie Campi Floræ faciendam, post lapsum temporis superius præfixi unumquemquè arctare & afficere, perinde ac si ipse presentes literas singulis personis præfatis personaliter intimatæ fuissent.

s. X. Transumptorum fides

Volumus quoquè earundem presentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, plenam & indubitaram fidem in iudicio & extra adhiberi, quæ ipsis Originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo nono, quinto idus Januarii, Pontificatus nostri, anno quarto.

s. VI. Professio fidei ab ordinandis quando facienda.

Omnes admissi ad sacros Ordines suscipiendos, generalis Ordinationis die ad medium horæ octavæ matutinæ in Metropolitana Nostra, vel aliâ Ordinibus conferendis ab Episcopo Ordinatore designata Ecclesia adfint, honestâ induti veste talari, nec non coronâ justæ ac decentis pro

pro Ordine atque gradu suo magnitudinis insigniti, & coram Vicario Nostro in Pontificalibus, vel alio per ipsum ad id deputato, Catholicæ Fidei professionem juxta formulam à Pio Papa IV. præscriptam, palàm emittant sub pœna rejectionis pro illa vice à susceptione Ordinis.

Constit. 88.
Bullarii
Tom. 2.

§. VII. *Ordinandorum paramenta.*

Pontificale
rit. de Ordini-
bus, conferen-
pag. 7 §. Or-
dinandi.

Parata quoque habeant paramenta Ecclesiastica coloris sacrosancto Missæ officio sacrarum Ordinationum convenientis, atque cereum: & cum à Secretario seu Notario Episcopi, ordinatoris fuerint nominati, respondeant *Adsum*, factâque eidem Episcopo debitâ reverentia ad locum ordinationis, secundum descriptionis ordinem accedant.

§. VIII. *Eorundem ad Communionem præparatio.*

Singuli majoribus Ordinibus initiandi, præviâ Sacramentali Confessione, ad Sacram Communionem, eodem Sabbatho Ordinationis reverenter ac devotè sumendam sese præparent.

§. IX. *Primitiæ quando celebrandæ.*

Sacerdotes, intra quadraginta dies ab Ordinatione sua, juxta antiquam consuetudinem, primitias suas celebrent: & si qui præscripto tempore id non præstiterint, denunciarentur ac debitè puniantur; sed nè quisquam fortè à susceptione Ordinis sacerdotalis rejectus, ad evitandam apud suos confusionem, ministerium Sa-

cerdotale Sacrilegâ temeritate usurpare attemptet, districtè præcipimus, ut nemini primitias celebrare permittatur, antequam Superiori Ecclesiastico Seculari, vel Regulari ejus loci, ubi primitias celebrare intendit, literas suscepti Sacerdotii exhibuerit: atque Sacros Missæ ritus & cæremonias ab aliquo cæremoniarum & rituum Ecclesiæ perito Sacerdote se didicisse testimonio instructoris sui legitimè probaverit.

§. X. *Neo-mystrarum Convivia sint honesta & frugalia.*

Um omnia Christianorum Convivia frugalia atque honesta esse, & sobrietatem sapere deceat, tum ejus præcipuè, qui primitias celebraturus est, ideo ad evitandum immoderatum luxum, & ea quæ ipsum comitari solent inconvenientia, seriò mandamus, ut Sacerdos primitiis sacræ operaturus ab immoderatis Conviviis instituendis absteineat, in iisque omnes Comestationum & potationum in seram usquè noctem protractiones, Saltitationes, ac quævis aliæ levitates & insolentiæ caventur.

§. XI. *Ordinati Dominicis diebus & festis solemnibus celebrent.*

Deniquè Sacerdotes in domino hortamur, ut omnibus diebus Dominicis, festisque solemnibus, nisi legitimâ gravique causa sint impediti, sanctissimum Missæ Sacrificium Deo pro suis, ac totius populi peccatis offerant.

TITULUS XI.

De Sacramento Matrimonii.

CAPUT I.

§. I. *Sponsalium obligatio.*

Quotidiana docet experientia, Matrimonia temerè & præproperè contracta infinitas parere difficultates, & infelices sæpè exitus fortiri; proinde rectè ordinatum est, ut sponsalia, quæ futuri Matrimonii promissionem & reciprocam

C. Noftrates
30. 9. 5.

utriusque obligationem continent, præmittantur. Quæ quamvis per copulam carnalem, ut olim, non transeant in Matrimonium, certum tamen est ea, sive publicè, sive privatim absque præsentia Parochi & testium contracta valida esse, nec sine peccato, deficientibus causis in jure expressis posse violari; quod proinde Pastores, Vice-Pastores, Concionatores & Confessarii suis auditoribus sapiùs explicare &

& seriò inculcare non intermittant; nè quod multi leviter spondent, faciliùs retractent, & sic plurimorum inde emergentium incommodorum auctores existant.

s. II. *Sponsalia ubi, & coram quo contrahenda.*

UT sponsalia majore cum deliberatione & iudicio celebrentur, monemus, ut coram proprio alterutrius contrahentium Parocho, seu Vice-Parocho & duobus testibus in Ecclesia, locovè sacro, aut domo saltem aliqua honesta, nunquam verò in cauponis, seu tabernis contrahantur. Secùs facientes trium florenorum aureorum rhenensium: ipse verò Parochus aut Vice-Parochus contraveniens duplicem pœnam, Fisco solvendam subeat. Severè quoquè inhibemus, ne potu obrutis sponsalia contrahere volentibus Curati seu Vice-Curati assistant.

s. III. *An consensu parentibus?*

Uret etiam Parochus, seu Vice-Parochus, ut parentum quoquè consensus sponsalibus accedat; què si iustis ex causis denegent, non temerè procedat, sed liberos moneat, nè invitis & insciis ipsis, vel tutoribus aut amicis sponsalia ineant. Admoneat pariter parentes, tutores vel amicos, ne austeritate nimia liberorum, vel sibi commissorù tardiùs equo differant connubia: ut incontinentiæ vel fugæ, vel inconsultæ rei aggrèdiendæ pœnitendam non præbeant occasionem; hortetur similiter parentes, ne invitas proles ad Matrimonium adigant; infelicissimos siquidem coacta Matrimonia producant effectus, & ut de plena libertate contrahere volentium constet, eandem coram Pastore vel Vice-Pastore declarent.

s. IV. *Sponsi de quibus examinandi.*

PRiUSquam sponsalia contrahantur, Pastor seu Vice-Pastor seorsim inquirat, an despondendi noverint Catholicæ Fidei rudimenta, an Sacro Chrismate sint confirmati, an ullius sibi conscii sint impedimenti Canonici; quod si rudimenta fidei ignorare, aut non confirmatos vel Canonice impeditos deprehendat, antequam Matrimonio jungat, ignorantes orationem Dominicam, salutationem Angelicam, Symbolum Apostolorum, præcepta Decalogi & Ecclesiæ doceat; non confirmatos, ut ante Matrimonium se confir-

mari curent, admoneat; Canonice impeditis impedimenta dirimentia exponat, alia verò ut amoveant, hortetur.

s. V. *Matrimonium post sponsalia non diu differendum.*

GRAViter peccant, qui ante solemnizationem Matrimonii carnaliter se cognoscunt; quare Parochus seu Vice-Parochus admoneat desponsos, ut, quamprimum commodè possunt, præmissis juxta Concilii Tridentini præscriptum proclamationibus Matrimonio solemniter copulentur: ad evitandum verò periculum ante Sacerdotis benedictionem in templo suscipiendam, eodem non utantur domicilio, nisi ante sponsalia cohabitaverint.

s. VI. *Suspecti in Parochia non tolerantur.*

PARochus seu Vice-Parochus non facile quempiam ignotum cujusvis status, gradus & conditionis in suam Parochiam ex aliena Dicecesi commigrantem ibidem cum muliere, quamvis eam suam uxorem asserat, habitare patiatur.

C A P U T II.

s. I. *Decretum Tridentini de Matrimonio publicandū in locis ubi nondum publicatum est.*

COMperimus decretum Concilii Tridentini de clandestinis Matrimoniis juxta præscriptum ejusdem non ubivis, præsertim in Ecclesiis, Ducatibus, Comitatus, Territoriis & Dominiis in Dicecesi quidem Nostra existentibus, sed temporali nostræ jurisdictioni & Dominio non subjectis esse publicatum, & inde gravissimos abusus oriri; quibus ut efficaciter occurramus, seriò præcipimus omnibus ac singulis Civitatis & Dicecesis Nostræ Pastoribus & Vice-Pastoribus, tam sub temporali nostra jurisdictione, quam extra eam in Nostra Dicecesi constitutis, ut, in quocunque loco dictum decretum non est publicatum, id ipsum intra mensis spatium à die habitæ præsentium notitiæ, promulgent: ac deinceps semel aut bis in anno, aut quoties opus fuerit, repetant ac populo inculcent, factæque promulgationis literas testimoniales Nobis seu Nostro in Spiritualibus Vicario Generali aut saltem Archidiacono loci consignent; volumus pariter publicationem ejusdem in locis etiam, in quibus hæctenus promulgatum fuit, reiterari.

DE:

DECRETUM
CONCILII TRIDENTINI
DE REFORMATIONE
MATRIMONII.

T Ametsi dubitandum non est, clandestina Matrimonia, libero contrahentium consensu facta, rata & vera esse Matrimonia, quamdiu Ecclesia ea irrita non fecit; & proinde jure damnandi sunt illi, ut eos Sancta Synodus anathemate damnat, qui ea vera ac rata esse negant, quique falso affirmant, Matrimonia à filijs-familias sine consensu parentum contracta, irrita esse, & parentes ea rata vel irrita facere posse, Nihilominus Sancta Dei Ecclesia ex iustissimis causis illa semper detestat a est, atque prohibuit. Verùm cum Sancta Synodus animadvertat, prohibitiones illas propter hominum inobedientiam jam non prodesse; & gravia peccata perpenderit que ex eisdem clandestinis conjugij ortum habent; præsertim verò eorum, qui in statu damnationis permanent, dum priore uxore, cum qua clam contraxerant, relicta, cum alia palam contrahunt, & cum ea in perpetuo adulterio vivunt. Cui malo cum ab Ecclesia, quæ de occultis non judicat, succurri non possit, nisi efficacius aliquod remedium adhibeatur: Idcirco Sacri Lateranensis Concilii sub Innocentio III. celebrati vestigiis inhaerendo præcipit, ut in posterum, antequam Matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium Parocho tribus continuis diebus festivis in Ecclesia inter Missarum solemnias publicè denuntietur, inter quos Matrimonium sit contrahendum. Quibus denunciationibus factis, si nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem Matrimonii in facie Ecclesie procedatur, ubi Parochus, viro & muliere interrogatis & eorum mutuo consensu intellecto, vel dicat: Ego vos in Matrimonium conjungo, in nomine Patris, & Filii & Spiritus Sancti: vel aliis utatur verbis, juxta receptum uniuscujusque Provincie ritum. Quod si aliquando probabilis fuerit suspicio, Matrimonium malitiosè impediri possit: tot præcesserint denunciations, tunc vel una tantùm denunciatio fiat, vel saltem Parocho & duobus vel tribus testibus presentibus Matrimonium celebretur, deinde ante illius consummationem denunciations in Ecclesia fiant; ut si aliqua subsunt impedimenta, faciliùs detegantur, nisi Ordinarius ipse expedire judicaverit, ut prædictæ denunciations remittantur: quod illius prudentie & judicio Sancta Synodus relinquit. Qui aliter quàm presente Parocho, vel alio Sacerdote, de ipsius Parochi seu Ordinarii licentia & duobus vel tribus testibus Matrimo-

nium contrahere attentabunt, eos Sancta Synodus ad sic contrahendum omnino inhabiles reddit, & hujusmodi contractus irritos & nullos esse, decernit, prout eos præsentis decreto irritos facit & annullat. Insuper Parochum, vel alium Sacerdotem, qui cum minore testium numero, & testes, qui sine Parocho vel Sacerdote hujusmodi contractui interfuerint, nec non ipsos contrahentes graviter arbitrio Ordinarii puniri præcipit. Præterea eadem Sancta Synodus hortatur, ut conjuges ante benedictionem sacerdotalem in templo suscipiendam, in eadem domo non cohabitent, statuitque benedictionem à proprio Parocho fieri, nequè à quoquam nisi ab ipso Parocho, vel ab Ordinario licentiam ad prædictam benedictionem faciendam alii Sacerdoti concedi posse, quacunquè consuetudine etiam immemorabili, quæ potius corruptela dicenda est, vel privilegio non obstante. Quod si quis Parochus, vel alius Sacerdos, sive Regularis, sive Secularis sit, etiamsi id sibi ex privilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendat, alterius Parochie sponsos, sine illorum Parochi licentia Matrimonio conjungere, aut benedicere ausus fuerit, ipso jure tam diu suspensus maneat, quam diu ab Ordinario ejus Parochi, qui Matrimonio interesse debebat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absolvatur. Habeat Parochus librum, in quo conjugum & testium nomina, diemque & locum contracti Matrimonii describat, quem diligenter apud se custodiat. Postremò Sancta Synodus conjuges hortatur, ut, antequam contrahant, vel saltem triduo ante Matrimonii consummationem sua peccata diligenter confiteantur, & ad sanctissimum Eucharistie Sacramentum piè accedant. Si quæ Provincie aliis, ultra prædictas, laudabilibus consuetudinibus & ceremoniis hac in re utantur, eas omnino retineri Sancta Synodus vehementer optat. Nè verò hæc tam salubria præcepta quæquam lateant, Ordinarius omnibus præcipit, ut cum primum potuerint, curent, hoc decretum populo publicari ac explicari in singulis suarum Diocesium parochialibus Ecclesiis, idque in primo anno quàm sepius fieri; deinde verò quoties expediri viderint. Decernit insuper, ut hujusmodi decretum in unaquaque Parochia suum robur post triginta dies habere incipiat à die primæ publicationis in eadem Parochia factæ numerandos.

§. II. In visitationibus inquirendum, an hoc decretum sit publicatum.

QUapropter mandamus omnibus Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, & Decanis tam Collegialibus, quàm Ruralibus, ut in visitationibus singularum

larum Ecclesiarum Parochialium sedulo inquirant, num prædictum decretum publicatum sit; & in suarum Visitationum actis expressè aurent, an huic Nostro mandato satisfactum sit, ut inobedientes debitè puniantur.

s. III. *Transseuntes per loca publicati huiusce decreti ad alia ubi non est publicatum, invalidè ibidem sine præsentia Parochi & testium Matrimonium contrahunt.*

QUAMVIS jure antiquorum Canonum Matrimonium clandestinum libero contrahentium consensu initum, verum fuerit Matrimonium, novo tamen Tridentini decreti jure illud irritum est, adeò etiam, ut quotquot ex locis, ubi decretum istud est promulgatum, per loca transeunt, in quibus illud nondum est publicatum, retinentes idem domicilium, ibique absque proprio Parocho & testibus Matrimonium contrahunt, horum Matrimonium irritum prorsus sit ac nullum; prout sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum hac super re à FERDINANDO Archiepiscopo Decessore nostro consulta respondit: Idemquè URBANUS VIII. Pontifex per suas literas confirmavit, quarum verba hæc sunt:

URBANUS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

EXponi nuper Nobis fecit Venerabilis Frater Archiepiscopus Colonienfis, quod habito nuper per eum ad Venerabiles Fratres Nostros S. R. E. Cardinales, sacri Concilii Tridentini Interpretes recursu supra infra-scriptis dubiis, videlicet; Primo, An incola tam masculi quàm femina loci, in quo Concilium Tridentinum in puncto Matrimonii est promulgatum, transeuntes per locum, in quo dictum Concilium non est promulgatum, retinentes idem domicilium, validè possint in isto loco Matrimonium sine Parocho & testibus contrahere. Secundo, quid si eò prædicti incola tam masculi quàm femina solo animo sine Parocho & testibus contrahendi se transferant, habitationem non mutant. Tertio, quid si iidem incola tam masculi quàm femina eò transferant habitationem illo solo animo, ut absque Parocho & testibus contrahant. Iidem Cardinales ad primum & secundum, non esse legitimum Matrimonium inter sic se transferentes, & transeuntes cum fraude.

Ad tertium verò dubiorum huiusmodi, si domicilium verè transferatur, Matrimonium esse validum responderunt & resolverunt, prout in decreto desuper emanato plenius continetur. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, dictus Archiepiscopus responsum seu dubiorum prædictorum resolutionem huiusmodi pro illius subsistentia & validitate firmioribus, Apostolica nostra Confirmationis robore communitè summopere desideret; Nos eundem Archiepiscopum specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, supplicationibus illius nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis; Responsum seu dubiorum prædictorum resolutionem huiusmodi autoritate Apostolica, tenore præsentium approbamus & confirmamus, illisquè inviolabilis Apostolica firmitatis robur adjicimus. Decernentes illud seu illam, nec non præsentem literas, valida, firma & efficacia existere & fore, suosquè plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, sicquè & juxta illa per quoscumquè judices Ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari & definiti debere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis autoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumquè. Datum Romæ, apud S. Mariam majorem sub annulo Piscatoris, die 14. Augusti 1627. Pontificatus Nostri anno quinto.

s. III. *Matrimonio trina promulgationes præmittende.*

DECRETIS Conciliorum tam Generalis Tridentini, quàm Provincialium, Dicesanorumquè Colorniensium inhærendo severè prohibemus, ne deinceps ulli ad Matrimonium per verba de præsentem contrahendum admittantur, nisi prius ter à proprio Parocho, vel de ejus licentia ab alio Sacerdote, nullà verò ratione à Custode seu Ædituo (quod non rarè factum esse cognovimus) tribus continuis Dominicis seu in foro Festis diebus (ita ut aliquot, saltem duorum vel minimum unius diei intervallum inter unam & alteram denuntiationem, & etiam Matrimonii celebrationem semper intercedat, ne ob temporis angustias impediat detectio impedimenti) in Ecclesia sub summo Sacro vel Concione publicè denuntiati fuerint; nisi per Nos vel aliàs autoritate Nostra certis ex causis fuerit dispensatum. Nullus verò Parochorum, Vice-Parochorum aliorumquè Sacerdotum ulla omninò proclamationes

*Trid. sess. 24.
de Ref. Ma-
trim. c. 1.
Sess. 24. Trid.
p. 45. col. 1.*

nes Matrimoniales aliquo die feriali, licet in Ecclesia seu choro Officium divinum ritu solemniter celebretur, & frequentissimus populus adsit, aut duas simul, aut omnes uno Dominico, vel foris festivo facere præsumat, sub triginta aureorum Rhenensium pœna secus facientibus infligendâ.

s. IV. De quibus sponsi interrogandi.

Parochus seu Vice-Parochus de contracturis Matrimonium in sua Parochia admonitus, nomina, cognomina, parentes, patriam, statum, gradum & conditionem utriusque diligenter inquireat: prout & an inter ipsos sit aliquod Canonicum impedimentum, utrum sponte & liberè velint contrahere, utrum ætatem habeant legitimam, & uterque sciat rudimenta Fidei, sub qua Parochia majori parte vitæ habitaverint, sedulo investiget.

s. V. Sponsis diversarum Parochiarum quid faciendum.

SI Matrimonium contracturi diversarum sint Parochiarum, in utraque fiant proclamationes, nec antè Parochus unius ad Matrimonii solemnem actum, nisi habito ab alterius Parocho testimonio, quod præscripta à Concilio Tridentino proclamationes in sua Parochia legitime factæ fuerint, & de nullo constet impedimento, procedat.

s. VI. Die ultimæ proclamationis factæ Matrimonium non celebretur.

SI quando super una trium proclamationum dispensetur, eodie, quo secunda facta fuerit, Matrimonium contrahi vetamus; idemque multò magis servetur, quando unica tantum proclamatio faciendâ est, reliquis duabus ob causam legitimam remissis.

s. VII. Alienos copulantis pœna.

SI quis autem Parochus, Vice-Parochus vel alius Sacerdos qualiscunque five secularis five Regularis existat, etiam cujuscunque privilegii vel consuetudinis prætextu alios, quàm suos Parochianos Matrimonio conjunxerit absque Nostro, vel à Nobis facultatem habentis, aut alterius contrahentium Parochi consensu,

præter pœnam à Concilio Viennensi specialiter contra Regulares ab eadem per se dem Apostolicam duntaxat absolvendos, & suspensionis contra transgressores à sacro Concilio Tridentino decretam, etiam gravi multatâ pecuniariâ (ut spirituales pœnæ quæ passim contemni solent, eò sint efficaciores, magisque formidentur) punietur.

s. VIII. Licentia præsumpta non sufficit.

SCiant quoque Sacerdotes omnes, non sufficere licentiam proprii Pastoris, seu Vice-Pastoris solum præsumptam, ut Parochianos non suos Matrimonio jungere possint; sed necessariò requiri expressam.

C A P U T III.

s. I. Matrimonii impedimenta nòrint Curati.

Pastores pariter ac Vice-Pastores impedimenta Matrimonii exactè nòrint, doceantque populum, cognationem spiritualem tantùm contrahi ex Baptismo inter Patrimum & Baptizatum ipsum, & illius Patrem ac Matrem, nec non inter baptizantem ac baptizatum, baptizatique Patrem & Matrem. Eam autem cognationem, quæ ex Confirmatione contrahitur, confirmantem & confirmatum, illiusque Patrem & Matrem, ac tenentem non egredi; inter alias personas impedimenta esse sublata. Nullum insuper ex sponsalibus per verba, ut vocant, de futuro contractis, ex quacunquè ratione invalidis oriri impedimentum; valida verò primum gradum non excedere. Præterea ex Matrimonio per verba de præsentem contracto nondum consummato, etiam hodie nasci impedimentum publicæ honestatis ad quartum usque gradum juxta Pii V. constitutionem, quâ definitur, Concilii Tridentini duntaxat intelligendum esse de sponsalibus in futurum, non autem de Matrimonio per verba de præsentem, ut præfertur, contracto, sed in hoc durare adhuc impedimentum in omnibus casibus & gradibus, quibus de jure veteri antè Concilium Tridentinum introductum erat. Impedimentum item quod propter affinitatem ex fornicatione contractam inducitur, ad eos tantùm, qui primo vel secundo æquali seu inæquali gradu

Clem. 1. in fine de privil.

Sess. 24. de Ref. Matrim. c. 1. §. quod si quis.

Tom. 2. Bullarum constit. 14. Trid. cit. c. 3.

Trid. cit. c. 4.

Trid. cit. c. 6.

gradu conjunguntur, se extendere, Prohibitionem similiter Matrimonii inter Consanguineos & affines ex copula licita ad quartum gradum inclusivè redactam esse: nullum quoque Matrimonium inter raptorem & raptam, quamdiu ipsa in potestate raptoris manserit posse subsistere. Eapropter animarum Curatores omnes, sub pœna suspensionis ab officio & beneficio caveant, ne quos Consanguinitate vel affinitate sibi in gradu aliquo prohibito conjunctos, seu alio hujusmodi impedimento Canonico detentos ad sponsalia aut Matrimonium admittant; alia pariter Matrimonii impedimenta, veluti sunt frigiditas, votum solemne, sacer Ordo, crimen, cultus disparitas, error personæ, vis seu coactio & ligamen &c. non solum contrahendum Matrimonium impediunt, sed etiam dirimentia contractum à Parochis & Vice-Parochis subinde volumus populo explicari.

s. II. *Matrimonia Eunuchorum invalida.*

Constit. 59. Bullarii Tom. 2.

SCiant præterea SIXTUM V. speciali constitutione declarasse, Eunuchos & spadones Matrimonia contrahere non posse & contracta irrita esse.

s. III. *Solemnitates Matrimonii certo tempore prohibita.*

Loc. cit. c. 10.

TAmetfi nuptiæ sive contractus matrimoniales nullo unquam tempore interdicti sint, tamen solemnitates & hilaritates Matrimonii celebrandi causâ adhiberi solitas ex antiquis Canonibus, Sacrum Concilium Tridentinum certis anni temporibus his verbis interdicit: *Ab Adventu Domini Nostri JESU CHRISTI usque in diem Epiphaniæ, & à feria quarta Cinerum usque in octavam Paschatis inclusivè antiquas solemnum Nuptiarum prohibitiones diligenter ab omnibus observari Sancta Synodus præcipit: in aliis verò temporibus nuptias solemniter celebrari permittit: quas Episcopi ut eâ, quâ decet, modestiâ, & honestate fiant, curabunt. Sancta enim res est Matrimonium, & Sancte tractandum.* Quod decretum inviolatè volumus observari: insuper in Domino hortantes, ut jam dictis temporibus, quæ tum publico luctui ac pœnitentiæ, tum humili desiderio Adventus & Resurrectionis Domini dicata sunt à minùs solemnibus quoque nuptiis abstinatur, nisi

fortè urgens causa per superiores probanda moram non patiat.

s. IV. *Ad secunda vota transeunti quid faciendum.*

AD secundas nuptias transire desiderans, Matrimonio non jungatur, nisi priùs coram legitimo iudice mortem prioris conjugis probaverit, aut conjugem obiisse notorium sit: quamobrem si quis etiam sub ementito nomine vel cognomine primâ adhuc uxore vivente ad secundas nuptias transire fuerit ausus, gravissimâ eum pœnâ plectendum censemus ex URBANI VIII. Constitutione, quæ sic habet: *Cum itaque sicut non sine magna animi nostri molestia accepimus, ii iniquitatis filii reperiantur, qui sub mentito nomine, seu cognomine, adhuc primâ uxore vivente ad secundas nuptias transire audent. Nos nefariam improborum hominum hujusmodi temeritatem juxta creditum Nobis desuper Apostolica servitutis Officium, quantum cum Domino possumus, reprimere volentes, habitâ priùs super hoc cum Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in universa Republica Christiana contra hereticam pravitatem generalibus inquisitoribus ab hac Sancta Sede deputatis, deliberatione maturâ hac nostrâ perpetuò valiturâ constitutione decernimus, ut hujusmodi delinquentes, ultra pœnas, quibus ipsi Ordinariè puniri solent, damnentur ad triremes in perpetuum, quod si inhabiles reperti fuerint, publicè fustigentur, & damnentur ad carceres in perpetuum: si verò pro qualitate & enormitate delicti graviore, pœnas meruerint etiam Curie seculari arbitrio eorundem præfate Congregationis Cardinalium puniendi tradantur &c.*

Tan. 4. Bullarii Constit. 149.

s. V. *Matrimonium contentiosum ad Officialem remittatur.*

SI ineundo Matrimonio se quispiam opponat, aut Canonicum impedimentum denuntiet, aut etiam dubium sit & controversum an Matrimonium subsistere possit, per Parochos seu vice-Parochos ad ultteriores proclamationes, aut Matrimonii celebrationem non procedatur, sed desuper Nostra, vel Officialis Nostri Ordinatio per patentes literas expectetur, etiam si Opponens ab oppositione desistat, aut denuntiator se ex errore vel malitia impedimentum denuntiasse asserat; nullatenus verò Parochi seu Vice-Parochi de causis hujusmodi oppositionis, justanè sint, an injustæ, cognoscant.

s. VI

s. VI. *Falsa allegantis vel vera tacentis pœna.*

Qui autem falsum impedimentum sciens prudensquè ad impediendum Matrimonium detulerit, quiquè verum sciens reticuerit, pœnâ arbitrariâ castigetur.

s. VII. *Peregrini & vagi non facillè copulandi.*

UT multis quoquè periculis, quæ ex hominum malitia & fraude circa Matrimonia provenire possunt, occurratur, inhibemus omnibus, & singulis Pastoribus, eorumquè vicem gerentibus sub pœna suspensionis à divinis, ne ullos alterius regni vel regionis, aut peregrinos aut ignotos, aut incertis sedibus vagantes Matrimonio jungant, nisi diligenti priùs inquisitione factâ, & re superioribus significatâ licentiam (quæ non nisi præviâ maturâ deliberatione concedatur) scripto obtinuerint.

s. VIII. *Vi coacti non copulentur & cogentium pœna.*

Quia coactæ nuptiæ tristes plerumquè solent sortiri exitus, si Pastores vel Vice Pastores compererint, alterutrum ad contrahendum vi adactum esse, nullo modo illos Matrimonio jungant, nequè alteri Vices suas committant sub pœna suspensionis à beneficio & Officio Pastoralis. Eos verò, qui quovis modo directè vel indirectè quoscunque cogunt, quò minùs liberè Matrimonia contrahant, ipso facto anatematizant, juxta Concilii Tridentini Sanctionem se norint subjacere.

Loc. cit. e. 9.

C A P U T I V.

s. I. *Matrimonium ineatur sub sacro.*

Laudabilis est hujus Nostræ Diœcesis consuetudo, quod Matrimonia & in Ecclesia, quæ Sacramentorum proprius locus est, & inter Missarum solennia celebrentur. Quare cum Concilium Tridentinum ejusmodi consuetudines optet retineri, præcipimus nè quis absque speciali Nostra licentia eam transgredi audiat, alioqui arbitrio Nostro graviter puniendus. Quin & Pastores & Vice-Pastores

Loc. cit. c. 1.

explicent conjugibus non tantùm esse honorificum, sed & auspiciatum, si res sacra, cujusmodi Matrimonium est, in loco sacro celebretur, & uberiorem divinæ benedictionis fructum iis expectandum, qui piè ac religiosè ritum Ecclesiæ observant.

s. II. *Conjuges in secundis nuptiis non benedicantur.*

Quoniam intelligimus quosdam Parochos seu Vice-Parochos in solenni celebratione Matrimonii, nullam facere distinctionem inter primas nuptias & secundas, volumus, ut juxta Canonicas Sanctiones, laudabilemquè Ecclesiæ Catholicæ consuetudinem conjuges in secundis nuptiis non benedicantur, illæ verò nuptiæ, quibus ducitur vidua secundæ, primæ verò, quotiescunque etiam virgo ducitur, censentur.

*C. Capellanum
C. Vir autem
de secund.
nupt.*

s. III. *Conjugum & testium nomina in libro notanda*

Habeat unusquisque Pastor, seu Vice-Pastor librum, in quo conjugum ac testium nomina, diem, Mensem & annum, locumque contracti Matrimonii ipsemet accuratè describat, eumquè diligenter custodiat, & completum ad Archivum Ecclesiæ reponat. Quod si Sacerdos alius, Parochi seu Vice-Parochi loco astiterit Matrimonio, is suum Parochiquè nomen eodem in libro annotet, nec unquam hoc custodi vel ædituo, ut pluribus in locis observatum intelleximus permittatur. Præcipimus etiam Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis & Decanis Ruralibus, ut in suis visitationibus hujusmodi librum diligenter inspiciant, & errores, si qui sint, corrigant.

s. IV. *Divortium non fiat absque sententia Officialis.*

Severè inhibemus, ne ulli conjuges auctoritate propriâ, etsi causa legitima & jure permessa subsit, separationem thori absque Nostra, vel Nostri Officialis sententia attentent.

s. V. *Matrimonii usum impediendum pœna.*

Cum inrelligamus Matrimonia nunquam ligaturis impediri, non obstante, quod perniciosissimum hoc facinus

Greg. XV.
const. 46. Bul-
lariis tom. 3.

cinus severis excommunicationis, aliisque pœnis sit prohibitum, Nos eandem prohibitionem sub iisdem pœnis renovantes seriò injungimus omnibus & singulis Civitatis & Diœcesis Nostræ Pastoribus, Vice-Pastoribus & Concionatoribus, ut de prædicti flagitii gravitate populum admoneant.

§. VI. *Curati nuptialia dona & choreas non urgeant.*

Curatis deniquè & Vice-Curatis omnibus prohibemus, nè in nuptialibus

conviviis circumeant mensas, excitando & adhortando invitatos, ut liberaliter contribuant ad instruendam familiam novorum conjugum, vel gratias agendo pro donativo oblato; multò minùs in iis choreas agant: hoc enim ut levitatem, ita istud manifestas & Sacerdote indignas sordes sapit; quin potiùs Ecclesiastici omnes omninò caveant nuptiali convivio se ipsos ingerere. In Matrimonii etiam celebratione ab omnibus tanto Sacramento indignis actionibus planè abstineant.

TITULUS XII.

De Ecclesiis, Altaribus & Cœmeteriis.

CAPUT I.

§. I. *Ecclesiæ divino cultui dicata.*

Cum Ecclesiæ divino cultui dicata propriè sint Sacramentorum locus, meritò de illis nunc agendum, eaque ordinanda sunt, quæ à sacris Canonibus, Concilio Tridentino & majoribus Nostris accepimus, ut per eorum observantiam profana quælibet & indecentia ab omnibus Civitatis & Diœcesis Nostræ Ecclesiis procùl arceantur.

§. II. *In solis Ecclesiis extra necessitatem celebrandum.*

Ecclésiæ autem nomine hîc vulgariter sumpto, intelligitur ædificium divino cultui exercendo, ac præcipuè sacrificio Missæ Apostolicæ vel Episcopali auctoritate deputatum; si Ecclesiæ sit diruta aut combusta, eo casu donec instauretur, in Capellis; similiter in magno populi conventu, quem Ecclesiæ non capit, item in bello pro exercitu, in longa peregrinatione per loca infidelium, sub dio vel in loco aliquo decente, super viatico tamen, ut vocant, altari lapideo & consecrato, Apostolicæ vel Nostræ licentiæ interdum sacrificare permittitur.

§. III. *In Oratoriis privatis an liceat celebrare?*

Etiam si cuilibet domi suæ liceat habere privatum Oratorium, in eo ta-

men celebrari non debet, nisi sit ad divinum tantummodò cultum dedicatum, & autoritate Nostrâ designatum; in Oratoriis intra privatos parietes, constitutis absque Summi Pontificis Nostrovè consensu celebrantes debite punientur.

Trid. sess. 22.
in decreto de
obs. in celeb.
Missæ.

§. IV. *Absque Diœcesani licentiâ non licet ædificare Ecclesiam.*

Nemini porrò in locis Ordinariæ Nostræ jurisdictioni subjectis, absque consensu Nostrò, Nostrivè Vicarii in Pontificalibus Ecclesiam novam construere, nequè aliter quàm constituturâ dotè pro luminaribus & Ministris Ecclesiæ, atquè oneribus aliis persolvendis conceditur: si absque consensu Nostrò seu Nostrivè Vicarii quispiam Ecclesiam construxerit, nec alteri noceat, destrui quidem non debet, sed ædificans jure patronatus non gaudebit. Ecclesiam ædificari curans pro constituenda dotè rectè convenitur: Episcopus pariter Ecclesiam non dotatam consecrans ad dotem tenetur.

C. nemo de
Cons. dist. 1.
C. cum si. ut
de consecr.
Eclésiæ.

§. V. *Ecclesiæ cum præjudicio Parochialis non facillè ædificanda.*

Cavendum similiter, ne nova Ecclesiæ etiam Parochialis, in præjudicium antiquæ ædificetur, nisi justa causa subsit, veluti si numerus parochianorum ita creverit, ut una parochialis omnes non capiat, vel nimia sit distantia parochianorum sine magno incommodo & difficultate

C. ult. de Ecclésiæ ædific.
Trid. sess. 21.
de Reform.
cap. 4.

C. sicut C. con-
cedimus de
cons. dist. 1.

tate antiquam Ecclesiam parochialem adire non valentium, aut si tam frequens sit populus, ut unus Pastor non sufficiat; tunc enim auctoritate Nostra nova Ecclesia etiam invito antiquæ Ecclesiæ Rectore extrui, quin & portio competens ex reditibus & proventibus Ecclesiæ antiquæ sine præjudicio possidentis, relicta tamen ejusdem Rectori debita competentia, alioquæ modo eam dotandi deficiente, novæ Nostræ arbitrio potest assignari: imò necessitate exigente, populus ad subministrandum novo Parocho honestam vitæ sustentationem compelli potest. Illo tamen casu antiquæ Ecclesiæ jus hoc accrescit in novam, ut hujus dicatur Matrix, eiquæ à nova honos exhibendus sit; pars verò populi, quæ novæ Ecclesiæ subjicitur, à subjectione prioris absolvitur.

§. VI. Leprosi propriam possunt habere Ecclesiam.

C. 2. de leprof.

Leprosi propriam Ecclesiam seu Capellam cum cœmeterio & Presbytero, sine præjudicio tamen antiquarum parochiarum habeant.

CAPUT II.

§. I. Ecclesia ab Episcopo dedicetur.

C. 2. de consec. Eccles. c. 1. de Relig. domi.

Ecclēsia extructa quantocyus à Nobis seu Vicario Nostræ in Pontificalibus, vel alio Episcopo ex commissione Nostræ consecratur; Altaria similiter in Ecclesia constituta, quæ lapidea, fixa, & stabilia esse debent, sive plura, sive unum, sive eodem die & simul cum Ecclesia, sive diversis diebus & seorsim possunt ac debent dedicari; consecrata enim Ecclesiâ hoc ipso Altaria consecrata non censentur.

§. II. Quo die Ecclesia dedicanda, & dedicationis anniversarium servandum.

C. 2. de.

Quolibet die sive Dominico, aut Festo, sive feriali, Ecclesia vel Altare potest consecrari. Dedicatio porrò Ecclesiæ quotannis solemniter est recolenda, nisi Episcopus justa de causa, dum consecrat, alium diem anniversariæ dedicationis constituat.

§. III. Ecclesia vel Altaria quando reconsecranda.

Ecclēsia vel Altaris consecratio non reperitur, licet Ecclesia illæis saltem parietibus magna ex parte corrueret. Quod si dubitetur, an Ecclesia vel Altaria consecrata sint; nec desuper scripturæ appareant, vel testes existant, consecrari debent.

C. 1. de consec. Eccles. C. solemnitates C. Eccles. de consec. dist. 1.

CAPUT III.

§. I. Altare aliud fixum, aliud mobile.

Porrò Altaria alia sunt mobilia, quæ de loco ad locum portantur, ideo Viatica dicta; & fixa seu stabilia, quod ex lapide duro, vel opere lateritio, vel gypso, admixto cœmento constructa alicui loco, seu basi calce similivè modo affixa sint. Differunt: nam illa per se consecrantur, hæc verò quatenus basi affixa sunt; ideo consecrationem amittunt, si vel loco moveantur, vel lapis seu mensa consecrata ab inferiori structura seu stipite removeatur, quia consecratio attingit conjunctionem superioris mensæ seu aræ, & inferioris stipitis. Viaticum altare non execratur à ligno, cui inclusum est, separatim, nisi in ipso ligno sigillum, seu locus Sacrarum Reliquiarum includeretur.

C. si motum de consec. dist. 1. C. lignis C. quod in dubiis de consec. Eccl.

§. II. Consecrationem amittit per notabilem fractionem.

Tam portatile, quam fixum Altare amittit consecrationem notabili fractione, qualis est, si in nulla Altaris parte calix cum patena possit consistere. Ad retinendam consecrationem sufficit, si patenam capiat. In aliis licet quid fractum & ipsis etiam cornibus, in quibus unctio, fit, additum aut detractum sit, non amittitur consecratio, nisi media mensa fracta esset, quæ parte calix & patena collocatur.

§. III. Reliquiæ Altaribus includendæ.

Iuxta Pontificalis præscriptum, in Altari quolibet sit locus, qui sacras contineat Reliquias, & sigillum; proinde ab omnibus Ecclesiarum Prælatibus, Superioribus & Rectoribus providendum, ut (remotis aliis cujuscunque dignitatis & conditionis personarum corporibus, si quæ sub Altaribus sepulta sunt) antiqua consuetudo

fuetudo in omnibus altaribus sacras recondendi Reliquias perseveret: id enim in introitu Missæ significatur per verba: *Oramus te Domine per merita Sanctorum tuorum, quorum Reliquiæ hic sunt &c.*

s. IV. *In Ecclesiis pollutis non est celebrandum.*

pag. 102.
col. 2. n. 12.

Innovando decretum Synodi Diœcesanæ sub Decessore Nostro HENRICO habitæ, gravissimè interdiximus, nè quispiam in ullis Ecclesiis, Capellis seu Sacellis pollutis & profanatis, Sanctissimum Missæ Sacrificium ante eorum reconciliationem offerat; nè verò Ecclesiæ, Sacella vel cœmeteria ejusmodi diutiùs manean polluta, injungimus omnibus Ecclesiarum Superioribus, Pastoribus, Vice-Pastoribus, Custodibus, Ædituis & aliis quibuscunque de violatione & profanatione notitiam habentibus, ut eandem Nobis Nostroverè Suffraganeo significent.

C A P U T I V.

s. I. *Altaria portatilia ex necessitate permiffa.*

Altarium portatiliùm usum luctuosissimâ præteritorum motuum tempestate ad populi commoditatem aliquando permiffimus, sed re, quod gravi tunc urgente, nunc per Dei clementiam cessante causâ, indultum fuit, in corruptelam degeneret, præcipimus, ut sicubi altaria sint violata, vel profanata, ea comprimùm fieri poterit, instaurentur; & sacris usibus Pontificali consecratione restituantur, altarium mobilium usu penitùs interdicto.

Stat. Hermannus IV.
Archiep. Col.
lon. pag. 275.
col. 1. in princ.

s. II. *Quantæ debeant esse capacitatis.*

Quod si deinceps ex gravi causâ portatiliùm altarium ulus erit pernitendus, ea debent esse tantæ magnitudinis, ut hostiam & calicem commodè contineant. Attendant verò singuli Sacerdotes, quibus in altaribus consecrent, nè dum in lapideis consecrare existimant, in appositis lapidi altaris asseribus sacrificent; ideo remorâ mappâ lapidem priùs inspiciant, ut nõrint, quo loco calix & patena sit collocanda; vetant enim sacri Canones, Sacramentum Corporis & Sanguinis Domini Nostri JESU CHRISTI in alio quàm lapideo altari confici.

C. Altaria 1.
de consecr.
dist. 1.

s. III. *Altaria ubique obstruantur, & bene muniantur.*

Cum altaria sint mensæ Sacrificii Domini & Sanctorum Martyrum sepulchra, maxima eis debetur mundities ac reverentia; quocirca oportet eadem undequaque taliter esse firmata, ne esculentorum, & poculentorum, ac nè vestium quidem sacrarum armaria sint, nequè cerei, vasa, ornamenta & suppellex sacra ibi recludantur; proinde severè præcipimus, ut in quibuscunque Ecclesiis non modò à fronte, sed à posteriori quoque parte, & utroque latere ubique obstruantur, & omni ex parte bene muniantur, ut nullis foradibus pateant.

s. IV. *Altaria servantur munda.*

Ne item canes antependia seu pallia scædent, singula cancellis æneis, ferreis aut ligneis cingantur: qui semper clausi teneantur, ut nulli unquam, præterquam Sacerdoti cum sacrificium Missæ offeret, ejusquè Ministris ad altare pateat accessus, adeoque tempore divini Officii nulli ad presbyterium admittantur laici; neque altare propiùs accedant, quam decet, multò minùs eidem capite, brachiis, aut aliâ corporis parte incumbant.

s. V. *A privatis Sacerdotibus Paramenta assumantur in Sacrificia.*

Observandum diligenter illud Sacre Rituum Congregationis insertum Romano Missali decretum: *Paramenta non debent sumi de altari pro celebratione Missarum, cum id tantùm competat Episcopis, sive solemniter, sive privatim celebrent; inferioribus verò habentibus usum Pontificalium, non nisi quando in Pontificalibus celebrant.* Quamobrem volumus omninò, ut in singulis Ecclesiis Collegiatis, Parochialibus & aliis quibuscunque (ut primùm fieri poterit) Sacrificia communis, sicubi nondum est erecta, construatur; quod si angustia loci non patiatur, in eadem Ecclesia locus alius, ab altari semotus huic usui accommodetur, in quò Sacerdotes omnes Sacrificaturi, ac Diaconus & Subdiaconus in Missa ministraturi, sacris se vestibus induant, & inde ad altare procedant.

s. VI.

§. VI. Ornatuſ Eccleſiæ.

AUlæis, floribus, frondibus aliſquẽ decentibus ornamentis templi parietes, pulvinariſus ſedilia, cùm ſolemnia Feſta poſtulaverint, exornentur, & ad cultum ornatumquẽ domus Dei, populi pietatem & religionem excitandam conducentia ab Eccleſiarum Cuſtodibus ſedulò procurentur; illis autem ornandis periſtromata, quæ vanas & turpes hiftorias exhibent, nullatenùs adhibeantur.

C A P U T V.

§. I. In Eccleſiis Parochialibus eleẽmoſynæ colligantur, & Gazophylacium collocetur.

QUoniam nonnullarum Eccleſiarum Parochialium proventus adeò ſunt exiẽs, ut neceſſariis expenſis non reſpondeant, juxta antiquam & laudabilem conſuetudinem, diebus Dominicis & Feſtis ſolemnioribus, collectæ in Eccleſiis eleẽmoſynæ ad iſtum finem applicentur; Præſecti verò unà cum Paſtore receptorum curam habeant, de iis tempore præſinito, exactam rationem redditori. Ad eundem finem in dictis Eccleſiis Parochialibus collocetur Gazophylacium ſerâ duplici clauſum, cujus claviũ alteram Paſtor, Senior Ædilis alteram cuſtodiat.

§. II. Ab Eccleſiis amovenda Suppellectilia & frumenta.

TAmetsi propter hoſtiles incurſus, repentina incendia, aliòſvè caſus inopinatos ſuppellectilia, reſquẽ profanas Eccleſiis inferri non ſit illicitum, ut nihilominùs Eccleſia, non ſolùm nomine, ſed reipſa domus Dei, & orationis cenſeatur, INNOCENTII III. Pontificis in Concilio Lateranenſi decretum jubemus exactè obſervari, ut periculo & neceſſitate ceſſante rursùs efferantur, nec lino, frumento, lanâ, panno, cibariis, ciſtis, haſtis, enſibus, ſcolopetis, ſignis militariſus, aliisquẽ impedimentis Tempia, Sacella, Sacraria per annum repleta, ut in quibuſdam locis apparet, maneant, multò minùs Sacella in equorum aut alia ſtabula convertantur.

C. ſm. de cuſtod. Euchar.

C A P U T VI.

§. I. Mendici è templis arceantur.

ABusus eſt, quòd pauperes tempore Miſſæ, Concionum, aliorumvè divinorum Officiorum in Eccleſiis ſtipem colligant, ſiquidem ipſi orantium pietatem frequenter interrumpunt.

§. II. Idquẽ ab hominibus conductis.

QUapropter ad valvas Eccleſiæ ſtare jubeantur: certæ verò perſonæ ab omnibus ubique Superioribus vel Adminiſtratoribus aut Præſectis Eccleſiarum, quæ mendicos arceant ab Eccleſia & expellant, deputentur, ſtipendio vel honorario ex bonis menſæ pauperum, ſeu fabricæ Eccleſiæ eis attributo. Quod Pius V. Pontifex omnibus & ſingulis Eccleſiarum Superioribus, Rectoribus, Capitulis & Parochis, ac quibuſcunquẽ etiam Regularibus injunxit verbis ſequentibus: *Pauperes quoquẽ mendicantes, ſeu eleẽmoſynas petentes per Eccleſias tempore Miſſarum, Prædicationum, aliorumquẽ divinorum Officiorum ire non ſinant, ſed eos ad valvas Eccleſiarum ſtare, faciant ſub pœna duorum aureorum Capitulis inſtigendâ pro qualibet vice, niſi eos eici curaverint, & Parochis dimidii aurei; Religioſis etiam clauſtralibus ſive Regularibus præcipimus in virtute Sanctæ obedientiæ, ut in Eccleſiis ſuis deputent aliquem, qui tales eiciat, & ſi negligentes fuerint, graviffimè ab Ordinario corripiantur, quod ſi illi parere recuſaverint, graviffimas pœnas incurrent, & pro qualitate perſonarum etiam corporaliter punientur arbitrio Noſtro ſive Superiorum.*

Tom. 2. Bul- lar. 1. conſtit. 5.

C A P U T VII.

§. I. Cœmeteria muniantur & cuſtodiantur.

CŒmeteria muris, foſſis aut ſepibus, de nocte etiam portis claudantur & muniantur, nè contentioſis ac diſſolutis hominibus, qui eadem sæpè profanant, nec equis, vaccis, porcis, aliisquẽ beſtiis aut feris ad illa pateat ingreſſus; ſed nec vitibus aut oleribus plantandis ſerviant, nequẽ herbas cœmeteriorum Paſtoris ſeu Vice-Paſtoris animalia depaſcantur; ſi animalia ibidem reperta fuerint, detineantur, nec ſuis poſſeſſoribus, niſi ſtoreno Colo- nienſi pro ſingulis exſoluto, reſtituantur.

Stat. Sifride p. 45. col. 2.

P In

U I U T I T

In Ecclesiarum vestibulis vel cœmeteriis à colloquiis, conventionibus, cachinnis, ambulationibus, jurgiis & id genus insolentis absterneatur.

s. II. *Non plantandæ in ipsis arbores.*

IN Cœmeteriis nullæ deinceps arbores fructiferæ vel aliæ plantentur; plantatæ ab Ecclesiis quibusvis ita remotæ sint, nè vel radices dilatatæ parietum fundamentis, vel frondes diffusæ tectis aut fenestris officiant; alioquin excidantur. Vites quoque & hederæ, quæ Ecclesiarum parietibus adhærent, evellantur.

s. III. *Neque transitus, trituration aut lignorum strues in iis tolerentur.*

NEc sine gravi loci sacri injuriâ tolerari potest, ut Ecclesiæ & Cœmeteria sint viæ quasi publicæ, per quas res profanæ & onera deferantur; cum nec vas aquæ per Salomonis Templum ferre licuerit, vel ut in iis frumentum, hordeum, legumina, instrumenta rustica, vel alia suppellex profana recondantur: neque ut in Ecclesiarum vestibulis aut Cœmeteriis frumenta, quasi in area tritentur, fruges expandantur, strues lignorum fiant, lignavè congerantur.

s. IV. *Nequè mercatus, ludi, judicia &c.*

Severissimè pariter ullis in Ecclesiis seu Cœmeteriis judicia secularia haberi, vel forenses denunciationes quarumcunque venditionum, aut rerum venalium deinceps fieri vetamus; ludi verò histriorum, convivia, prandia publica, symposia, tripudia, nuptiæ, Sagittariorum conventus, tympanorum pullus, ejaculatio Sclopetorum prorsus à Cœmeteriis eliminantur.

s. V. *Nequè laicorum ades.*

ANimadvertimus etiam in multis Diœcesis Nostræ Cœmeteriis habitationes & ædes laicorum contra Sacrorum Canonum prohibitionem & Ecclesiasticam immunitatem erectas, quas posthac in Cœmeteriis ædificari nolumus; ædificatas verò dejici, prout & simeta vaccarum aut porcorum stabula, equilia & caulas ex Cœmeteriis removeri mandamus.

s. VI. *Ossuariorum structura.*

Ossuaria intra Cœmeterium muro seu pariete, vel saltem cancellis undiquè septa, tectoquè ac fornice, sicubi potest, operta, constituantur; in his mortuorum ossa educta tumulis ordine ponantur, nè vel à canibus aut porcis rodantur, vel ab hominibus conculcentur.

C A P U T VIII.

s. I. *Altaria absquè Episcopi licentia non destruantur.*

Nullum altare consecratum absque legitima causa & expressa Episcopi licentia, nec nisi certis precibus ac cæremoniis adhibitis destrui debet.

s. II. *Quid faciendum si ab Ecclesia destruenda transferantur Reliquia.*

QUOD si Ecclesia aliqua seu Capella præhabita à Nobis vel Suffraganeo Nostro licentiâ, destruenda sit, Sacræ Reliquiæ, Corporavè Sanctorum in ea recondita, aliquot ante ipsius destructionem diebus, diligenter recognita, ad aliam Ecclesiam à Nobis, Nostrovè Suffraganeo constitutam solemnè ritu transferantur; convocato ad hujusmodi etiam translationem (si corpora sint, seu insignes Reliquiæ) Clero vicino & populo, ac dein Ecclesiæ seu Capellæ altaria, adhibitis precibus & cæremoniis, amoveantur.

s. III. *Amotis altaribus fidelium ossa deportentur.*

Altaribus amotis ossa fidelium exhumantur, & collecta simul reponantur, antequam exhumationis fiat initium, ante altare majus submissè oretur: postea Clero & populo concomitante ossa ad locum destinatum cum Psalmis & precibus pro defunctis efferantur, & si tempus permittat, Missæ Sacrificium pro iisdem celebretur. Deniquè Ecclesia seu Capella diruatur ab operariis, & in loco Ecclesiæ seu Capellæ dirutæ Crux, quæ nunquam amoveatur, erigatur, juxta Concilii Tridentini præscriptum. Idem fiat in Cœmeteriis profanandis.

*Sess. 21. de
Ref. c. 7. in
fine.*

TITULUS

TITULUS XIII.

De Testamentis, & eorum executione.

CAPUT I.

§. I. Testamenti ad mortem dilatio noxia est.

EXperientia docet, quàm sit periculofum, quantumquè detrimenti afferat, testamentariam dispositionem ad extremum vitæ terminum differre; quapropter volumus & injungimus omnibus Civitatis & Diœcefis Noſtræ Paſtoribus, Vice-Paſtoribus & Concionatoribus, ut ſubindè auditores ſuos ſeriò moneant, ut ultimæ voluntatis tabulas maturè condant: atquè tempeſtivè domui, rebus & bonis ſuis temporalibus conſulant, nè inſtante morte ægri & anxii circa mox relinquenda magnis conſiciantur moleſtiis non ſine periculo ſapè ſalutis æternæ amittendæ.

§. II. Testamentum condentes ſint in ſtatu gratiæ.

Hortentur Similiter, ut testamentum ſuum extra gravioris noxæ conſcientiam faciant, totamquè diſpoſitionem ad bonum ſinem dirigant, nè vanitate potiùs memoriæ poſt mortem relinquendæ, vel quovis alio ſiniſtro ducti affectu, quàm Dei & proximorum amore permoti operis boni merito ſpolientur.

§. III. Reconciliationis cum adverſariis meminert.

Quod ſi teſtamenta condere volentes cum aliquo vel aliquibus publicas habeant inimicitias, non ſolùm animitùs ignoſcant, ſed in præſentia aliorum, quòd ignoverint, teſtatum faciant, ut cum odore virtutis decedant. Quod ſi alios offenderint, expedit, ut ad veniam petendam amicos deſtinent, & pro modo offenſæ ſatiſfaciant, reconciliatioquè ſubſequatur. An verò inter præſentes ea ſit conſicienda, prudentis judicio æſtimandum relinquatur; cum inter præſentes aliquando controverſias componi non ſit conſultum; occulta inimicitia ſecretò quoquè dirimantur.

§. IV. Chriſtum faciant cohæredem.

Quamvis teſtatores numeroſam habuerint prolem, vel cõſanguineos, meminerint tamen Chriſtum ſcribere cohæredem, niſi hæreditas fortè ſit adeo tenuis, ut neceſſariis hæredibus ſeu liberis ad ſuſtentionem honeſtam neceſſaria videatur & legatis minuenda non judicetur.

§. V. Recordentur Orphanorum & pauperum.

Si teſtatoribus nulli fuerint fratres, ſorores aliivè cognati indigentes, liberalioribus legatis ad pias cauſas animarum ſuarum ſaluti optimè conſulent, benefaciendo ſcilicet pupillis, Orphanis, viduis, pauperibus, captivis, peregrinis & ægris, Eccleſiis quoquè earumque Miniſtris penuriâ laborantibus. Inſuper laudabile erit debitoribus vix ſolvendo exiſtentibus integrum debitum vel partem ejuſdem remittere.

§. VI. Nec non amicorum.

Etſi autem teſtatores cognatos aut amicos aliàs locupletes magnis legatis honorare non intendant, conveniens tamen fuerit, eorundem in benevolentia ſignum vel exiguo legato recordari, ne decedentibus inviſi aut odio fuiſſe æſtimentur.

§. VII. Parochiæ aliquid legetur.

Cum D. Hieronymus veriffimam cenſeat vulgi ſententiam, quâ dicitur: *Divitem eſſe aut iniquum, aut iniqui hæredem*: Idcirco quilibet dives Deum timens animæ ſuæ bene providebit, ſi aliquam partem ſubſtantia piis uſibus teſtamento relinquat; imprimis autem ut Matricem & parochialem ſuam Eccleſiam Majorum conſuetudine & pietate pro ratione fortunarum ſuarum pio legato honoret: ſicquè ignorantiam etiam quæſtûs iniqui ſibi diſplicere oſtendat.

Epift. 150.

§. VIII. *Confessarii opera pietatis in genere tantum commendent.*

Confessarii, præsertim Religiosi, ut majori spiritus libertate, & fructu animas juvare possint, scriptioni testamentorum non inter sint, aut testatori nominatim suadeant, cui aut quibus hæreditatem, vel legata relinquat; præsertim verò propriarum Ecclesiarum, Collegiorum aut Conventuum importunum patrocinium non suscipiant; pro consilio requisiti in genere opera pietatis commendent, & electionem testatori omnino liberam relinquunt.

C A P U T II.

§. I. *Ecclesiastici in condendo testamento Ecclesie & pauperum memores sint.*

Meminerint Ecclesiastici, quòd singulariter lex charitatis exigat, ut Ecclesie & pauperibus beneficiant, proinde in suprema voluntate declaranda non propinquitate & sanguinis inclinatione moveantur, sed Ecclesie Dei utilitatem pauperumque sublevamen sibi proponant.

§. II. *Amicis bona Ecclesiastica non relinquunt.*

Considerent etiam periculum suum, si mox ad tribunal CHRISTI rapiendi, deque omnibus usque ad extremum quadrantem rationem reddituri facultates sibi creditas ex patrimonio CHRISTI & bonis Ecclesiasticis provenientes maluerint propinquis & consanguineis, quam CHRISTO & ejus Ecclesie atque pauperibus relinquere.

§. III. *Seminarium Archiepiscopale habeant commendatum.*

Concilii Tridentini decretis conformiter seminarium Clericorum seu Pastorum Coloniae per Decessorem Nostrum FERDINANDUM Archiepiscopum aliàs fuit institutum nonnullis annuis redditibus assignatis. Quam piam pro totius Nostrae Diocesis necessitate & utilitate intentionem promovere, seminariumque congruentibus redditibus ac proventibus dotari cupientes, illud ipsum inter cæteras pias causas, & Sancta opera

omnibus testari volentibus commendamus.

§. IV. *Et fabricam Ecclesie Metropolitanæ.*

Receptam pariformiter consuetudinem certum quid relinquendi fabricæ Nostrae Metropolitanæ, tanquam omnium per Diocesin Nostram Mattici Ecclesie, Pastores & Vice-Pastores auditoribus suis notam faciant, Executoresque moneant, ne in legato hoc solvendo negligentes sint.

C A P U T III.

§. I. *Quomodo Ecclesiastici testamenta sua condere debeant.*

Archiepiscopali quidem privilegio Venerabili Clero Nostrum in & extra Civitatem Nostram Coloniensem testamenta condere, & de redditibus etiam beneficiorum absque solemnitatibus à jure civili requisitis validè & licitè disponere permittitur; inhærendo tamen Canonicis Sanctionibus, Decessorumque Nostrorum statutis & Ordinationibus, volumus, ut omnes Ecclesiastici Civitatis & Diocesis Nostrae Colonienis testamenta sua in præsentia Notarii vel Pastoris duorumque ad minus testium condant, vel in scriptis voluntatem suam propriam manu subscriptam, signatam & oclusam Notario vel Pastori coram duobus testibus exhibeant, & in charta hujusmodi contineri ultimam suam voluntatem, declarent; Notarius verò aut Pastor in dorso chartæ hunc actum scribat & subsignet: dispositiones aliter factas nullas & invalidas; legata tamen ad pias causas propriam testatoris manu scripta vel subscripta sine Notario & testibus subsistere declaramus.

Statut. Frider. Archiep. Colon. §. de testam. Cleric. fol. 200. ejusdem Frider. §. item quod Clerus Secularis fol. 202. Statut. Hermannus fol. 296.

§. II. *Testamenta per Executores infra triginta & unum dies pro approbatione exhibeantur.*

Ne testamenta Ecclesiasticorum casusque ab intestato diu detineantur & occultentur; interea verò hæreditates expilentur, Executores post mortem Ecclesiasticorum (etiamsi eisdem de speciali gratia taxa Nobis competens remissa sit) testamenta infra triginta & unum dies Officiali ac Sigillifero majori exhibeant, approbationem petant, & juramentum de fideliter exequendo præstent; alioquin præ-

Statut. Hermannus §. & Milonius fol. 297.

præter multam decem aureorum per Executores solvendam, autoritate Officialis & Sigilliferi majoris Promotores Officii & Sententiarum Notarius elapso jam definito tempore hæreditates consignent, & expensis earundem describant.

§. III. *Sedulò attendatur, ut testamentaria dispositiones adimpleantur.*

Concil. Trid.
sess. 22. de Re-
form. cap. 8.

Quandoquidem omnium ultimarum voluntatum & piarum dispositionum supremi Executores & Tutores sunt Episcopi, per illos vel maximè providendum est, ut testatorum Ordinationes fideliter executioni demandentur; non rarò autem accidat, quòd tam Clericorum, quàm Laicorum extreme voluntates & testamenta ad pios etiam usus, legata & relicta dolosis machinationibus variè impediuntur, retardentur, aut in alios usus expendantur; idcirco Officialis & Sigillifer Noster major sedulò advigilent, accuratamquè curam gerant, ut testatorum desiderio & voluntati plenè satisfiat, nec ad pios usus destinata in alios impendantur.

§. IV. *Quid ante testamentorum approbationem observari debeat?*

Sigillifer Noster major testamenta, Codicillos & dispositiones Ecclesiasticorum diligenter examinet & inquiret, an in forma, institutione & legatis subsistant, quales sint hæredes & legatarii, an capaces & legitimi, vel in fraudem Fisci Concubinæ seu spurii directè vel indirectè instituti; si maturo examine præviò testamenta confirmanda duxerit, desuper Officiali Nostro fidelem relationem faciat, qui absque ulteriori inquisitione approbationem sub sigillo Curix & manu Notarii sententiarum expediri demandet.

§. V. *Tempus reddendarum rationum determinatur.*

Statuta Hermann
loc. cit.

Executores intra triginta & unum dies post obitum defuncti numerandos statum hæreditatis sub quadraginta aureorum Sigillifero Nostro majori solvendorum, nequè sine expresso Nostro mandato remittendorum vel moderandorum pœna, statum hæreditatis sive Inventarium legale dicto Nostro Sigillifero exhibeant, consuetamquè & ab HERMANNO V. Decessore Nostro constitutam taxam

Loc. cit.

juxta vires inventarii solis funeralibus & debitis liquidis, vel infra mensis spatium liquidandis detractis persolvant, & testamentum infra annum continuum à die mortis computandum exequantur, ac de executione per ipsos fideliter gesta legales rationes cum debitis justificationibus exhibeant; de annis verò gratiæ & restantiis post earundem receptionem respondeant; anno elapso Sigillifer Noster executionem velut ad Nos ipso jure devolutam suppleat; in grave enim piarum causarum & Creditorum damnum; opprobrium status Ecclesiastici & dispendium salutis animarum vergit, quòd Executores legalia inventaria exhibere, rationesquè receptorum & expositorum multis sæpè annis reddere negligant.

Statuta Hermann
IV. fol. 269. pag. 2.
§. cum nihil
pius. Statuta
Adolphi 3.
fol. 530.

§. VI. *Executorum infra annum executionem non perscientium pœna.*

Omnes pariter testamentorum Executores, qui intra annum executionem sibi commissam non perfecerunt, infra mensis spatium à publicatione horum Nostrorum decretorum Synodaliū coram Officiali aut Sigillifero Nostro compareant, & computum legalem de rebus & bonis per eos receptis & expositis reddant, alioquin ultra pœnam centum aureorum quam elapso præfixo termino incurrent, ad excommunicationem contra eosdem procedemus.

Statuta Philipp
II. §. de
exequent.
testam. p. 486.

§. VII. *Bona Ecclesiasticorum ab intestato decedentium quibus cedant.*

SI Clericus quispiam planè intestatus, vel sufficienti, & legitimo testamento non condito decesserit, ejus hæreditas per Notarium Sententiarum, in præsentia tamen Promotorum Officii describatur, ex beneficiis Ecclesiasticis provenientia juxta ordinationem HERMANNI V. per Sigilliferum Nostrium majorem administrantur, solutisque funeralibus & debitis ad usus pios in refrigerium animæ defuncti à Nobis præscribendos applicentur; patrimonialia verò hæredibus ab intestato relinquantur.

Statuta Hermann
V. fol. 297.

§. VIII. *Executorum obligatio.*

Executorum Officiū quamvis passim appetatur, grave sane est & molestum; tenentur siquidem Executores non solum ultimam testatorum voluntatem

accuratissimè temporibus præscriptis exequi; verum etiam in obligationem eorundem succedentes, testamenta, quorum Executores deputati fuere, debitæ executioni propiissimè demandare.

s. IX. *Quid Executores circa funeralia & debitorum solutionem observare debeant.*

Iustam conquerendi Creditoribus præbent occasionem Executores, dum statum & vires hæreditatis defuncti ignorantes multos minùs necessarios sumptus in funeralia profundunt, & sine decreto iudicis propriis ducti affectibus, quin etiam proprio lucro moti nonnulla debita persolvunt; unde sæpissimè provenit, ut Creditores privilegiati, tenuioris quandoquæ fortunæ defraudentur; gravissimæ huic corruptelæ, imò manifestæ iniquitati opportunum adhibere remedium cupientes, omnibus & singulis testamentorum Executoribus severissimè inhibemus, nè viribus hæreditatis non perspectis, ullis ad honestam sepulturam omninò non necessariis expensis eandem minuant, nequè an-

tequam legitimum inventarium confectum fuerit, ex illoque constiterit, quòd hæreditas omnibus debitis solvendis sit sufficiens, vel minutissimam etiam summam, in cuiusvis quantumvis privilegiatissimi debiti solutionem absque ordinatione Officialis Nostri exponant; contravenientes ad restitutionem factarum non necessariarum expensarum & pecuniæ cuiusquæ Creditori solutæ teneri, & ultra multam iisdem pro qualitate transgressionis infligendam opportunis juris remediis volumus compelli.

s. X. *Officiali & Sigillifero approbatio testamentorum committitur.*

Archidiaconi eorundemquæ Officialis, ac Decani Collegiatarum & Christianitatum examen testamentorum & approbationem sibi non arrogant, nequæ sub quocunquæ prætextu ulla jura ab Executoribus vel hæredibus exigant; vires enim nostras in approbandis & examinandis testamentis Officiali & Sigillifero privativè committimus.

TITULUS XIV.

De Sepultura & Exequiis.

CAPUT I.

s. I. *Defuncti juxta morem patriæ vestiendi.*

Corpora Christianorum, qui nequæ in annis innocentie deceſſerunt, nequæ Clericali militia aut sacris Ordinibus adscripti fuere, juxta receptum in hisce regionibus morem veste lineâ induti, componantur in lectulis aut feretris sive tumbis; aut si Illustres fuerint, pro ratione conditionis vestiantur: Infantes autem & pueruli indui poterunt, priusquam in tumba recludantur, veste convenienti, iisque Coronæ è floribus vel herbis odoriferis contextæ virginitatis & integritatis indices imponi.

s. II. *Sepultura Ecclesiastica quinam priventur.*

ET si autem Ecclesiastica Sepultura juxta illud Ecclesiastici: *Mortuo non*

prohibeas gratiam sciens quoniam omnes morimur; nemo videatur privandus: nonnullis tamen justè negatur, ut infidelibus, paganis, judæis (quibus annumerantur infantes sine Baptismo mortui, nec non catechumeni, quamvis pro iis oret Ecclesia, si credentes deceſſerint) item hæreticis, etiamsi eorum hæresis primùm post mortem publicetur, ipsorumquæ receptoribus & fautoribus, cæterisque excommunicatis nominatim denunciatis, quorum etiam ossa, si internosci possint, eruenda sunt, & procul à Sacris locis abjicienda, nè ea polluant; quibuseum enim non communicamus viventibus, cum iis nec mortuis communicare debemus: & qui tales scienter sepeliunt, ipso jure è cœtu fidelium exturbantur.

Cap. 7. v. 37.

C. Ecclesiam de cons. dist. 1.
C. Sacris de sepult. c. 2. de heret. in 6. C. Consulisti de consecr. Eccles.

s. III. *Usurariis publicis negatur sepultura.*

Insuper Ecclesiastica sepultura negatur Usurariis publicis, licet testamento

C. 2. de usura in 6.

usura-

usuratum restitutionem imperarint, nisi actu & re ipsa pro facultatum magnitudine, de iis restituendis idoneam cautionem juxta juris dispositionem praestiterint.

§. IV. *In torneamentis mortuis & seipfos necantibus.*

Pius V. constit. 48.

Arcendi sunt etiam a sepultura sacra in equestribus certaminibus vulgo torneamentis morientes, vel sibi ex proposito & sponte, vel ex desperatione, vel iracundia mortem inferentes, nisi ante mortem signa poenitentiae dederint. Secus si casu, ex insania, aut fatuitate seipfos interemerint; item in duello occumbentes, licet ante mortem signa poenitentiae ostenderint.

§. V. *Blasphemis, in duello occisis, &c.*

Trid. sess. 24. de Reform. c. 19.

Praeterea Ecclesiastica sepultura negatur blasphemis, impoenitentibus, raptoribus, furibus & latronibus in flagrante crimine, sicut & in duello occisis.

§. VI. *Peccata in anno non confitentibus, Eucharistiam in Paschate non sumentibus.*

C. Omnis de Panit. & remiss. c. 19.

Similiter illi, quos publice constat peccata sua semel in anno non expiisse, neque tempore Paschali Sanctissimo Eucharistiae Sacramento refectos esse, vel absque poenitentiae signo obiisse, Ecclesiasticam sepulturam privandi sunt.

§. VII. *Ultimo supplicio affectis.*

Ultimo etiam supplicio damnatis, si abique poenitentia moriantur, sepultura non conceditur: alioquin sepeliuntur, aecedente tamen Principis aut judicis autoritate, qui subinde in exemplum & terrorem aliorum, cadavera eorum in loco supplicii inhumata remanere jubet.

§. VIII. *Tempore interdicti mortuis.*

Sed & tempore interdicti generalis omnibus in loco interdicto sepultura denegatur, exceptis Clericis servantibus interdictum, qui sine campanarum pulsatione & cessantibus solemnitatibus omnibus possunt in Coemeterio sepeliri; sin jure prohibiti funerentur, Ecclesia vel Coemeterium polluitur, reconciliarique debet, priusquam alii ibi tumultentur, & ossa eo-

rum si discerni queant, jubentur exhumari: haec tamen intelligenda sunt de iis, qui abique poenitentia decesserint, nec in articulo mortis Ecclesiae fuerint reconciliati: nam si quis dum in extremis ageret, legitime absolutus fuerit, ei Ecclesiastica sepultura aliaque Ecclesiae suffragia minime sunt neganda; pariformiter si Ecclesia vel Coemeterium subiaceat interdicto nemo inibi sepeliri potest.

§. IX. *Extra duellum occisorum exequiae non differendae.*

Extra duellum occisorum exequiae differendae non sunt, quousque inter homicidam & defuncti haeredes conventum fuerit, ne animae eorundem subsidio salutarium suffragiorum tam diu careant.

§. X. *Exequiae non celebrentur pro iis, quibus sepultura non conceditur.*

Nemo autem pro iis, quorum cadaveribus Ecclesiastica denegata est sepultura exequias celebret, sub poena suspensionis, & alias arbitrariae.

C A P U T II.

§. I. *Corpora defunctorum quando & quomodo tumulanda.*

Nullum defuncti corpus, praesertim si mors repentina intervenerit, nisi post debitum temporis intervallum (nempe viginti quatuor horarum) terrae mandetur. Interim corpus, donec efferatur, de more honeste compositum loco decenti cum lumine collocetur. Crux parva super pectus inter manus defuncti ponatur, aut sicubi crux desit, manus in modum crucis componantur: interdum aspergatur aqua lustrali, praesentes vero Sacerdotes, vel alii pro defuncto orare meminerint.

Ritual. Rom. tit. de exequiis §. nunc corpus.

§. II. *Vulgares excubiae abrogantur.*

Minime tolerandus est mos pessimus, qui in nonnullis Civitatis & Dioecesis Nostrae locis inolevit, ut cadaver antequam ad sepulturam deferat, a vicinis utriusque sexus adolescentulis vespere, ac nocte tota custodiat; quamvis enim praesentia cadaveris mortalitatis hominem admonere deberet, ea tamen occasione multae levitates, petulantiae, lasciviae

civæ & enormia sæpè flagitia committuntur. Præcipimus proinde Pastoribus, Vice-Pastoribus & Concionatoribus omnibus, ut seriò prohibentes tales nocturnas vigilias aut custodias doceant, magis expedire, ad defuncti corpus unam vel alteram piam personam, vel Religiosos vigilare & preces pro anima defuncti ad Deum fundere, quàm sub prætextu harum vigiliarum divinam majestatem non rarò gravissimè offendi.

§. III. *Innocentes ubi tumulandi.*

Parvulorum baptizatorum corpora ob vitæ innocentiam, quâ adultos antecellunt, juxta vetustam & laudabilem quarundam Ecclesiarum consuetudinem non in communibus cœmeteriorum & Ecclesiarum tumulis promiscuè funerentur, sed in Ecclesiis aut illarum cœmeteriis, si commodè fieri poterit, specialis & separatus locus designetur, in quo tumulentur. Ordo porrò sepeliendi parvulos in Rituali Romano præscriptus, à Parochis, Vice-Parochis & aliis Ecclesiasticis omnibus diligenter & inviolatè observetur.

§. IV. *Ubi Sacerdotes & Clerici.*

Rit. Rom. tit. de exequiis §. sepulchra Sacerdotum. Sepulchra Sacerdotum & Clericorum cujuscunque Ordinis à tumulis laicorum convenit esse separata, ac decentiori loco sita, eoquè discrimine, ut alia pro Sacerdotibus, alia pro inferioris Ordinis Ecclesiæ Ministris sejungantur.

§. V. *Ustus sepultura locus sit cœmeterium benedictum.*

Rit. Rom. loc. cit. §. ubi viget. Ubi viget antiqua consuetudo mortuos in cœmeteriis sepeliendi, retineatur, & sicubi exolevit, restituatur. Quapropter cœmeterium loco honesto autoritate Nostrâ ad Christianorum ibidem corpora sepelienda destinato, ritequè benedicto, constituatur, ut mortuorum cadavera minùs ab immundis vexentur spiritibus, & defuncti Sanctorum patrociniiis, quorum nomini consecrata est Ecclesia, in cujus cœmeterio sepulti sunt, commendentur, participesquè fiant precum, quæ pro defunctis ibidem funduntur; insuper defunctorum proximi & amici, quoties cœmeterium transeunt, ad orandum pro illis excitentur.

§. VI. *Extra quod fideles non sepeliantur.*

Quamquam nullus Communionis fidelium particeps extra Ecclesiam aut cœmeterium ritè benedictum debeat sepeliri: si tamen necessitas aliud postulet, opera detur, ut eâ cessante quamprimum corpus in locum Sacrum transferatur; interim crux capiti apponatur, ad significandum, illum in CHRISTO quievisse.

Rit. Rom. loc. cit. §. cœmeterium nemo.

§. VII. *Ubi mortui sepeliendi sint, & quid sit portio Canonica.*

Communiter sepeliendi sunt mortui in Ecclesia parochiali, vel ejusdem cœmeterio, in qua receperunt, aut recipere debuerunt Sacramenta, nisi vel elegerint alibi sepulturam, aut alibi monumentum Majorum extet; liberum enim est cui libet, quietis locum sibi deligere, quibus casibus detur portio ut vocant, Canonica Ecclesiæ parochiali. Portio autem Canonica quandoque est quarta pars bonorum, quæ defunctus reliquerit Ecclesiæ, in qua vel juxta quam sepeliri voluit, quandoquè tertia, quandoquè media, quandoquè minor: ideoque in ejus quantitate definienda, loci cujusquè spectanda est consuetudo, eoque sine Sancta Tridentina Synodus decernit, ut quibusquè in locis, jam ante annos quadraginta, quarta, quæ funeralium dicitur, Cathedrali aut Parochiali Ecclesiæ solita esset persolvi, ac postea fuerit ex quocunque privilegio, aliis Monasteriis, hospitalibus, aut quibuscunque locis piis concessa, eadem posthac integro jure & eadem portione, quæ antea solebat Cathedrali seu parochiali eisdem Ecclesiæ persolvatur, non obstantibus Concessionibus, gratiis, privilegiis, etiam mari magno nuncupatis, aut aliis quibuscunque. Ecclesiastici porrò seculares, nisi aliter disposuerint, in Ecclesia in qua fuerunt beneficiati, sepeliendi sunt.

C. 4. §. 10. de sepult. c. 2. eod. in 6. Clem. dudum eod. Trid. sess. 25. de Reform. c. 10.

Loc. cit.

§. VIII. *Non baptizati ubi sepeliendi.*

Et si pueruli, vel quorumcunque, etiam piissimorum hominum liberi, itè Cathæchumeni, & quicunque ex hac vita sine Baptismo migrantes in Ecclesia seu quovis alio loco Sacro minime sepeliantur; eorum corpora tamen more belluarum non sunt abjicienda, sed pro ipsis extra Ecclesiam &

cœ-

cœmeterium, vel saltem in aliqua cœmeterii parte locus deputandus, in quo sine ullis precibus ac solemnitate à Laico deponantur; nec quisquam ex Clero, etiam vocatus interfit profanæ ejusmodi sepultura. Abolendus etiam abusus est, quo istiusmodi in parentum aliorumvè privatorum hortis vel domibus terræ mandantur.

s. IX. *Vespillones quid observare debeant.*

Qui humum sepeliendo in Ecclesia cadaveri egerit, caveat ne Sacerdotibus, aut oranti populo, fabulis, clamore, vel tumultu molestus sit: sed ante lucem, vel prandii, aut cœnæ tempore, finitivè vespertinis precibus sepulchrum aperiat, nec sepulcorum exuvias, quas fodiendo offendit, minùs religiosè tractet, nevé loculos integros stimulante avaritiâ comminuat, tabularumquè vendendarum, aut comburendarum causâ cadaver excutiat.

s. X. *Sepulchrorum dispositio.*

Sepulchra aliquantulum remota sint ab Ecclesia, præsertim pro eorum cadaveribus, qui peste moriuntur, nè sepulta cadavera aërem corrumpant, aut gravem per templa, aut cœmeteria diffundant odorem; liberaque sint à bestiis & canibus; vespillones & fossores sepulchrorum illa ut minimum sex pedes profunda fodiant, ita ut saltem duos vel tres pedes supra defuncti loculum terra congeri possit. Et in templis quidem lapidibus, in cœmeterio autem vetustissimo Christianorum more, cruce ferræ, lapideâ, aut saltem ligneâ, cum defuncti nominis, cognominis, tituli, diei, mensis & anni, obitus inscriptione, velut monumento sepulchra muniantur. Quibus in Ecclesia conceditur sepultura, illorum tumulus ultra terram non elevetur, remotiorquè sit ab Altari, nullatenùs verò sub eodem ejusvè gradibus quispiam funeretur.

s. XI. *Quâ horâ sepeliendi defuncti.*

Nullus nisi contagioso morbo defunctus, nocturno tempore, vel horis aliquot post occasum, aut ante ortum Solis sine expressa Superiorum licentia sepeliatur, sed corpus defuncti in Ecclesiam ante meridiem efferatur, & Missa celebretur, antequam sepultura tradatur, ac dein precum & aliarum cæremoniarum solem-

nitas adhibeatur. Quod si illius deportatio Ultra undecimam producat, Pastores & Clericos funus comituros sine ullo respectu personarum ad Ecclesiam properare & divinum Officium inchoare sub pena arbitraria volumus, ut tandem tot annorum corruptela sepulturas tam tardè instituendi abrogetur.

s. XII. *Cerei funeribus adhibendi, & pauperes gratis sepeliendi.*

Antiquissimus ritus Ecclesiasticus cæreos accensos in exequiis & funeribus deferendi observetur; pauperes verò gratis omninò sepeliantur, necessariaquè luminaria in eorundem sepultura suis impensis Pastores, Vice-Pastores aliivè Sacerdotes ad quos defuncti cura pertinet, suppeditent, vel piæ sodalitates, ubi reperiuntur, juxta loci consuetudinem subministrent.

Rit. Rom. tit. de exequiis.

C A P U T III.

s. I. *Cæremonia probata in sepulturis serventur.*

Sacros ritus & Cæremonias, quas ex antiquissima traditione, atque summorum Pontificum institutis Sancta Mater Ecclesia in filiorum suorum sepulturis & exequiis adhibere consuevit, tanquam veræ religionis Mysteria Christianæquè pietatis signa, ac fidelium mortuorum saluberrima suffragia, Parochi omnes & Vice-Parochi summo studio servent.

s. II. *Innocentes Ecclesiæ precibus non indigent.*

Parvuli, qui post Baptismum ahtè usum rationis decedunt, oratione Ecclesiæ non indigent; occasione tamen sepultura parvulorum, qui in albis ad Dominum rapiuntur, oretur pro defunctis precibus Ecclesiæ indigentibus.

s. III. *Ritus celebrandi exequias pro adultis.*

Cum verò exequiæ pro adultis celebrantur, Officium *defunctorum* juxta præscriptum Ritualis ac Missalis Romani integrum semper paramentis nigris peragatur.

Q

s. IV.

§. IV. *Dominicis & Fectivis diebus Missa primaria non sit funebris.*

Rit. Rom. tit. de exequis. Concil. Provinc. Colon. p. 382. cap. 28.

Siquis ob urgentem necessitatem Dominico seu Festo die sit sepeliendus, Missa propria pro defunctis celebrari poterit, dummodo ipsius Dominicæ diei seu Festi Missa Conventualis, seu principalis & Officia divina non impediatur; nunquam enim primaria seu Conventualis Missa diebus Dominicis aut fori Fectivis debet esse funebris, aut pro defunctis, sed proprio diei Dominici vel Festi Officio conformis; proindeque tunc duæ Missæ, una pro defunctis, altera de Dominico vel Festo die dicantur.

§. V. *Iusta funebria ultra sex septimanas non differantur.*

Iusta funebria, ultra sex septimanas à die obitus, nisi gravibus de causis per Nos aut Superiores approbandis non differantur, quibus elapsis si hæredes aut consanguinei defuncti à Pastore seu Vice-Pastore præmoniti & requisiti illa persolvi non curent, hæc negligentia Fiscalibus denuntietur. Hortentur etiam seriò Pastores & Vice-Pastores Parochianos suos, nè convivia exequiarum, vel anniversariarum memoriarum in multas horas protrahant, nimioquè potu exorbitent.

§. VI. *Quando ad feretrum servandæ ceremoniæ.*

Quod si die sepulturæ parentetur quidem, sed ob contagii metum, corruptionis periculum, aut fetoris horrorem, corpus in Ecclesiam non deferatur, tunc corpore sepulturæ tradito, in medio Ecclesiæ feretrum, in funeris representationem erigatur, circa quod exequiarum ceremoniæ servabuntur.

§. VII. *Sermones, quibus defuncti laudentur, non habendi, benè tamen breves Concionæ adhortatoriæ.*

In exequiis aut sepultura sermone funebri defunctos sine Nostro aut Superiorum præcitu deprædicare prohibemus; permittimus tamen & probamus breves adhortationes, quæ totæ ad humanam miseriam fidelium oculis proponendam, peccatorum fugam, assiduamquè vigilantiam inculcandam diriguntur.

CAPUT IV.

§. Un. *Jura funeralia à quibus determinanda.*

Tamet si jura funeralia per totam Diocesim Nostram nequeant esse uniformia; multis enim in locis sunt magna pars congruæ portionis Pastorum seu Vice-Pastorum; in quibusdam verò Pastoribus seu Vice-Pastoribus aliunde de honesta competentia provisum est; curent tamen in proximis Ecclesiarum parochialium Visitationibus Archidiaconi, Decani Rurales, ut in singulis Parochiis, præviâ cum Pastore seu Vice-Pastore ac Magistratu, Ædilibus atque Provisoribus mensæ pauperum cujusque loci communicatione, jura tam funeralia, quàm alia pastoralia determinentur.

CAPUT V.

§. I. *Semel ritè sepulcorum, etiam Sancto- rum corpora sine Episcopi licentia non transferantur.*

Quoruncunque mortuorum corpora sub dio jacentia quantocyus humentur; nullius verò defuncti corpus sepulturæ semel traditum sine expressa Nostra, aut Superiorum licentia exhumetur, vel ad alium locum transferatur, multò minùs Sanctorum Corpora, cum ea non possint sine licentia Summi Pontificis vel Episcopi Diocesani adhibitis precibus, ritibus & ceremoniis in Rituali Romano præscriptis, erui vel transferri.

Rit. Rom. tit. de exeq. & tit. de transl. Reliq.

§. II. *Quid faciendum in casu dubio.*

Corpora seu Ossa mortuorum, dum fundamentum novi ædificii foditur, vel aliàs loco profano reperta, si post debitam inquisitionem dubium maneat, num Gentilium vel Christianorum fuerint, in ignem aut alium sordidum locum non abjiciantur; sed eodè seu alio profano loco rursùs inhumentur. Reliquiis autem loco Sacro recens inventis, de quibus non constat, utrùm sint veræ alicujus Sancti, ab earum quidem veneratione etiam privata omninò abstineatur, neque aliis Sanctorum Reliquiis propter periculum superstitionis permisceantur; loco tamen decenti asserventur.

P A R S